

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 42. Març 2000

Ajuntament de Barcelona

Direcció de Serveis
d'Empreses i Finançament

Ajuntament de Barcelona

Alcalde
Joan Clos i Matheu

President de la Comissió de Presidència i Hisenda
Ernest Maragall i Mira

Director de Serveis d'Empreses i Finançament
Joan Raurich i Llach

Direcció i realització de Barcelona Economia
Xavier Güell i Ferrer i María Jesús Calvo Nuño,
amb la col·laboració de *Marta Solano Martín*

Consell Assessor

Ricard Frigola, Gerent de Manteniment i Serveis de l'Ajuntament de Barcelona. *Jaume García*, Departament d'Economia i Empresa de la UPF. *Ramón García Bragado*, Gerent d'Urbanisme de l'Ajuntament de Barcelona. *Dolores González*, Gerent de Serveis Generals de l'Ajuntament de Barcelona. *Maria Antònia Monés*, Directora del Gabinet Tècnic de Programació de l'Ajuntament de Barcelona. *Martí Perellada*, Director d'Estudis de Formació Continuada de la UB. *Joan Raurich*, Director de Serveis d'Empreses i Finançament de l'Ajuntament de Barcelona. *Francesc Santacana*, Coordinador General del Pla Estratègic de Barcelona. *Josep Serra*, Cap del Servei d'Estudis Territorials de la MMAMB. *Joan Trullén*, Departament d'Economia Aplicada de la UAB.

BARCELONA ECONOMIA posa a disposició dels seus lectors un número de telèfon (el 934 02 72 38), un de fax (el 934 02 72 25) i una adreça de correu electrònic (msolano@mail.bcn.es) per atendre qualsevol consulta o comentari referits al continguts que hi apareixen.

Agraïm la informació i la col·laboració prestades per totes les entitats, organismes i empreses citades com a fonts informatives i molt especialment a:

Ajuntament de Barcelona: Departament d'Estadística; Direcció de Serveis de Control de l'Edificació; Direcció de Serveis de Neteja Urbana; Departament d'Estudis Fiscals.
Generalitat de Catalunya: Direcció General d'Ocupació; Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge; Institut d'Estadística de Catalunya; Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Altres institucions i entitats: Turisme de Barcelona; Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació de Barcelona; Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona; Col·legi d'Arquitectes de Catalunya; S.P.M. Transports de Barcelona, SA; Prefectura Provincial de Trànsit; INE (Barcelona); Autoritat Portuària de Barcelona; Aeroport de Barcelona; Fira de Barcelona; RENFE; MEFFSA; Borsa de Barcelona; Forcadell.

Direcció de Serveis d'Empreses i Finançament
Barcelona Economia
Indicadors econòmics de Barcelona i de la regió metropolitana
Núm. 42. Març 2000

Edició: © Ajuntament de Barcelona
Direcció de Serveis d'Empreses i Finançament

Línia de disseny original: *Ferran Cartes / Montse Plass*

Impressió: Impremta Municipal
Dipòsit legal: B.26.464/91

Barcelona economia

Indicadors econòmics de Barcelona
i de la regió metropolitana
Núm. 42. Març 2000

Índex

Indicadors econòmics

Síntesi de la conjuntura	5
---------------------------------	---

I. Indústria	
Evolució de l'activitat industrial	13

II. Finances	19
Sistema bancari	21
Mercat de renda variable	24

III. Consum, comerç i preus	25
Matriculació de vehicles	27
Preus de consum	28
Consum d'energia i aigua	30
Escombraries domiciliàries	32

IV. Transports, comunicacions i turisme	33
Port: mercaderies i passatgers	35
Aeroport: passatgers i mercaderies	38
Transport públic urbà i de rodalia	40
Activitat turística	42
Activitat congressual	46

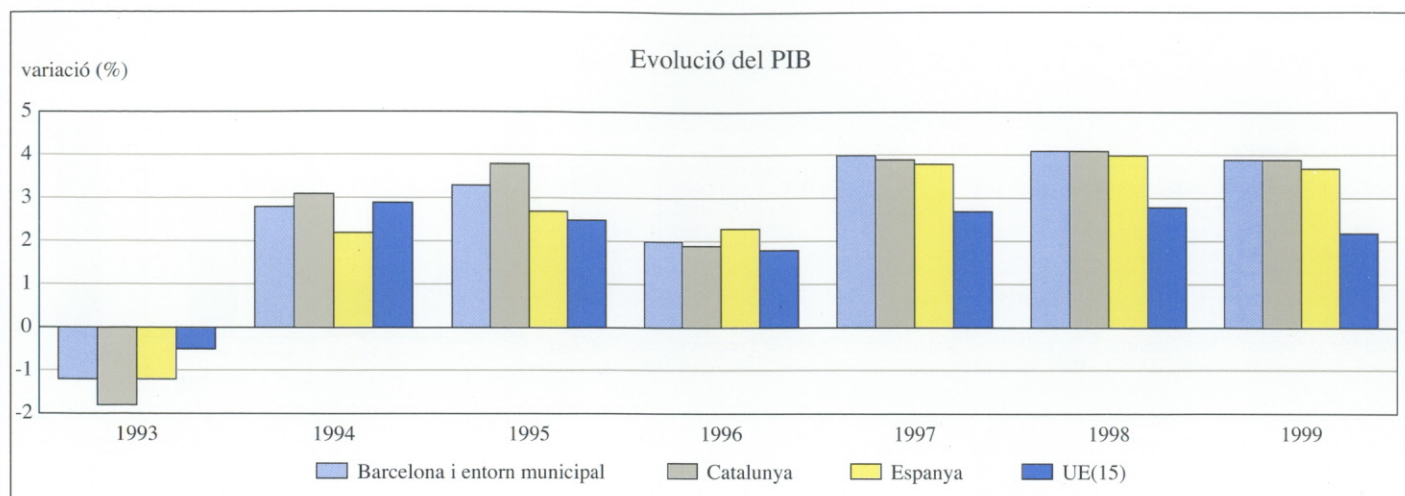
V. Construcció i mercat immobiliari	47
Consum de ciment	49
Construcció d'habitatges	50
Llicències d'obres	53
Preus al mercat immobiliari:	
habitatges i places d'aparcament	56
Cost d'accés a l'habitatge	62
Preus de venda dels habitatges nous	
a la regió metropolitana de Barcelona	63
Lloguer d'oficines	64
Lloguer de locals comercials i per a serveis personals	65

VI. Ocupació i oferta d'activitat econòmica	67
Mercat de treball	69
Oferta d'activitat econòmica	74

Resumen/Summary

Síntesis de la coyuntura/Economic outlook	79
---	----

Indicadors econòmics
Síntesi de la conjuntura

Evolució de l'economia de Barcelona i regió metropolitana durant el 1999.

Un any enrere, quan la majoria dels indicadors econòmics que són objecte d'anàlisi mostraven símptomes clars de desacceleració del creixement i després que el PIB català hagués evolucionat a la baixa durant el 1998, semblava que l'economia metropolitana entrava en una fase de consolidació del creixement acumulat. Alhora, s'avançava que de cara al 1999 s'havia d'esperar una taxa de creixement més ajustada a l'evolució tendencial del darrer lustre i en tot cas, inferior o a l'entorn del 3,5 per cent. Una previsió que si bé els resultats de començament d'any semblaven fer bona, durant el segon semestre la majoria dels indicadors ha evolucionat seguint una tendència lleument més expansiva.

El PIB de Barcelona i regió metropolitana repeteix taxa de creixement per tercer any consecutiu gràcies al dinamisme de la demanda interna.

Els resultats corresponents al 1999 dels principals indicadors de conjuntura palesen la solidesa de la tendència expansiva que protagonitza l'economia de l'àrea barcelonina i per extensió, la catalana. Per tercer any consecutiu el creixement del PIB s'ha situat prop del quatre per cent, en la línia del registrat al conjunt d'Espanya i superant clarament el creixement mitjà del conjunt de la Unió Europea. En conseqüència, el diferencial d'aproximadament 1,5 punts existent entre les taxes de creixement anual acumulatiu del trienni 1997-1999 de la RMB, Catalunya i Espanya d'una banda i la de la UE de l'altra s'ha eixamplat en relació amb el trienni anterior.

Els factors que han fomentat i sostingut el creixement de l'activitat econòmica a Barcelona i entorn metropolità han estat, a grans trets, els mateixos que al conjunt de Catalunya i Espanya. Destaca en primer lloc el consum privat, amb una aportació al creixement del PIB positiva i superior a la d'un any abans. En la mateixa línia se situa la formació bruta de capital, que ha tornat a ser el component més dinàmic de la demanda interna, tot i mostrar signes clars de desacceleració en l'apartat de la inversió en béns d'equipament. Per contra, el sector exterior ha continuat restant creixement al PIB per segon any consecutiu. El repunt de les exportacions no ha estat suficient per compensar el creixement sostingut de les importacions. Una situació que enguany tendirà a equilibrar-se i fins i tot es podria capgirar.

Pel cantó de l'oferta, l'evolució a la baixa dels tipus d'interès reals ha afavorit el manteniment del protagonisme de la construcció, alhora que la pèrdua de dinamisme del conjunt de la indústria —especialment durant el primer semestre— ha estat substituït per un augment de l'activitat al conjunt dels serveis de mercat. Un canvi que indueix un major creixement de l'activitat econòmica de la ciutat central en relació amb el de la resta del territori. Alhora, el descens de la producció agrària —bàsicament per la sequera i l'evolució dels preus de la carn— ha tingut una incidència negativa sobre el PIB, especialment a les comarques interiors de Catalunya i a Espanya.

A posteriori, el resultat global de les principals macromagnituds de l'economia de l'àrea de Barcelona ha estat més favorable que el que es preveia a començament d'any, quan les perspectives de creixement dels països de la UE es veien condicionades per l'evolució de la crisi financera de les economies emergents asiàtiques i americanes, a més de la japonesa i la russa. Un cop tancat l'exercici, i quan són majoria els senyals que apunten a una lenta recuperació del creixement de l'activitat a les principals economies europees, el factor que genera més incertesa gira al voltant d'una inflació que repunta en un entorn de preus del petroli a l'alça i un dòlar revaloritzat.

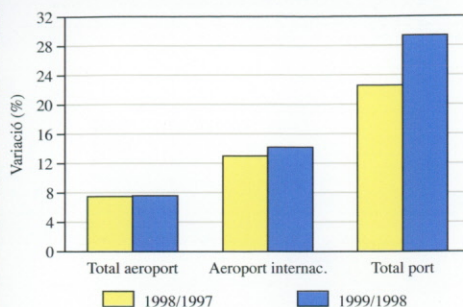
L'evolució de l'activitat industrial al llarg de l'any ha seguit una tendència lleument ascendent a mesura que el dinamisme del consum privat es consolidava i augmentaven les exportacions.

L'evolució del PIB industrial català posa de manifest que el 1999 ha estat un any de creixement moderat pel sector, sensiblement inferior al d'un any abans i també al del conjunt de l'economia. Una evolució molt condicionada pel comportament del sector exterior. La revisió a la baixa de les expectatives de creixement de les principals economies de la UE a començament d'any i l'augment de competitivitat dels productes de les devaluades economies emergents asiàtiques, van frenar el creixement de les exportacions catalanes als seus mercats tradicionals. L'augment de la demanda interna ha compensat parcialment una pèrdua de mercat que no s'ha començat a recuperar fins a mitjan d'any.

Transports

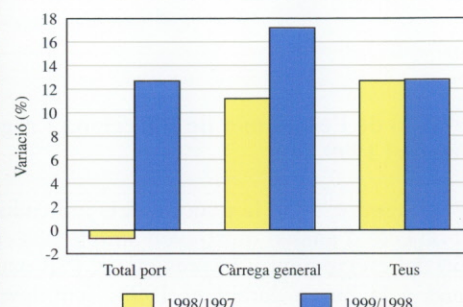
Indicadors	Període	Valor absolut	i taxa interanual (%)	Darrers 12 mesos	i taxa interanual (%)	1998/97 (%)
Trànsit de passatgers						
Aeroport. Total (inclòs trànsit) (milers)	4t.tr.99	4.217	8,1	17.422	7,6	7,5
— Interior (milers)	4t.tr.99	2.297	4,9	9.049	4,3	4,5
— Internacional (milers)	4t.tr.99	1.850	14,4	8.080	14,2	13,0
Port. Total (inclòs trànsit) (milers)	4t.tr.99	298	67,2	1.378	29,4	22,6

L'evolució del trànsit de passatgers per l'aeroport i el port ha estat pràcticament un calc de la d'un any abans. Deixant de banda les limitacions al creixement que imposa l'elevat nivell de congestió que pateix l'aeroport —situació ben contrària a la del port— l'expansió registrada és congruent amb l'evolució a l'alça de factors generadors de mobilitat com ara el turisme —en la doble vessant de captació i generació— i el manteniment del creixement del PIB i del comerç exterior.

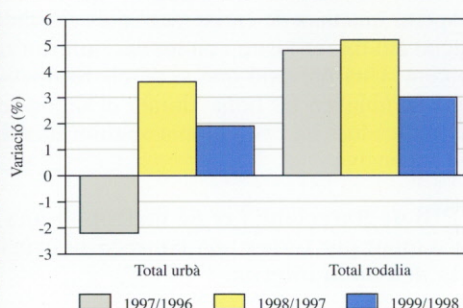
Port. Tràfic de mercaderies						
— Total (milers de tones)	4t.tr.99	7.371	15,5	27.877	12,7	-0,7
Sortides (milers tones)	4t.tr.99	2.522	15,6	9.783	7,8	-3,5
Entrades (milers tones)	4t.tr.99	4.849	15,4	18.093	15,6	1,1
— Càrrega general (milers tones)	4t.tr.99	4.001	18,3	15.324	17,2	11,2
Exportacions (milers tones)	4t.tr.99	1.472	17,5	5.519	16,0	1,8
Importacions (milers tones)	4t.tr.99	1.621	20,3	6.195	19,9	18,6
— Contenedors (milers de Teus)	4t.tr.99	331	18,5	1.235	12,8	12,7

Els resultats de final d'any confirmen el 1999 com un dels exercicis més favorables pel tràfic portuari de mercaderies. Al fort creixement del comerç exterior de càrrega general —pel manteniment de la demanda interna i la reactivació de les exportacions— s'hi ha afegit un important augment dels volums importats de productes energètics.

Transport públic de passatgers						
Total servei urbà (milers)	4t.tr.99	137.240	1,1	509.517	1,9	3,6
— Xarxa Metro (milers)	4t.tr.99	76.497	2,2	285.943	2,0	8,5
— Xarxa Bus (milers)	4t.tr.99	54.206	-0,7	200.311	0,9	-3,6
— FGC (Cat. i Sarrià)(milers)	4t.tr.99	6.537	4,5	23.263	11,0	16,3
Total servei de rodalia (milers)	4t.tr.99	33.214	0,4	123.825	3,0	5,2
— RENFE (milers)	4t.tr.99	23.334	0,1	90.128	1,8	3,5
— FGC (milers)	4t.tr.99	9.880	1,1	33.697	6,1	10,2

L'augment dels nivells d'ocupació i del nombre de visitants, juntament amb la mobilitat generada per una major despesa en consum i oci, són els principals arguments per explicar l'augment d'usuaris del transport públic. La integració tarifària i la millora i ampliació del servei, especialment en trams de rodalia, han facilitat captar un major nombre d'usuaris.

Els resultats de les enquestes de conjuntura industrial palesen un to moderadament expansiu de la producció a mesura que s'enforteix el ritme de creixement de les vendes i especialment de les exportacions. Un augment dels volums de negoci que comporta retallades força generalitzades dels preus de venda com a conseqüència de la creixent competència que s'ha instal·lat en el mercat interior per l'augment d'importacions. Val a dir que tot i que la situació a final d'any aparenta ser sensiblement millor que en acabar el 1998, s'observa una certa prudència a l'hora de valorar les perspectives per a la primera meitat del 2000.

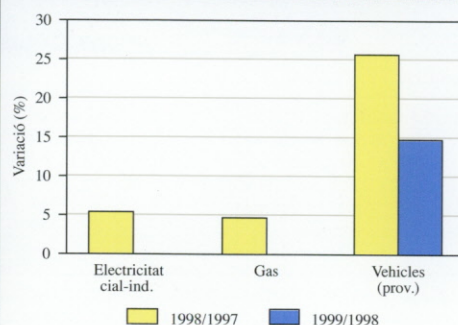
El tràfic de mercaderies pel port assoleix un nou màxim històric com a conseqüència d'un creixement força generalitzat i intens de la majoria de components.

L'increment de gairebé el tretze per cent que ha registrat el tràfic de mercaderies pel port durant el 1999 s'explica bàsicament per l'augment de les importacions energètiques —gas natural i gasoil— i de la càrrega general. Amb l'excepció de la davallada de les exportacions de ciment i clíncer —per poder satisfer la demanda del sector de la construcció— l'augment del volum operat pel port ha estat la tònica general de la majoria de productes. Una evolució plenament concordant amb la conjuntura econòmica expansiva tot i que s'ha de relativitzar per la situació d'estancament del volum total de tràfic registrat l'any abans.

Turisme, consum i preus

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1998/97 (%)
Consum -Matriculació						
Electricitat d'ús cial-ind. (Gwh)	3r.tr.99	845,0	-17,3	3.554	-7,7	5,4
Electricitat d'ús domèstic (Gwh)	3r.tr.99	294,4	-2,2	1.385	-2,9	-6,8
Gas canalitzat (milions tèrmies)	3r.tr.99	433,7	4,7	3.006	12,1	4,7
Matriculació de vehicles (prov.)	4t.tr.99	66.743	4,6	262.252	14,8	25,7

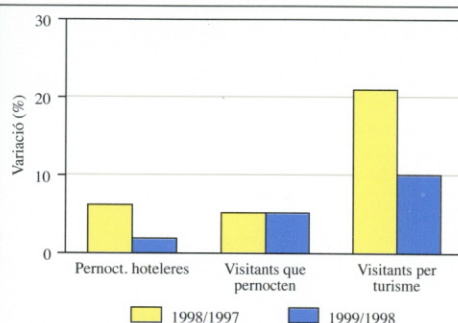
Després de dos anys de creixement intens, la matriculació de vehicles inicia una fase expansiva més moderada. L'evolució del consum de gas natural reflecteix tant l'augment d'activitat productiva com la creixent popularització dels sistemes de calefacció a les llars. Un fet que ajuda a explicar l'estancament del consum d'electricitat per a usos domèstics. La forta devallada del consum elèctric per a usos productius es deu bàsicament a canvis en els criteris de comptabilització.

Visitants i pernoctacions hoteleres

Total pernoctacions (milers)	nv-ds 99	1.107	5,3	7.542	1,9	6,2
Visitants segons motiu de la visita (milers)	nv-ds 99	498	15,7	3.123	5,2	5,2
— Negocis (milers)	nv-ds 99	225	30,4	928	-8,0	-8,7
— Turisme (milers)	nv-ds 99	184	0,3	1.518	10,1	21,0
— Fires i Congressos (milers)	nv-ds 99	60	-11,4	562	47,0	28,5
— Altres (milers)	nv-ds 99	28	398,5	115	-42,1	-28,9

Tot i que el creixement de l'activitat hotelera ha evolucionat de més a menys a mesura que avançava l'any, s'han assolit nous rècords absoluts tant de visitants com de pernoctacions. Com ja és habitual, el turisme i les fires i congressos han estat les motivacions més dinàmiques a l'hora d'atreure visitants. Les pernoctacions de visitants per negocis es canalitzen de manera creixent cap als hotels de l'entorn metropolità.

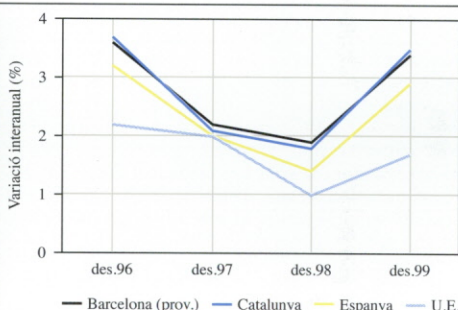

I.P.C. (Variació acumulada i interanual)

						(1)
Barcelona (prov.) (%)	4t.tr.99	0,7	—	—	3,4	1,9
Catalunya (%)	4t.tr.99	0,7	—	—	3,5	1,8
Espanya (%)	4t.tr.99	0,5	—	—	2,9	1,4
Subjacent (%)	4t.tr.99	0,2	—	—	2,4	2,2
U.E. harmonitzat (%)	4t.tr.99	0,6	—	—	1,7	1,0

En l'anàlisi de l'evolució de l'índex de preus de consum durant el 1999 s'ha de diferenciar entre el moviment alcista de l'índex general —la taxa s'ha doblat tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya— i l'augment més contingut de la inflació subjacent —un reflex de l'evolució tendencial— que ha tancat l'any amb un increment del 2,4 per cent, el pitjor registre dels darrers tres anys. S'eixampla el diferencial de preus amb la mitjana europea.

(1) Taxes referides a 31-des-1998

El fort creixement de l'activitat comercial del port palesa un cop més el paper estratègic d'aquesta infraestructura en el procés d'obertura de l'economia catalana. Deixant de banda l'important augment del tràfic de productes energètics impulsat per la demanda alcista d'empreses i famílies i per la tendència a l'alça dels preus del petroli, l'evolució més significativa del tràfic de mercaderia és la de la càrrega general, especialment la conteneritzada. La potenciació de l'activitat logística a l'entorn més immediat del port juntament amb la creixent internacionalització del teixit industrial català són elements que expliquen l'augment sostingut del tràfic de contenidors i el creixent pes del tràfic exterior.

Juntament amb la tendència cap a l'especialització en el tràfic de mercaderies amb un component significatiu de valor afegit, el port busca també potenciar i consolidar la seva vessant de servei al viatger. L'evolució alcista del nombre de passatgers que entren o surten de la ciutat per via marítima s'ha accentuat durant el 1999 amb un creixement de gairebé el trenta per cent. En només quatre anys el trànsit de passatgers pel port s'ha doblat. Un fet imputable al trànsit de creuers i també a l'ampliació i millora dels serveis regulars de ferri.

El nombre de passatgers de creuers que han passat pel port de la ciutat s'ha doblat en només tres anys.

Certament, quan es parla del creixent atractiu turístic de la ciutat i de la posició que ja ocupa en el restringit grup capdavanter de ciutats europees més visitades, s'entén l'espectacular augment que ha registrat el negoci dels creuers a Barcelona, un dels segments considerats més elitistes del sector turístic. Els més de 540.000 passatgers de creuers que han passat pel port de Barcelona durant el 1999 representen un increment del 17 per cent en relació amb un any abans. Un augment notable que es revaloritza encara més si es té en compte que es produeix després d'un quinquenni caracteritzat per un creixement anual acumulatiu superior al 25 per cent.

Mercat de treball						
Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1998/97 (%)
Ocupació						
Residents actius	31 ds. 99	668.520	-0,5	—	—	-0,6
Residents actius (RMB)	31 ds. 99	1.856.450	-0,5	—	—	-0,9
Afiliats R.G. Seg.Soc.	30 st. 99	774.230	5,7	—	—	5,5
Afiliats R.G. Seg.Soc. (RMB)	30 st. 99	1.539.375	6,2	—	—	6,8
Contractes laborals registrats	4t. tr. 99	222.943	-2,1	791.822	16,5	19,4
Contractes indefinits	4t. tr. 99	31.528	23,2	116.149	30,5	47,6
Es manté l'aparent contradicció entre la tendència notablement alcista de l'ocupació i el persistent dego-teig a la baixa de la població activa. Una paradoxa que només s'explicaria si l'augment d'ocupació no compensés la reducció de l'atur. Una possibilitat que la majoria de les dades desmenteixen.						

Variació (%)	
Actius	1998/1997
Afiliats	1998/1997
Contractes	1998/1997
Actius	1999/1998
Afiliats	1999/1998
Contractes	1999/1998

Atur registrat						
Total aturats registrats	31 ds. 99	44.171	-11,6	—	—	-15,2
Atur masculí	31 ds. 99	19.944	-12,7	—	—	-18,5
Atur femení	31 ds. 99	24.227	-10,6	—	—	-12,1
Atur juvenil (16-24 anys)	31 ds. 99	3.488	-31,8	—	—	-32,6
Aturats sense ocupació anterior	31 ds. 99	4.503	-18,1	—	—	-22,6
Total aturats registrats (RMB)	31 ds. 99	127.162	-12,8	—	—	-17,8
La tendència descendent de l'atur registrat iniciada ara fa gairebé sis anys comença a mostrar símptomes de desacceleració. L'augment d'ocupació dels darrers anys — fins i tot per sobre del creixement de l'economia — i la reducció del nombre d'aturats dels segments més buscats — joves i professionals amb experiència — ajuden a explicar aquesta evolució.						

Variació (%)	
Total	des.1998/des.1997
Masculí	des.1998/des.1997
Femení	des.1998/des.1997
Juvenil	des.1998/des.1997
Total	des.1999/des.1998
Masculí	des.1999/des.1998
Femení	des.1999/des.1998
Juvenil	des.1999/des.1998

Taxes d'atur registrat (%) (1)						
Barcelona	31 ds. 99	6,6	—	—	—	7,4
RMB	31 ds. 99	6,8	—	—	—	7,8
Catalunya	31 ds. 99	6,5	—	—	—	7,4
Espanya	31 ds. 99	9,7	—	—	—	11,0
Les taxes d'atur i la seva evolució en el darrer any reflecteixen de manera sintètica la situació i evolució del mercat de treball: d'una banda s'han assolit nous mínims dels darrers vint anys i de l'altra, l'evolució del segon semestre denota una preocupant tendència a l'estancament, especialment a les comarques no metropolitanes de Catalunya.						

Taxes (%)	
des. 96	des. 97
des. 98	de. 99
Barcelona	R.M.B.
Catalunya	Espanya

(1) Taxes referides a 31 de desembre de 1998.

El negoci hotel·ler de la ciutat es recolza cada cop més en el creixement de l'activitat turística i en la capacitat d'organitzar fires, congressos i convencions.

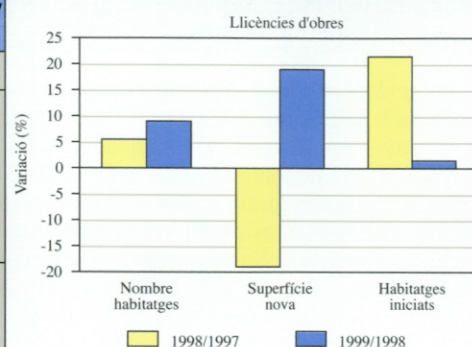
El dinamisme del segment dels creuers i l'augment d'assistents a fires, congressos i convencions han estat dos dels factors decisius a l'hora de tancar l'any turístic en positiu pel que fa al nombre de visitants. L'evolució moderadament positiva que presenten les dades de pernoctacions hotel·leres a la ciutat —7,5 milions l'any 1999 i un augment inferior al dos per cent— accentua el procés de desacceleració del creixement d'activitat —no pas del negoci— que viu el sector en els darrers anys, com a conseqüència de l'escàs creixement de l'oferta durant la segona meitat de la dècada. Una situació que amb l'entrada de nous operadors ha començat a canviar i que de ben segur permetrà capgirar la trajectòria actual, en la que l'impuls de la demanda turística i les situacions de plena ocupació que cada cop sovintegen més han forçat una notable reducció de les pernoctacions realitzades per visitants per motius professionals o de negocis.

Es manté el ritme de creixement del nombre de passatgers per l'aeroport, alhora que es reactiva el tràfic de mercaderies.

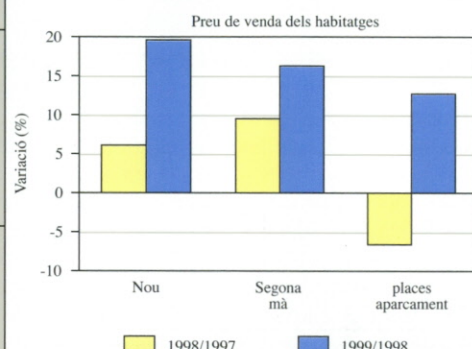
L'augment de l'activitat turística —incorporant al turisme atret el protagonitzat pels residents a Barcelona i àrea d'influència— és també un dels elements que expliquen el creixement sostingut del nombre de passatgers que utilitzen l'aeroport. Si d'una banda l'augment del trànsit interior mostra signes d'estancament —per la mateixa competència d'altres mitjans de transport o perquè s'imposen altres destinacions més llunyanes o exòtiques a l'hora de viatjar per oci— el trànsit internacional manté creixements de dos dígitos. En conjunt, l'augment del 7,6 per cent del total del trànsit aeri de passatgers —pràcticament un calc de la variació d'un any abans— tanca un sexenni d'expansió ininterrompuda en el que s'ha assolit un creixement anual acumulatiu de l'ordre del deu per cent.

Construcció i mercat immobiliari

Indicadors	Període	Valor absolut i taxa interanual (%)		Darrers 12 mesos i taxa interanual (%)		1998/97 (%)
Construcció residencial i llicències d'obres						
Construcció d'habitatges:						
— Iniciats	4t.tr.99	1.460	-4,2	6.558	1,5	21,5
— Projectes visats (prov.)	4t.tr.99	12.195	17,2	51.872	13,3	-0,1
Obra prevista a les llicències:						
Nova planta: nombre d'habitatges	4t.tr.99	2.622	73,4	6.663	9,0	5,5
Nova planta: superfície (m²)	4t.tr.99	496.826	81,9	1.361.223	19,0	-19,0
Ref.i ampliació: superfície (m²)	4t.tr.99	130.138	18,9	414.364	-2,0	29,6
Alhora que la tendència expansiva que ha caracteritzat la construcció d'habitatges els darrers anys mostra símptomes d'esgotament, durant el segon semestre s'ha reprès la tendència expansiva pel que fa als volums de construcció previstos a les llicències aprovades.						

Preus al mercat immobiliari						
Sostre residencial (venda):						
— Habitatges nous (ptes/m²)	2n.sem.99	318.328	22,0	305.614	19,6	6,1
— Segona mà-oferta (ptes/m²)	2n.sem.99	n.d.	n.d.	286.904	16,4	9,5
— Lloguer (ptes/m²/mes)	4t.tr.1999	985	11,9	1.032	17,8	-3,1
— Places d'aparcament (milers ptes)	2n.sem.99	2.760	15,0	2.705	12,7	-6,6
Locals de negoci (lloguer mensual):						
— Oficines (total ciutat) (ptes/m²/mes)	1r.sem.99	1.120	2,1	—	—	9,0
— Locals comercials (ptes/m²/mes)	1r.sem.99	1.170	-2,1	—	—	11,1
Durant el segon semestre s'ha mantingut el ritme de creixement dels preus del primer semestre pel que fa a la majoria de productes del mercat immobiliari residencial.						

Si l'expansió ha estat la tendència dominant pel que fa a la mobilitat de llarg abast, el transport públic urbà i de rodalia també ha evolucionat en la mateixa línia. L'augment dels volums d'ocupació i de la despesa en consum i oci ha repercutit en un major nombre de desplaçaments en transport públic. A aquest augment també hi ha contribuït el major nombre de visitants que han fet estada o han passat per la ciutat i la millora del servei, ja sigui via integració tarifària o ampliant l'oferta.

El fort creixement per tercer any consecutiu de les matriculacions de vehicles frena l'augment del nombre d'usuaris del transport públic.

Aquesta evolució globalment positiva no ha d'amagar però el procés de desacceleració del creixement que s'ha produït a mesura que avançava l'any. Una evolució sorprenent perquè es produeix en una conjuntura especialment expansiva en termes de mobilitat però congruent amb el fet que el creixement demogràfic de la regió metropolitana es concentra gairebé en exclusiva a les perifèries, menys denses i amb una dotació de transport públic clarament menor a la dels centres. En aquesta situació, el vehicle privat adquireix un gran protagonisme i és percebut com indispensable per a tota mena de desplaçaments. Això explica en part l'augment espectacular del parc de vehicles i del de motos i ciclomotors que s'ha produït a la regió metropolitana en els darrers anys.

El sector de la construcció ha estat, un any més, una de les activitats productives més expansives de la regió metropolitana. Els més de 40.000 habitatges iniciats durant el 1999 —gairebé 6.600 a Barcelona— són magnituds equiparables als màxims històrics assolits un any abans i confirmen l'excel·lent conjuntura que ha viscut el mercat residencial. Una situació caracteritzada per l'amplitud de la demanda solvent gràcies a uns tipus d'interès reals en situació de mínims, un notable creixement de les rendes familiars com a conseqüència de l'augment dels nivells d'ocupació i la pressió de l'efecte riquesa derivat de la sobtada i forta revalorització d'actius.

Si bé la construcció residencial ha estat el subsector que ha dotat de força relativa l'expansió sostinguda de l'activitat constructiva del darrer quinquenni, en els darrers dos anys també ha jugat un paper destacat l'obra pública i l'edificació de sostre privat per a usos productius. Una evolució que es veu reflectida en l'aportació de la formació bruta de capital en el creixement del PIB i que previsiblement —segons les dades de les llicències d'obres aprovades i les de projectes visats— es mantindrà al llarg d'enguany.

El creixement sostingut de l'activitat constructora ha tingut un efecte especialment important en el mercat laboral metropolità, impulsant la regularització i la generació de nombrosos llocs de treball.

La coincidència d'una conjuntura especialment expansiva del sector amb una normativa laboral incentivadora de la contractació estable ha afavorit la legalització de molta activitat submergida. A més de l'augment del nombre d'empreses —com ho indica el creixement molt superior al de la majoria de grans sectors pel que fa a altes de l'IAE i comptes de cotització en el Règim General de la Seguretat Social— l'ocupació sectorial ha registrat un creixement anual de l'ordre del 15 per cent, que s'afegeix a un creixement similar de l'any 1998. Els prop de 150.000 ocupats directes que té el sector de la construcció a la regió metropolitana superen en més d'un 50 per cent el nombre d'efectius de cinc anys enrere.

La notable tendència alcista del subsector de la construcció residencial durant la segona meitat de la dècada dels noranta està estretament lligada a la sensible millora de les condicions d'accés a l'habitatge en propietat a partir de 1994. Una millora recolzada en primera instància en la contenció dels preus de venda i posteriorment en el descens dels tipus d'interès hipotecaris. D'ençà el segon semestre de 1998, aquesta situació favorable per la demanda s'ha vist afectada pel repunt dels preus de venda. Un repunt que durant el 1999 s'ha accentuat amb augments mitjans entre el 15 i el 20 per cent al mercat lliure de nova construcció de les principals poblacions de la regió metropolitana.

Una tendència a l'alça dels preus que previsiblement es mantindrà enguany —tot i que amb menys intensitat— i a la que s'hi ha d'afegir l'impacte directe del repunt dels tipus d'interès dels darrers mesos i el que se'n derivi de les tensions inflacionistes. Una conjunció de factors que necessàriament endureix les condicions d'accessibilitat a l'habitatge en propietat i que, en una situació de pèrdua de capacitat adquisitiva en termes reals de les rendes salarials, tendirà a reduir-ne la demanda efectiva.

L'augment dels preus de consum durant el 1999 —amb independència de les causes que l'han provocat— introdueix un notable grau d'incertesa en les expectatives i en la capacitat de despesa de la majoria de les famílies que depenen bàsicament de salaris o pensions. En aquest sentit, l'efecte incentivador del consum buscat per la reforma de l'IRPF s'ha diluït en part per l'augment superior al previst de l'IPC i per les expectatives d'increment de la càrrega financera que hauran de suportar les famílies amb crèdits hipotecaris.

Les tensions inflacionistes de final d'any són imputables en part a l'evolució de la cotització del petroli, però en cap cas sembla ser aquesta la raó de l'augment del diferencial de preus entre Catalunya i la resta d'Espanya.

L'augment de l'IPC a la província de Barcelona i a Catalunya per sobre del tres per cent a final d'any equival a superar en mig punt la mitjana espanyola per segon any consecutiu. Una anàlisi de l'evolució per components posa de manifest que, amb l'excepció significativa de l'habitatge i el transport, aquest diferencial és imputable a la pràctica totalitat dels productes que formen la "cistella de la compra", especialment l'alimentació, la roba de vestir i el parament de la llar.

El fet és que aquest diferencial s'ha concentrat bàsicament en els darrers dos anys i després d'un llarg període en què l'evolució dels preus de consum a la província i a Espanya ha estat pràcticament coincident. Això fa pensar que el desencadenant d'aquest repunt inflacionista possiblement vagi associat a l'enfortiment de la demanda interna de consum en un entorn d'elevada utilització de la capacitat productiva instal·lada, com és el cas d'alguns sectors manufacturers, inclosa la construcció. Una situació extensible a molts serveis en els que la demanda ha superat les expectatives de l'oferta o que operen en un marc d'escassa competència.

Seguint la tendència alcista del quadrienni 1995-1998, l'expansió econòmica del 1999 s'ha traduït també en una millora substancial dels indicadors del mercat de treball de Barcelona i regió metropolitana. L'atur ha continuat retrocedint gràcies a la creació de nous llocs de treball i a la regularització d'ocupació submergida. Un procés, aquest darrer, que s'ha vist accelerat per les bonificacions de les cotitzacions socials a les noves contractacions indefinides i també per la creixent acceptació de les modalitats de treball a temps parcial.

Gairebé tres de cada quatre actius catalans afiliats a la Seguretat Social treballen a la regió metropolitana.

Segons les dades provisionals d'actius afiliats a la Seguretat Social, el nombre d'ocupats al conjunt de la regió metropolitana a final d'any ha crescut prop d'un cinc per cent, fins a superar els 1,9 milions. Un increment lleument inferior al del 1998 però que novament supera la taxa de creixement del PIB. Aquesta aparent pèrdua de productivitat s'ha de matisar pel fet que l'augment real d'ocupació és, en termes equivalents, inferior al nominal ja que les dades utilitzades inclouen l'ocupació regularitzada i un percentatge creixent d'ocupats a temps parcial.

Pel que fa a l'atur, tot i que al llarg del darrer any ha retrocedit a un ritme de l'u per cent mensual, l'evolució recent mostra símptomes clars de desacceleració. Un fet d'altra banda lògic si es considera que el pes de l'atur juvenil sobre el total és cada cop més marginal i que la taxa d'atur —la dels homes és inferior al 5,5 per cent— s'ha reduït pràcticament a la meitat en només cinc anys.

Una dada gràfica del dinamisme de l'ocupació són els gairebé 9.700 contractes indefinits que de mitjana mensual s'han formalitzat a Barcelona durant el 1999.

Un altre element determinant d'aquest notable procés de reducció de les xifres d'atur ha estat el fort creixement de la contractació laboral indefinida, que ha acabat l'any amb un creixement del 30,5 per cent, el doble que el de la contractació temporal. El procés de consolidació de plantilles que ha propiciat l'augment de les contractacions indefinides modera l'augment de la contractació temporal i avança en la direcció de reduir l'elevada precarietat existent en el mercat laboral.

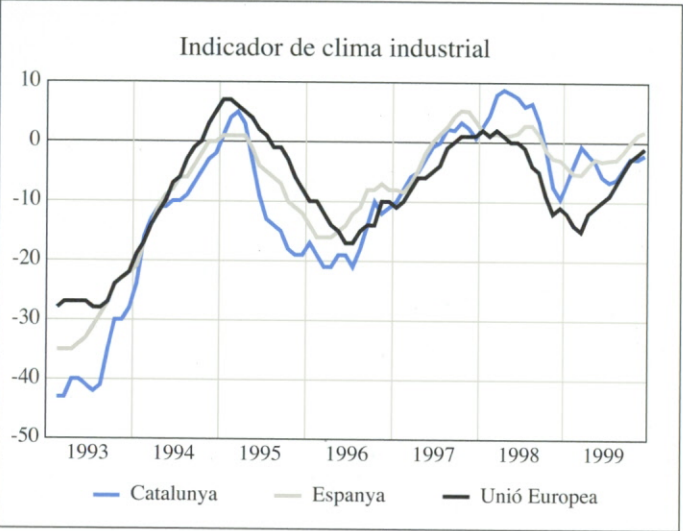
Abans d'acabar, creiem necessari fer una breu referència al fet que la població activa estimada per l'EPA sembla haver entrat en una fase d'estancament en la que dominen els senyals de retrocés. Un procés que si bé és més accentuat a Barcelona i entorn metropolità, s'està generalitzant al conjunt de Catalunya. Possiblement, i a banda de factors demogràfics explicatius, es tracti d'un procés que s'ha accentuat per la moda de les jubilacions molt abans dels seixanta anys. Sigui com sigui, és una evolució preocupant si es té en compte que les taxes d'activitat tot just, i en el millor dels casos, comencen a ser comparables amb les de la Unió Europea.

I. Indústria

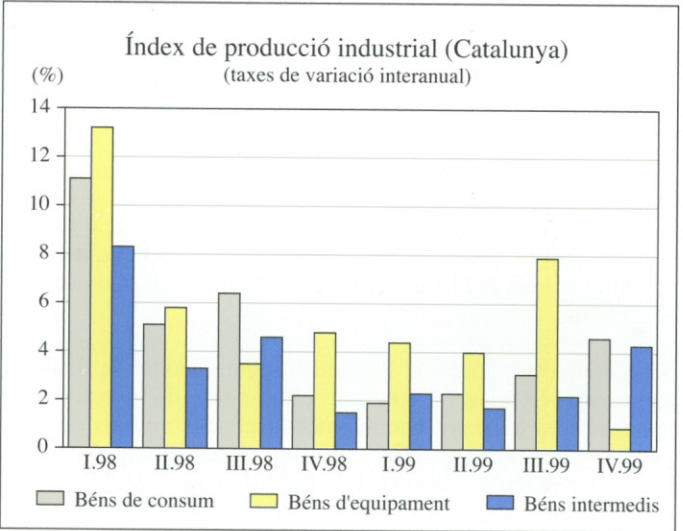
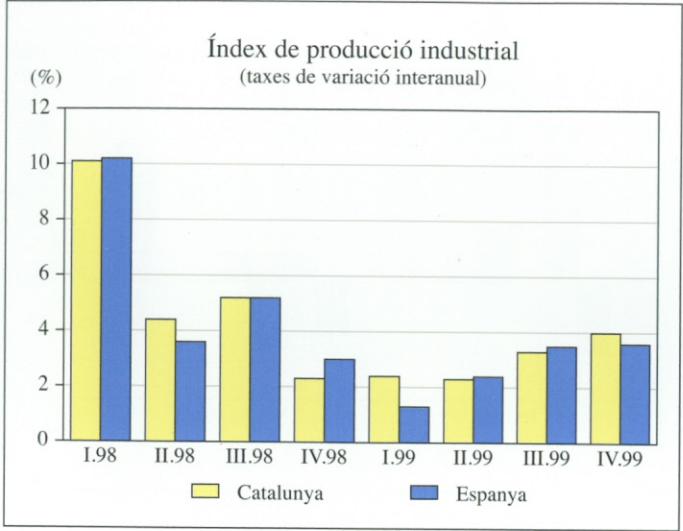
Indicador sintètic d'activitat industrial

La substancial millora registrada pel clima industrial al conjunt de la UE durant el segon semestre de 1999 ha ajudat a dinamitzar la producció i les vendes de la indústria catalana.

Si durant els primers mesos de 1999 les expectatives que sobre el creixement de l'activitat industrial catalana transmetien les dades de clima industrial al conjunt de la UE i també d'Espanya eren clarament negatives, a partir de mitjan d'any han millorat sensiblement. Un canvi provocat per la revisió a l'alça de les expectatives de creixement de les principals economies europees un cop esmorteïda la crisi financera russa i asiàtica, i afavorit també pel procés de depreciació de l'euro enfront del dòlar.

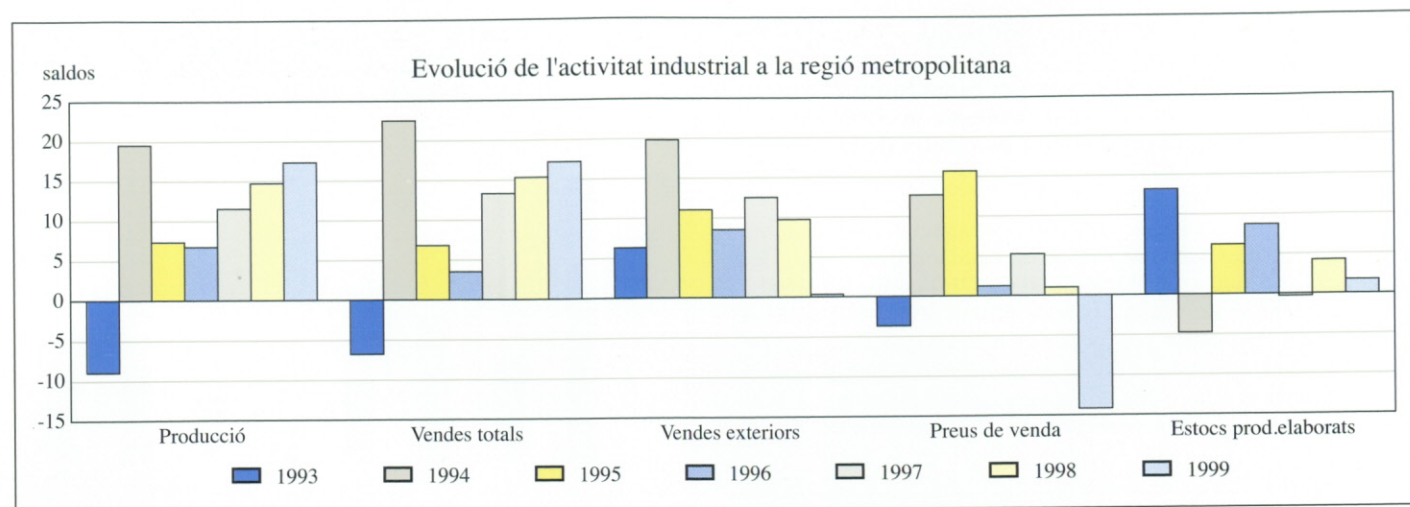

Nota: els valors grafiats corresponen a la mitjana dels saldos de les opinions empresarials referides a la cartera de comandes total, als estocs canviats de signe i a la tendència de la producció (mitjanes mòbils de tres mesos).
Font: Direcció general d'Indústria de la Generalitat i Ministeri d'Indústria i Energia.

El canvi d'orientació de les perspectives de creixement ha provocat que les dades mensuals de l'indicador del clima industrial hagin abandonat ja els valors negatius que l'han caracteritzat al llarg de gairebé quinze mesos. L'observació de les trajectòries del clima industrial d'ençà el 1993 permet constatar que l'impacte sobre la producció industrial de Catalunya i Espanya de la darrera crisi financera internacional ha estat sensiblement més curta i menys intensa que la que va afectar Mèxic i les principals economies sud-americanes a mitjan dels noranta. Bàsicament perquè els lligams comercials i de fluxos inversors d'Espanya eren i són superiors amb l'Amèrica Llatina que no pas amb l'Extrem Orient i també per l'efecte estabilitzador de l'euro.

La millora avançada pel clima industrial s'ha concretat, de moment, en un petit repunt dels índexs de producció industrial corresponents als dos darrers trimestres de 1999. Una reacció que ha estat més intensa a Catalunya que no pas al conjunt d'Espanya com a conseqüència de la major dependència de la producció industrial catalana de la conjuntura europea. Segons la destinació final dels productes, la producció de béns d'equipament —que ha protagonitzat l'expansió de la producció industrial els darrers anys— es veu superada per la producció de béns intermedis i de consum.

Les dades representades són mitjanes dels saldos bimestrals.

Font: Tots els quadres i els gràfics d'aquest apartat són d'elaboració pròpia amb dades de la Cambra Oficial de Comerç, Indústria i Navegació.

Enquesta de conjuntura industrial

Evolució de l'activitat industrial a la regió metropolitana durant el segon semestre de 1999.

La recuperació de l'activitat industrial que segons la sèrie de clima industrial s'ha produït a Catalunya al llarg de la segona meitat de 1999, es veu confirmada al conjunt de la regió metropolitana segons posen de relleu els resultats de l'enquesta de conjuntura industrial que elabora la Cambra de Comerç de Barcelona.

Segons aquestes dades, al llarg de la segona meitat de l'any ha augmentat de manera constant el nombre d'empreses que bimestre rera bimestre han augmentat el seus volums de producció. Els saldos negatius que tradicionalment presenta el darrer bimestre de l'any s'han reduït de manera significativa, especialment pel que fa a la producció i les exportacions, alhora que s'ha mantingut relativament inamovible el nombre d'empreses que declaren que el seu volum de negoci es manté estabilitzat.

L'augment de la producció industrial durant els darrers bimestres de 1999 s'ha recolzat en el creixement sostingut de la demanda interna i en la recuperació de la trajectòria expansiva de les exportacions.

Un element a destacar és que aquest repunt alcista de les vendes ha anat associat a una tendència moderadament a la baixa dels preus. Una evolució que si durant la primera meitat de l'any obeïa al descens dels preus del petroli i dels seus derivats a més del d'altres matèries primeres, a final d'any, quan la cotització internacional del preu del petroli ha canviat radicalment, el descens dels preus de venda s'ha d'imputar a la creixent competència que en un economia cada cop més global plenteja les produccions de les devaluades economies asiàtiques.

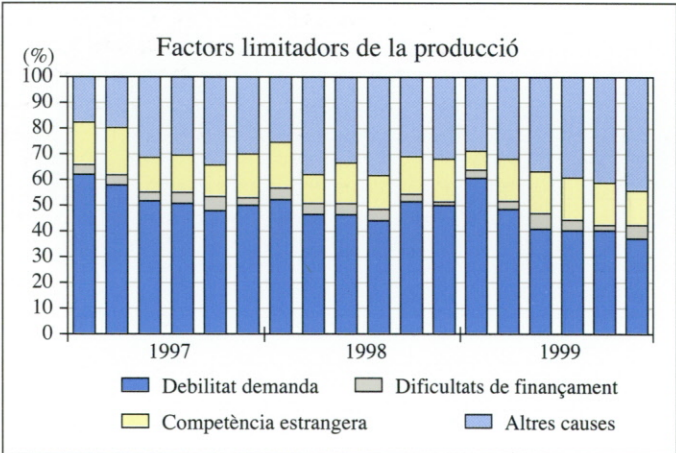
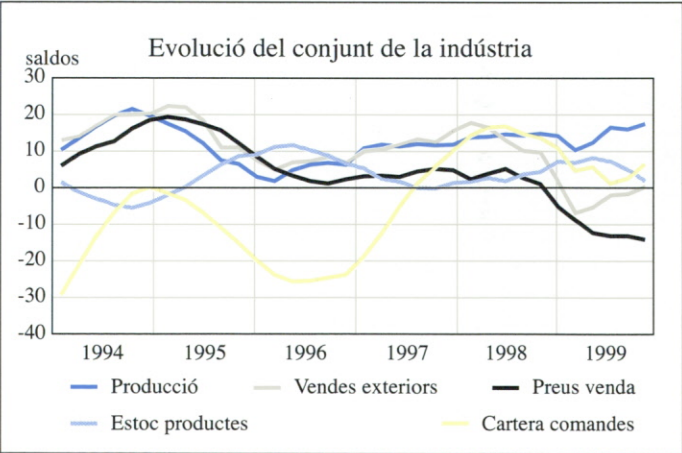
Les respostes dels empresaris a les preguntes sobre la situació del seu negoci són especialment clarificadors de la conjuntura expansiva dominant a final d'any. El saldo lleument negatiu que caracteritzava la situació de la cartera de comandes a començament d'any s'ha transformat radicalment durant el darrer quadrimestre. També ha canviat la situació de moltes empreses pel que fa al seu nivell d'estocs. El predomini d'empreses amb estocs de productes elaborats superiors als desitjats —per l'atonía de les exportacions— s'ha transformat notablement a final d'any gràcies al manteniment de la demanda interna i al repunt de les exportacions. En conjunt, el nombre d'empreses que bimestre a bimestre declaren que el seu negoci va en augment ha crescut de manera molt significativa durant la segona meitat de l'any.

Una situació de bonança relativament generalitzada que predispone a valorar de manera moderadament optimista les perspectives empresarials de cara al primer quadrimestre d'enguany. Unes perspectives que aposten bàsicament pel manteniment dels nivells de producció, vendes i ocupació en un entorn de preus orientats encara a la baixa.

Del gràfic que representa l'evolució del conjunt de l'any a partir de les mitjanes bimestrals destaquen especialment dos aspectes. Un és la intensitat —que s'ha de llegir en nombre d'empreses afectades— dels descens dels preus de venda. L'altra, l'atonía de les exportacions, resultat de compensar els saldos negatius de començament d'any amb els positius de la segona meitat. La resta de magnituds —producció, vendes totals i estocs de productes elaborats— presenten una evolució notablement positiva, en la línia d'expansió ininterrompuda que viu la indústria metropolitana d'ençà el 1994.

Aquesta evolució explica el notable daltabaix que s'ha produït entre els factors que frenen el creixement de la producció. Així, la feblesa de la demanda, que era el recurs preferit pels empresaris a l'hora d'identificar els factors que frenaven l'expansió de la producció, ha cedit protagonisme a una diversitat d'elements més específics i característics de cada sector a més de la creixent competència estrangera i la manca de mà d'obra especialitzada.

Total indústria (sense Construcció)		(dades provincials)						
A) Resultats del bimestre observat comparats amb l'anterior (%)		1998		1999				
		nv-ds	gn-fb	mç-ab	mg-jn	jl-ag	st-oc	nv-ds
1) Producció	Igual	48	42	45	33	29	31	43
	Saldo	-15	11	22	30	4	43	-6
2) Vendes totals	Igual	40	40	45	31	27	25	39
	Saldo	-10	4	6	27	10	55	-9
3) Vendes en el mercat exterior	Igual	46	30	40	37	44	48	46
	Saldo	-21	-23	-5	16	-9	32	-9
4) Preus de venda	Igual	86	60	60	76	72	67	60
	Saldo	-9	-20	-27	-13	-1	-9	-15
B) Situació al final del bimestre (%)								
5) Marxa dels negocis	Normal	n.d.	51	53	58	54	49	47
	Saldo	n.d.	12	11	10	9	30	39
6) Estocs dels productes elaborats	Igual	n.d.	63	67	71	49	61	65
	Saldo	6	23	3	14	-8	-9	-13
7) Cartera de comandes	Normal	63	49	41	51	54	52	53
	Saldo	-1	-4	-12	21	-10	19	23
8) Període de treball assegurat amb l'actual cartera de comandes	Dies	52	38	53	52	50	55	54
C) Resultats referits a les perspectives per als propers tres o quatre mesos (%)								
9) Producció	Manteniment	54	60	49	45	32	67	67
	Saldo	16	9	25	26	40	8	18
10) Vendes	Manteniment	48	46	47	45	31	52	39
	Saldo	20	2	25	20	36	2	-9
11) Cartera de comandes	Manteniment	59	63	67	54	51	62	76
	Saldo	23	2	10	26	34	-5	7
12) Preus de venda	Manteniment	66	67	75	68	70	50	60
	Saldo	-3	-4	-10	-23	-14	-30	-15
13) Ocupació	Manteniment	69	83	53	52	82	74	76
	Saldo	-3	2	4	16	-4	-6	0

II. Finances

Nombre d'oficines (30 set. 1999)				
Àmbit territorial	Total	Banca	Caixes d'estalvis	Cooper. de crèdit
Barcelona	2.196	912	1.257	27
Resta província	2.993	1.084	1.869	40
Resta Catalunya	2.090	787	1.281	22
Total Catalunya	7.279	2.783	4.407	89
Madrid	2.942	1.805	1.116	21
Resta província	1.660	827	822	11
Total Espanya	38.956	17.140	18.119	3.697

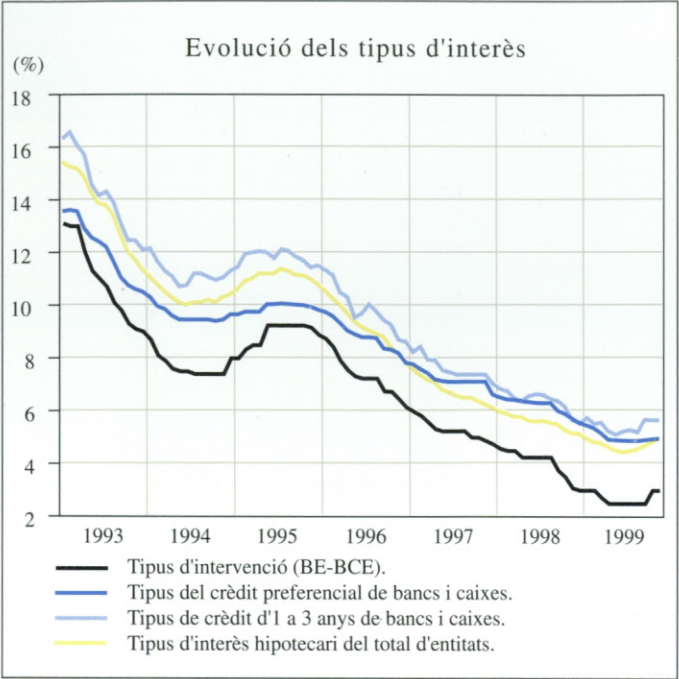
Font: Banco de España. Boletín estadístico.

Variació (%)	Total	Banca	Caixes	Cooper.
30 set. 99/30 set. 98				
Barcelona	-3,7	-7,6	-0,9	8,0
Catalunya	-0,6	-6,2	2,9	21,9
Espanya	0,6	-2,6	3,3	3,3
31 des.98/31 des.97				
Barcelona	0,1	-3,5	3,0	8,7
Catalunya	2,0	-3,2	5,4	26,7
Espanya	2,7	-0,5	5,7	4,0

L'augment del nombre d'oficines de les caixes d'estalvi ja no és suficient per compensar el tancament d'oficines que provoca el procés de concentració bancària.

Les darreres informacions disponibles corresponents al nombre d'oficines bancàries apunten a un canvi de tendència després de gairebé quatre anys de notable expansió tant a Catalunya com a la resta d'Espanya. Una expansió molt concentrada en aquelles àrees geogràfiques amb una menor dotació de serveis financers per càpita. No cal dir que aquesta situació no és ni de bon tros la de Barcelona, on el valor d'aquesta ràtio és aproximadament un 35 per cent superior al de la resta de Catalunya.

Els elements desencadenants d'aquest canvi de tendència no s'han de buscar en l'evolució dels resultats del negoci tradicional del sector financer sinó que són conseqüència del procés continuat de concentració empresarial i de l'aposta que de manera decidida estan fent algunes de les principals entitats per les noves tecnologies com a vehicle d'expansió de la seva activitat en una economia global. La possible pèrdua del tracte humà i personalitzat que pot enyorar el client amb la banca telefònica i per Internet es veu compensat per l'augment d'oferta a la que pot accedir.

Que l'evolució del nombre d'oficines hagi estat i continuï sent tan dispar entre els bancs i les caixes obeeix bàsicament a que els principals processos de concentració han estat protagonitzats per bancs. Fusions o absorcions que en el cas d'implicar a entitats de primera fila amb una gran implantació en el territori acaben per incidir en una reordenació de les corresponents xarxes d'oficines, buscant guanyar quota de mercat i sense perdre productivitat. A banda de la singularitat del seu estatus jurídic, només la forta expansió del crèdit —especialment de l'hipotecari— que s'ha registrat en els darrers anys pot explicar que el sector de les caixes no hagi viscut un procés de transformació paral·lel al dels bancs.

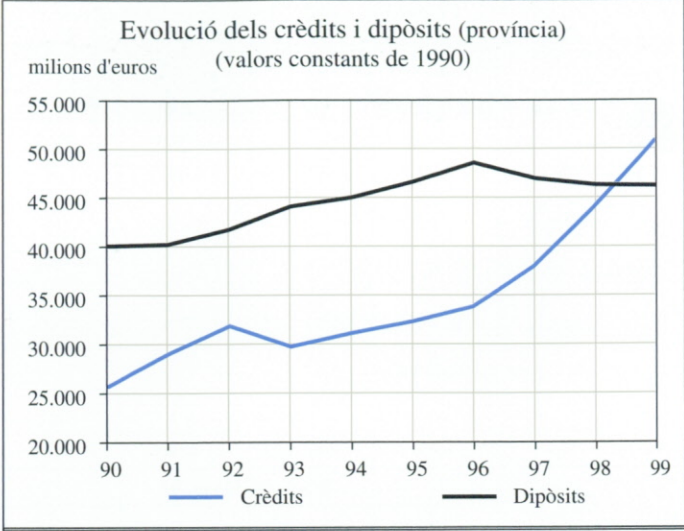
En aquest sentit, les dades són incontestables. Dels darrers set anys, només en un —el 1995— la variació del nombre d'oficines de bancs tant a Catalunya com al conjunt d'Espanya, no fou negativa. Si es compara la dotació actual d'oficines d'aquest segment a Catalunya amb l'existent en acabar el 1992, el descens acumulat és de l'ordre del 13 per cent, més de 400 oficines. Algunes tancades i d'altres absorbides per caixes. Contràriament, el conjunt de caixes, amb gairebé 900 oficines més a tot Catalunya, ha acumulat un creixement de l'ordre del 25 per cent en aquests darrers set anys. Les cooperatives de crèdit, amb una presència força testimonial a Catalunya, mantenen un ritme de creixement molt significatiu per quart any consecutiu.

Dipòsits i crèdits (milions d'Euros)				
Àmbit territorial	31 des. 96	31 des. 97	31 des. 98	30 st. 99
Dipòsits del sector privat en el sistema bancari				
Prov. Barcelona	65.462	64.693	64.986	67.066
Resta Catalunya	13.817	13.853	13.273	14.442
Total Catalunya	79.280	78.546	78.259	81.508
Prov. Madrid	89.124	100.453	99.168	99.384
Total Espanya	380.062	396.644	404.128	420.441
Crèdits del sistema bancari al sector privat				
Prov. Barcelona	45.226	51.843	61.344	68.397
Resta Catalunya	10.506	11.918	13.881	15.415
Total Catalunya	55.732	63.761	75.225	83.812
Prov. Madrid	75.433	87.760	105.192	113.921
Total Espanya	290.030	332.720	390.146	433.569

Font: Banco de España. Boletín estadístico.

Variació (%)	30 set.99/ 30 set.98	31 des. 98/ 31 des.97	31 des. 97/ 31 des.96
Dipòsits			
Prov. Barcelona	8,1	0,5	-1,2
Total Catalunya	8,3	-0,4	-0,9
Total Espanya	7,3	1,9	4,4
Crèdits			
Prov. Barcelona	20,0	18,3	14,6
Total Catalunya	19,4	18,0	14,4
Total Espanya	16,5	17,3	14,7

A banda dels signes incipients però alhora contundents de contenció i fins i tot de canvi de tendència de l'expansió del nombre d'oficines del sistema financer de cara el 2000, la trajectòria que efectivament ha canviat ja de tendència ha estat la dels tipus d'interès nominal. Després de gairebé quatre anys de retalls continuats en els tipus oficials i en els principals tipus d'actius, durant els darrers mesos de 1999 han començat a revifar. Un canvi d'escenari que per l'escassa magnitud acumulada fins a final d'any —àmpliament compensada en termes reals pel repunt de la inflació— i per les expectatives de creixement econòmic amb les que es treballa, ha passat pràcticament desapercebut.

Els dipòsits bancaris ofereixen nous atractius a l'estalvi de les famílies, alhora que s'accentua el fort ritme de creixement del crèdit bancari al sector privat.

L'augment que han registrat els dipòsits del sector privat en el sistema bancari podria desmentir l'anterior afirmació si no fos perquè a banda de la testimonial revisió a l'alça dels tipus de passiu, l'impacte més important potser s'hagi d'imputar a la millora del tractament fiscal dels rendiments d'una part dels dipòsits i a la situació d'indefinió que ha viscut el mercat borsari durant la major part del 1999, caracteritzat per una notable volatilitat de les cotitzacions. Aquesta situació ha afavorit una major propensió a mantenir liquiditat mitjançant dipòsits bancaris que no pas a la incertesa de la renda variable. La notable desacceleració de la taxa de creixement del volum negociat de renda variable a les borses espanyoles sembla confirma-ho.

De forma paral·lela i per tercer any consecutiu, el volum de crèdit del sistema bancari en mans del sector privat ha assolit una taxa de creixement a l'entorn o superior al 15 per cent, amb màxims del vint per cent en el cas de la província de Barcelona. Creixements que utilitzant xifres homogènies —inclosos els crèdits titulitzats— serien superiors. Una evolució que s'explica bàsicament per la reactivació de la despesa privada en consum i la persistència de la demanda de béns immobles. Recordar, a manera d'exemple, que el 1999 ha estat un any de màxims històrics tant en la matriculació de vehicles nous com en els volums de producció i preus assolits en el mercat de la construcció residencial.

Crèdit del sistema bancari als sectors productius i a les famílies. Espanya.						(Milions d'Euros)			
Període	Sectors productius					Economies domèstiques			
	Total	Primari	Indústria	Construcció	Serveis	Total	Inversió immobiliària	Consum de béns duradors	Altres aplicacions
31 des. 87	77.975	3.865	38.579	8.042	27.490	25.495	11.966	4.700	8.829
31 des. 88	86.888	4.694	38.711	10.253	33.230	33.404	15.001	6.088	12.315
31 des. 89	101.164	5.085	41.923	13.688	40.469	42.075	19.106	7.705	15.264
31 des. 90	112.662	5.666	44.838	16.993	45.165	47.275	23.938	8.600	14.737
31 des. 91	133.639	6.031	51.594	20.942	55.072	53.678	29.738	9.075	14.865
31 des. 92	142.746	7.038	53.687	23.918	58.103	60.815	35.610	8.528	16.677
31 des. 93	139.410	5.385	49.649	23.148	61.228	71.392	43.772	8.372	19.248
31 des. 94	142.455	5.505	48.208	21.461	67.282	88.342	61.057	8.847	18.438
31 des. 95	149.424	5.738	50.276	21.774	71.635	98.502	68.852	9.380	20.270
31 des. 96	157.821	6.193	47.937	22.498	81.192	109.267	78.216	9.941	21.110
31 març 97	162.977	6.120	48.228	22.687	85.942	112.082	80.908	10.153	21.021
30 juny 97	166.446	6.607	48.043	22.945	88.851	118.018	85.548	10.719	21.754
30 set. 97	171.773	6.788	50.443	23.215	91.327	122.860	90.122	11.224	21.514
31 des. 97	178.404	6.746	52.460	22.824	96.374	129.626	95.579	11.756	22.291
31 març 98	180.444	6.843	50.906	24.270	98.425	137.436	98.770	11.613	27.053
30 juny 98	187.794	7.197	55.422	25.871	99.303	146.540	106.818	14.353	25.369
30 set. 98	194.116	7.407	55.549	26.431	104.729	151.563	110.562	15.417	25.584
31 des. 98	204.942	7.587	58.094	26.673	112.589	156.868	113.447	16.064	27.357
31 març 99	205.918	7.819	56.495	27.122	114.481	162.736	118.086	16.518	28.132
30 juny 99	222.323	8.328	65.785	29.592	118.618	171.129	123.486	16.609	31.034
30 set. 99	225.503	8.415	64.096	30.411	122.581	177.118	128.349	17.164	31.605

Font: Banco de España. Boletín estadístico.

Variació (%)	set.99/ set.98	des.98/ des.97	des.97/ des.96
Total sectors productius	16,2	14,9	13,0
Indústria	15,4	10,7	9,4
Construcció	15,1	16,9	1,4
Serveis	17,0	16,8	18,7
Total famílies	16,9	21,0	18,6
Inversió immobiliària	16,1	18,7	22,2
Consum durador	11,3	36,6	18,3

A banda dels factors de demanda com a motors de creixement del crèdit concedit i del baix preu del diner en termes reals, també hi ha contribuït l'augment de la competència entre les entitats financeres i la baixa taxa de morositat que actualment suporten. La suma de tots aquests elements incentivadors de la demanda de crèdit bancari, afegits al canvi que la reducció dels tipus d'interès durant la segona meitat dels noranta ha propiciat en les modalitats d'estalvi de la població —la renda variable i els fons d'inversió ha substituït les llibretes d'estalvi i a termini— expliquen que per primera vegada el volum de crèdit bancari superi el total de dipòsits del sector privat en el sistema bancari.

Una breu anàlisi de la distribució del crèdit bancari per finalitats mostra com al llarg del 1999 les taxes de creixement del sector productiu i de les economies domèstiques pràcticament s'han igualat. Un fet que trenca amb el creixent protagonisme d'aquest darrer segment gràcies a la inversió immobiliària. El repunt de la demanda de crèdit bancari per part del teixit productiu s'ha d'associar bàsicament a les creixents necessitats de finançament per afrontar el fort procés d'inversió que mantenen moltes empreses per modernitzar i ampliar equips i instal·lacions.

El conjunt del teixit productiu aprofita l'avinentsa del baix preu del diner per recuperar pes relatiu en el total del crèdit que el sistema bancari té concedit al sector privat.

En el cas de les economies domèstiques, la compra i rehabilitació de sostre residencial continua sent, un any més, la principal destinació del crèdit bancari. L'aparent desacceleració de la demanda de recursos per a finançar béns de consum durador s'ha de matisar per l'espectacular creixement del 1998, any sobre el que es fa la comparació. De fet, el creixement acumulat dels dos darrers anys ha estat més intens en l'apartat del crèdit al consum que no pas en l'hipotecari.

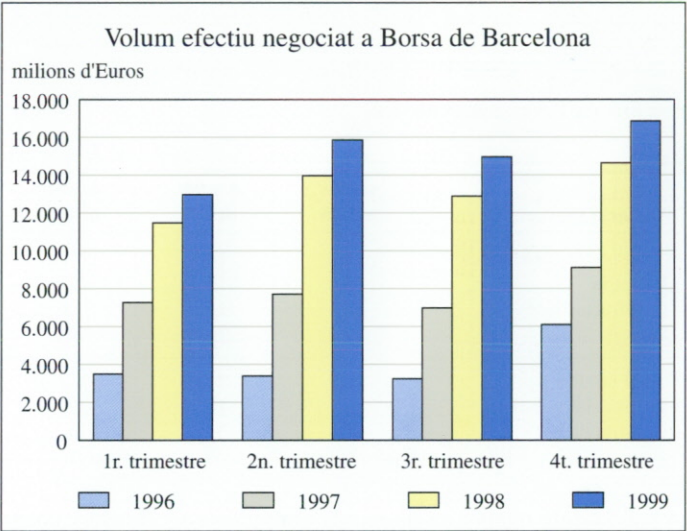
Volum efectiu negociat a les borses							(milions d'Euros)	
Període	Renda variable		Renda fixa pública		Renda fixa privada		Total renda fixa i variable¹	
	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid	Barcelona	Madrid
1992	2.564,5	21.491,0	65,3	2.914,8	175,4	2.626,3	2.805,2	27.032,1
1993	2.499,4	33.229,0	165,9	4.763,3	326,9	5.804,3	2.992,2	43.947,8
1994	5.017,0	43.935,6	417,7	22.117,1	235,9	4.856,0	5.670,6	71.189,6
1995	4.113,3	39.654,4	2.271,6	22.654,8	217,6	3.031,2	6.602,5	65.385,9
1996	7.497,6	60.700,9	8.521,3	53.848,2	232,1	2.404,8	16.251,0	116.979,8
1997	19.829,4	123.195,1	11.350,8	22.379,7	144,4	1.870,7	31.341,8	147.675,8
1998	29.095,2	198.159,1	23.615,6	1.301,8	98,1	519,9	52.992,1	201.006,0
1r.tr.	7.636,8	49.739,1	3.774,1	398,6	37,3	168,2	11.481,8	50.305,9
2n.tr.	9.333,9	53.031,7	4.523,0	141,1	9,1	118,3	13.974,9	53.291,1
3r.tr.	5.558,4	47.643,3	7.299,0	382,0	7,1	93,1	12.890,8	48.118,4
4t.tr.	6.566,1	47.745,0	8.019,5	380,2	44,6	140,3	14.644,6	48.265,5
1999	31.190,1	224.713,9	28.950,8	489,6	355,4	1.090,5	60.671,6	227.343,0
1r.tr.	6.380,2	55.252,2	6.544,1	131,1	14,1	500,2	12.974,2	56.165,5
2n.tr.	9.003,1	60.493,7	6.763,9	177,4	18,6	394,6	15.867,7	61.463,7
3r.tr.	7.368,7	47.067,5	7.314,1	46,5	274,5	94,5	14.967,9	47.256,1
4t.tr.	8.438,1	61.900,5	8.328,7	134,6	48,3	101,2	16.861,9	62.457,7

1. Inclou volum negociat de warrants i drets
 Font: Borsa de Barcelona. Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Borsa de Madrid, revista mensual, diversos números

Variació (%)	Total negociat	
	Barcelona	Madrid
4t.tr.99/4t.tr.98	15,1	29,4
2n.sem.99/2n.sem.98	15,6	13,8
1999/1998	14,5	13,1
1998/1997	69,1	36,1

Les borses espanyoles han acabat l'any amb nous rècords de contractació i una important revalorització dels índexs. Si el mercat de renda variable descompta expectatives de beneficis empresarials, el 2000 comença amb bon peu.

La situació d'expansió econòmica que viu l'economia espanyola i la relativa estabilització dels tipus d'interès en mínims històrics malgrat les tensions inflacionistes, són raons suficients per explicar el manteniment de la tendència alcista que —a banda de la notable volatilitat que han registrat durant la segona meitat de l'any— han viscut els volums negociats a les borses espanyoles. Raons que s'han vist reforçades per una notable allau d'OPV que han mantingut l'atenció dels mitjans de comunicació i del públic en l'evolució diària del mercat de renda variable.

Pel que fa al volum total negociat a les dues principals borses espanyoles, el creixement del darrer any ha estat relativament homogeni —entre el 13 i el 14,5 per cent— i notablement inferior a l'increment del 1998. Només en renda variable, el volum efectiu negociat a la Borsa de Barcelona l'any passat més que quadruplica el volum negociat tot just tres anys enrere. Gràcies a aquest dinamisme i tot i la creixent especialització del mercat barceloní en la negociació d'efectes públics, la contractació de renda variable en aquesta plaça ha tornat a recuperar quota de mercat en relació amb Madrid.

Que la renda fixa pública —bàsicament de la Generalitat— ha estat un any més la protagonista de l'evolució del volum de negoci al mercat barceloní en dona fe el creixement, superior al 22 per cent, que ha registrat i el fet que ja explica pràcticament el 48 per cent del total negociat.

III. Consum, comerç i preus

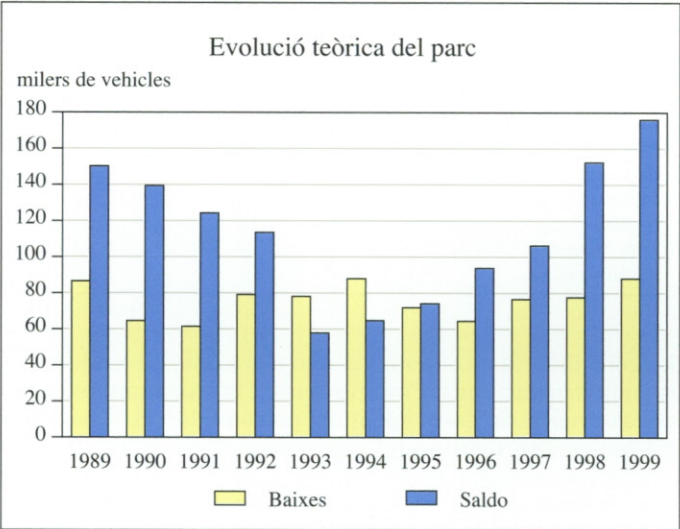
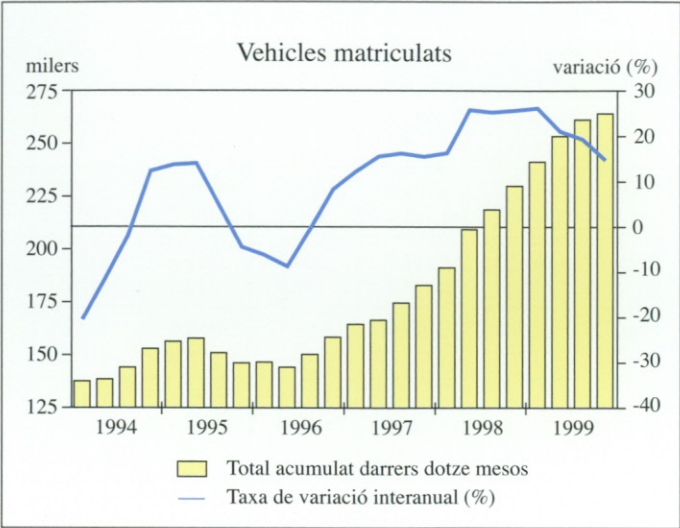
Evolució del parc automobilístic* (prov.de Barcelona)			
Període	Matriculacions	Baixes	Saldo
1988	215.631	78.322	137.309
1989	236.902	86.619	150.283
1990	204.151	64.695	139.456
1991	185.902	61.557	124.345
1992	192.843	79.213	113.630
1993	136.146	78.194	57.952
1994	152.956	88.085	64.904
1995	146.294	72.041	74.253
1996	158.475	64.536	93.939
1997	183.053	76.683	106.370
1998	230.146	77.727	152.419
1r.tr.	52.685	18.699	33.986
2n.tr.	59.972	17.439	42.533
3r.tr.	53.657	15.593	38.064
4t.tr.	63.832	25.996	37.836
1999	264.252	88.177	176.075
1r.tr.	64.042	21.211	42.831
2n.tr.	72.103	19.158	52.945
3r.tr.	61.364	18.026	43.338
4t.tr.	66.743	29.782	36.961

* Exclosos ciclomotors
Font: Prefectura Provincial de Trànsit de Barcelona

Variació	Matriculacions	Baixes	Saldo
4t.tr.1999/4t.tr.1998	4,6	14,6	-2,3
2n.sem.1999/2n.sem.1998	9,0	15,0	5,8
1999/1998	14,8	13,4	15,5
1998/1997	25,7	1,4	43,3

Les dades de matriculació de vehicles nous a la província durant el 1999 permeten una doble lectura. D'una banda s'assoleix un nou màxim anual i de l'altra es confirma l'inici d'una fase de clara desacceleració.

Els més de 264.000 vehicles matriculats a la província de Barcelona durant el 1999 superen en gairebé un 12 per cent l'anterior màxim històric assolit deu anys enrere, alhora que representen gairebé doblar la xifra de matriculacions de 1993. Una fita que obeeix bàsicament a que l'increment acumulat en els darrers tres anys ha estat de l'ordre del 67 per cent. Un ritme de creixement que s'ha començat a fer insostenible com palesa la notable desacceleració de la trajectòria expansiva seguida durant la segona meitat de l'any, especialment en termes del saldo entre matriculacions i baixes. Un fet que sembla avançar que durant el 2000 la matriculació de vehicles s'haurà de recolzar bàsicament en l'efecte substitució com a element dinamitzador de les vendes.

Després de justificar el ritme sostingut d'augment de la compra de vehicles en una demanda cada cop més confiada i amb més capacitat de despesa —per l'augment dels nivells d'ocupació i un major accés al crèdit bancari— sembla arribat el moment en el que aquests factors vegin minvada la seva capacitat d'impuls alhora que adquireixen protagonisme d'altres de signe contrari. És el cas, per exemple, de l'augment de la congestió a totes les àrees urbanes i de l'increment, important i sense que s'albirin canvis a la baixa a mitjà termini, del preu dels combustibles.

A més d'aquest dos elements, no es pot obviar l'efecte desincentivador que sobre aquest tipus de despesa pot començar a tenir el repunt dels tipus d'interès, especialment en una conjuntura en la que cada cop són més les famílies amb càrregues hipotecàries. D'altra banda, de la intensitat del creixement del nombre de matriculacions en aquests darrers anys i especialment de l'increment del parc que ha comportat, pot deduir-se que ja s'ha donat sortida a la major part de la demanda insatisfeta que s'havia acumulat durant el quadrienni 1993-1996. Molt especialment pel que fa a la renovació i ampliació del parc automobilístic i de material de transport de les empreses.

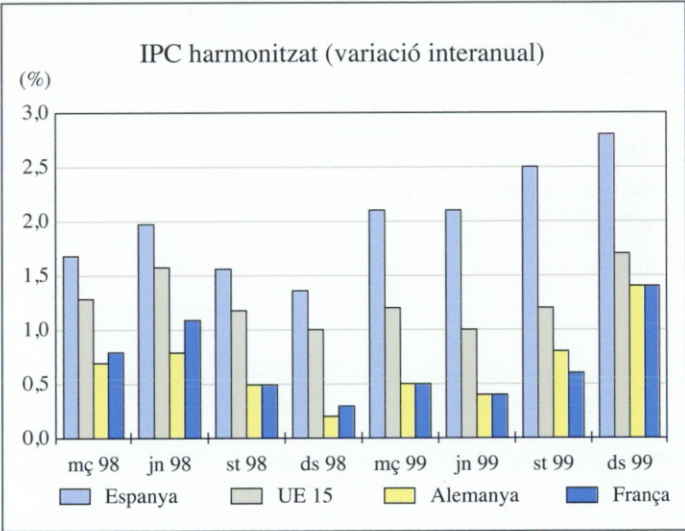
Índex general de preus de consum (1992=100)												(Prov.Barcelona/Espanya)
Any	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.
1993	B	103,2	103,2	103,7	104,2	104,5	104,9	105,2	105,7	106,4	106,9	107,5
	E	103,2	103,2	103,6	104,0	104,3	104,6	105,0	105,6	106,2	106,6	107,3
1994	B	108,7	108,5	108,9	108,9	109,5	109,6	109,8	110,4	110,9	111,3	111,9
	E	108,3	108,4	108,7	109,2	109,4	109,5	109,9	110,7	111,0	111,2	111,9
1995	B	113,2	113,7	114,3	114,8	114,9	114,9	115,0	115,5	115,9	116,0	116,6
	E	113,1	113,6	114,3	114,9	114,9	115,1	115,4	115,9	116,1	116,4	116,7
1996	B	117,4	117,9	118,3	118,9	119,4	119,3	119,5	119,6	119,9	120,2	120,8
	E	117,5	117,8	118,2	118,9	119,3	119,2	119,3	119,7	120,0	120,1	120,5
1997	B	121,1	121,1	121,3	121,2	121,4	121,3	121,6	122,1	122,6	123,0	123,4
	E	120,8	120,8	120,8	120,9	121,0	121,0	121,3	121,8	122,4	122,6	122,9
1998	B	123,9	123,6	123,8	124,2	124,2	124,3	124,9	125,2	125,2	125,3	125,7
	E	123,2	122,9	123,0	123,3	123,5	123,5	124,0	124,3	124,4	124,3	124,7
1999	B	126,3	126,4	127,1	127,5	127,7	127,9	128,4	128,9	129,1	129,2	130,0
	E	125,1	125,2	125,7	126,2	126,2	126,2	126,8	127,3	127,6	127,5	128,3

Nota: les dades dels tres últims mesos són provisionals. Font: INE.

Variació (%)	des.99/set.99	des.99/des.98	des.98/des.97
Prov. Barcelona	0,7	3,4	1,9
Catalunya	0,7	3,5	1,8
Espanya	0,5	2,9	1,4
– subjacent	0,2	2,4	2,2
Prov. Madrid	0,7	2,8	1,1
UE harmonitzat	0,6	1,7	1,0

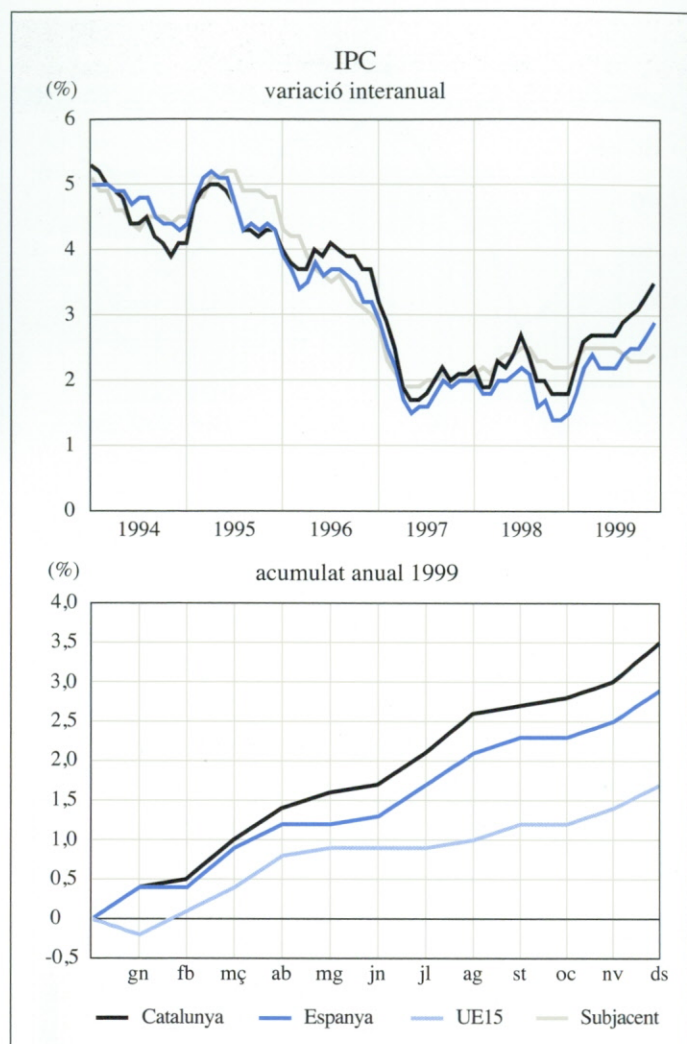
La coincidència en el temps d’una demanda agregada esponsorada per uns tipus d’interès reals a la baixa amb un procés de progressiu encariment del petroli i derivats, ha generat importants tensions inflacionistes.

Com ja s’avançava en el número anterior, finalment l’augment de preus de consum mesurat per l’IPC ha superat totes les previsions oficials. L’increment del 2,9 per cent amb què s’ha tancat l’any al conjunt d’Espanya representa doblar la taxa d’inflació de l’any anterior. L’evolució dels preus a Catalunya i a la província de Barcelona ha estat similar, mantenint-se per segon any consecutiu el diferencial d’aproximadament mig punt per sobre de la taxa espanyola. Per contra, l’índex de preus de consum a la Comunitat de Madrid ha evolucionat de manera similar a la del conjunt del país.

Tot i el fet incontestable que el 1999 ha estat —com ho fou el 1998 malgrat les aparences— un any perdut pel que fa al control de la inflació i en el que s’ha retrocedit en l’objectiu de reduir el diferencial amb la mitjana europea, l’evolució dels diferents índexs admet lectures menys alarmistes. Així, si hom analitza l’evolució dels preus sense comptar l’energia i els aliments no elaborats —l’anomenada subjacent— l’augment és només de dues dècimes. Un resultat que cal considerar com un bon indicador de la tendència atès que representa més del 80 per cent de la ponderació total de l’índex general.

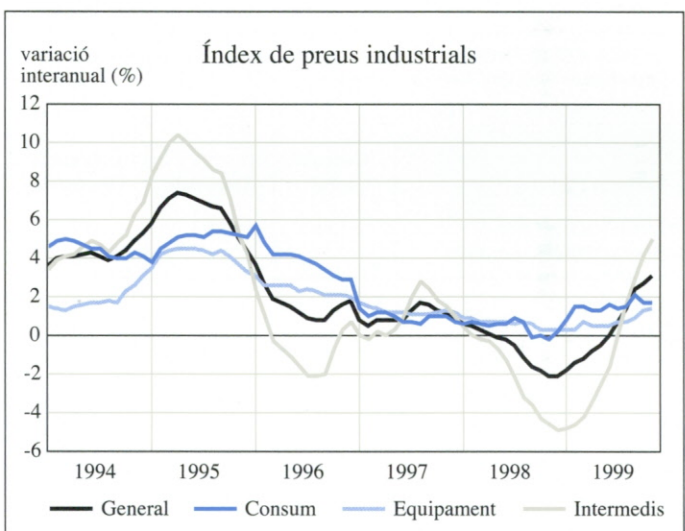
Es mesuri d’una manera o de l’altra, el fet és que en els darrers dos anys l’augment de preus a Espanya acumula un increment de l’ordre del 4,5 per cent, pràcticament dos punts més que la mitjana de la Unió Europea i tres punts més —un 70 per cent més— que França i Alemanya. Un diferencial que només en part es podria justificar per la major intensitat del creixement del PIB i de l’ocupació a Espanya.

Aquest diferencial d'inflació entre països es reproduïx també, i per segon any consecutiu, entre Catalunya i la província de Barcelona i el conjunt d'Espanya.

El 3,5 per cent de taxa interanual assolit a Catalunya en acabar el 1999 és el valor més elevat d'ençà el desembre de 1996. La raó d'aquesta major tensió inflacionista a Catalunya en relació amb la resta d'Espanya possiblement s'hagi d'explicar per la diferència entre els potencials de creixement i en les estructures de la despesa privada en cadascun dels dos territoris. En aquest sentit, és il·lustratiu constatar que aquest superior augment de preus a Catalunya respon a una variació força generalitzada dels principals components de la despesa. D'aquests, només els epígrafs corresponents a l'Habitatge i al Transport ha registrat un increment semblant als dos àmbits. La resta, especialment Alimentació i Vestit —que en conjunt representen el 40 per cent de la despesa— han tingut un creixement molt més accentuat a Catalunya que no pas a la resta d'Espanya.

IPC per components			
	des.99/set.99	des.99/des.98	des.98/des.97
Catalunya			
Alimentació	1,8	3,9	0,6
Vestit	1,8	3,2	3,1
Habitatge	0,6	2,9	1,3
Parament llar	0,6	2,7	2,5
Medicina	0,1	2,3	4,4
Transport	0,6	5,1	0,2
Cultura	0,8	1,9	2,4
Altres	-1,4	3,1	3,8
Total	0,7	3,5	1,8
Espanya			
Alimentació	1,4	2,4	0,6
Vestit	0,9	2,0	2,3
Habitatge	0,3	2,9	0,8
Parament llar	0,4	1,8	2,2
Medicina	0,2	1,6	3,7
Transport	0,6	5,3	-0,3
Cultura	0,6	1,1	1,7
Altres	-0,8	3,4	3,7
Total	0,5	2,9	1,4

Pel que fa a l'evolució dels preus industrials, l'encariment del petroli i els seus derivats —accentuat per la revalorització del dòlar enfront de l'euro— i la represa de les exportacions, ha capgirat radicalment la situació d'atonía i d'evolució plana que ha caracteritzat l'índex de preus industrials els darrers quatre anys. Que un dels elements que més ha contribuït a la contenció de l'IPC en els darrers anys s'orienti a l'alça afegirà més pressió alcista a l'evolució dels preus de consum aquest començament d'any.

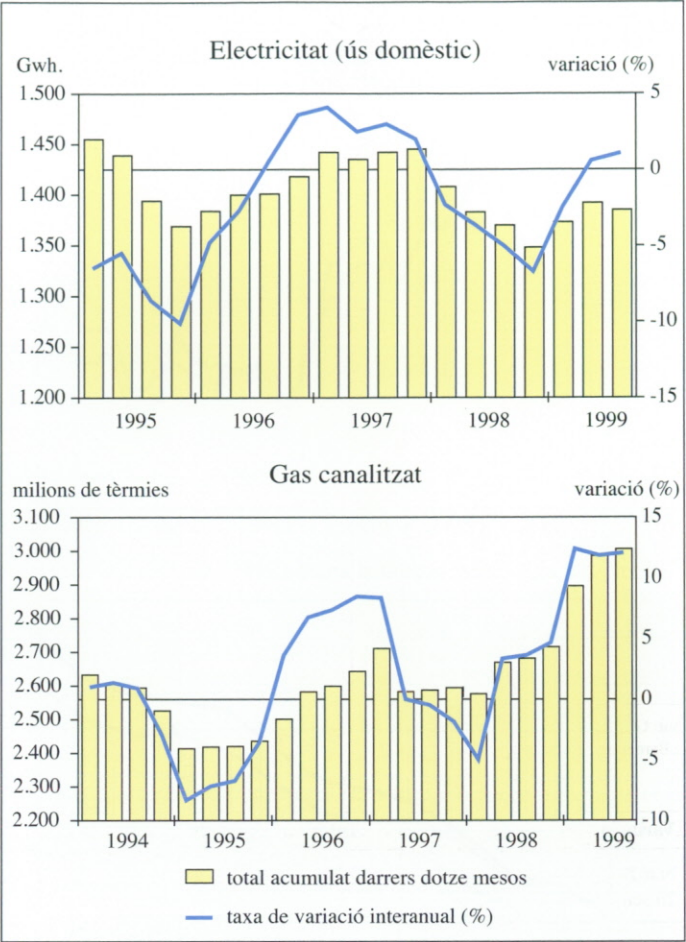
Consum d'energia i aigua

Consum d'electricitat					
Període	Total		Estructura d'usos (Gwh)		
	Núm.index 1988=100	Gwh	Domèstic	Comercial i industrial	Tracció
1988	100,0	4.174,9	1.262,6	2.776,4	135,9
1989	107,2	4.476,6	1.314,3	3.023,9	138,4
1990	108,2	4.516,0	1.273,5	3.093,3	149,2
1991	114,8	4.792,9	1.431,0	3.222,0	139,8
1992	123,6	5.158,1	1.524,2	3.480,8	153,0
1993	118,8	4.958,9	1.548,9	3.245,9	163,7
1994	117,9	4.922,7	1.522,9	3.241,0	158,8
1995	120,5	5.031,2	1.368,6	3.490,1	172,5
1996	124,3	5.189,3	1.417,6	3.603,3	168,4
1997	127,6	5.328,1	1.446,0	3.717,7	164,4
1998	129,0	5.384,8	1.348,2	3.917,1	119,6
1r.tr.		1.379,4	379,3	957,8	42,3
2n.tr.		1.333,8	345,0	945,6	43,2
3r.tr.		1.354,2	301,0	1.021,4	31,8
4t.tr.		1.317,4	322,9	992,3	2,3
1999					
1r.tr.		1.304,6	404,2	899,1	2,1
2n.tr.		1.184,6	363,7	817,9	2,2
3r.tr.		1.143,4	294,4	845,0	2,7
4t.tr.					

Nota: La sèrie pel que fa a usos es trenca el 1995 i la del total a final de 1998, quan els grans consumidors passen al mercat lliure. Les dades de 1999 són provisionals.
Font: Dades d'ENDESA i HECSA facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Consum total	Domèstic	Comercial i industrial
3r.tr.1999/3r.tr.1998	-15,6	-2,2	-17,3
2n.sem.1999/2n.sem.1998			
1999/1998			
1998/1997	1,1	-6,8	5,4

El fet que els grans consumidors d'electricitat, aprofitant la progressiva liberalització del mercat elèctric, ja puguin triar subministrador, invalida parcialment i esperem que només temporalment, la utilitat del consum d'electricitat com a indicador d'activitat econòmica en àmbits locals. La davallada que registren les dades de 1999 corresponents al consum per a usos comercials i industrials i especialment per a tracció, obeeix bàsicament a aquest efecte.

El fort creixement de l'activitat econòmica i un hivern relativament llarg expliquen l'augment del consum d'energia durant el 1999.

L'evolució del consum domèstic d'electricitat durant els primers nou mesos de l'any defineix una tendència a l'alça moderada i constant. Insuficient en tot cas, per a compensar el descens de 1998. Atès l'augment de les unitats de consum a remolc del dinamisme de la construcció residencial i del nivell d'equipament d'electrodomèstics de la majoria de llars i no només de les noves, la relativa contenció del consum elèctric de les famílies és una bona notícia des del punt de vista del consum responsable. Els mèrits possiblement siguin compartits entre uns electrodomèstics energèticament més eficients i uns hàbits de consum cada cop més compromesos amb la conservació del medi.

Consum de gas canalitzat (milions de tèrmies)			
Període	Total	Domèstic	Comercial
1988	2.047,1		
1989	2.141,9		
1990	2.188,9		
1991	2.525,4		
1992	2.626,0		
1993	2.602,5		
1994	2.526,1	1.746,6	779,5
1995	2.436,0	1.645,7	790,3
1996	2.642,9	1.806,1	836,7
1997	2.594,2	1.771,0	823,2
1998	2.715,5	1.854,1	861,4
1r.tr.	985,3	681,8	303,5
2n.tr.	719,3	516,4	202,9
3r.tr.	414,2	275,1	139,1
4t.tr.	596,7	380,8	215,9
1999			
1r.tr.	1.166,0	821,6	344,4
2n.tr.	809,3	595,8	213,5
3r.tr.	433,7	288,7	145,0
4t.tr.			

Font: Gas Natural S.A. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial
3r.tr.1999/3r.tr.1998	-4,7	-4,9	-4,2
2n.sem.1999/2n.sem.1998			
1999/1998			
1998/1997	4,7	4,7	4,6

Potser és molt agosarat avalar tantes interpretacions a partir d'una disponibilitat tan escassa de dades. En tot cas, comparant les dades de consum d'electricitat amb les de gas natural —que durant el 1999 han registrat un creixement considerable, especialment les de consum domèstic— s'intueix un cert desplaçament del consum d'energia de les famílies des de l'electricitat cap al gas canalitzat, especialment pel que fa als sistemes de calefacció. Una opció en la línia de consum responsable ja que sense renunciar a la millora del benestar a les llars, procura utilitzar l'energia més eficient per a cada ús. Considerant però la tendència globalment alcista del consum energètic a les llars, s'ha d'insistir en la necessitat de racionalitzar i moderar aquest tipus de consum. El preu i la renda disponible no han de ser elements determinants a l'hora de consumir més o menys energia, ni a les llars ni als centres productius.

Consum d'aigua					
Període	Total		Estructura d'usos (hm³)		
	Núm.índex 1987=100	hm³	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
1988	101,7	140,50	82,00	46,00	12,50
1989	105,7	146,00	83,50	49,60	12,90
1990	100,6	138,98	81,40	46,00	11,59
1991	100,0	138,08	81,69	44,15	12,24
1992	95,5	131,84	79,95	40,85	11,05
1993	89,5	123,66	76,85	35,66	11,14
1994	87,6	120,91	76,15	34,55	10,21
1995	86,4	119,32	75,74	33,43	10,15
1996	83,8	115,72	74,33	32,67	8,71
1997	84,2	116,22	74,82	33,41	7,96
1998	84,3	116,35	74,52	33,48	8,36
1r.tr.		28,18	18,76	7,71	1,72
2n.tr.		29,64	19,34	8,21	2,09
3r.tr.		30,53	18,86	9,01	2,66
4t.tr.		28,00	17,56	8,55	1,89
1999	84,2	116,28	73,34	34,04	8,91
1r.tr.		28,56	18,77	7,65	2,15
2n.tr.		30,47	19,40	8,91	2,16
3r.tr.		30,09	18,49	9,05	2,55
4t.tr.		27,16	16,68	8,43	2,05

Font: Societat General d'Aigües de Barcelona, SA. Dades recollides i facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació (%)	Total	Domèstic	Comercial i industrial	Altres
4t.tr.1999/4t.tr.1998	-3,0	-5,0	-1,4	8,6
2n.sem.1999/2n.sem.1998	-2,2	-3,4	-0,5	1,1
1999/1998	-0,1	-1,6	1,7	6,6
1998/1997	0,1	-0,4	0,2	4,8

Si l'augment dels nivells de renda de les famílies ha anat associat a un augment —relativament més moderat— del consum d'energia, no es pot dir el mateix del consum d'aigua. És una molt bona notícia que tot i l'augment d'activitat econòmica dels darrers anys —que implica més visitants, més llocs de treball i en definitiva més consum de tota mena de recursos— el consum d'aigua, tant d'ús domèstic com industrial i comercial, s'hagi estabilitzat en nivells sensiblement inferiors als de començament de la dècada.

Escombraries recollides

Escombraries recollides (en contenidors)			(tones)
Any	Domíciliàries	Selectiva	Total
1988	581.909	n.d.	n.d.
1989	604.896	n.d.	n.d.
1990	625.793	n.d.	n.d.
1991	656.371	n.d.	n.d.
1992	675.215	n.d.	n.d.
1993	666.388	13.311	679.699
1994	650.057	15.604	665.661
1995	622.585	16.625	639.210
1996	627.134	20.596	647.730
1997	635.803	23.485	659.288
1998	631.956	32.201	663.801
1r.tr.	163.027	7.433	170.460
2n.tr.	160.526	7.876	168.345
3r.tr.	143.382	7.396	150.613
4t.tr.	165.021	9.496	174.383
1999	647.516	43.617	691.133
1r.tr.	163.458	9.924	173.382
2n.tr.	165.392	10.769	176.161
3r.tr.	148.711	9.992	158.703
4t.tr.	169.955	12.932	182.887

Font: Direcció de Serveis de Neteja Urbana de l'Ajuntament de Barcelona

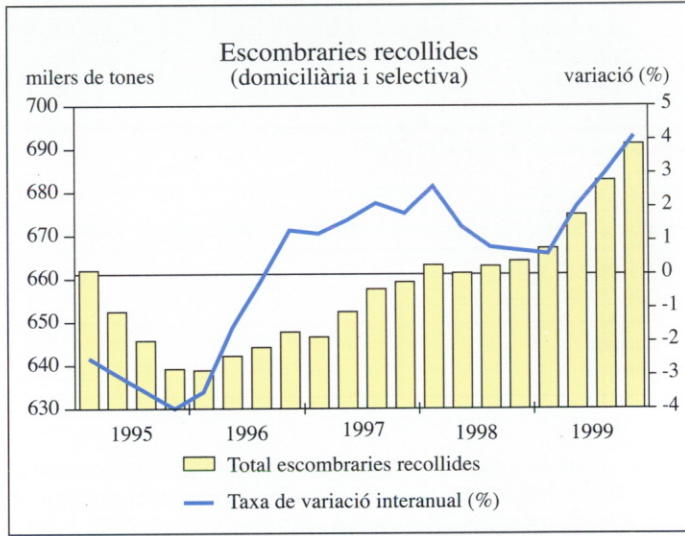
Variació (%)	Domícil.	Selectiva	Total
4t.tr.1999/4t.tr.1998	3,0	36,2	4,9
2n.sem.1999/2n.sem.1998	3,3	35,7	5,1
1999/1998	2,5	35,5	4,1
1998/1997	-0,6	37,1	0,7

L'augment del consum de les famílies derivat de la bonança econòmica i de la millora dels nivells d'ocupació provoca un notable augment de les escombraries generades a la ciutat.

Com ja s'apuntava amb les dades del primer semestre, la progressiva represa del consum privat a mesura que avançava l'any i el manteniment del ritme de creixement econòmic, especialment del sector terciari, expliquen una bona part de l'evolució a l'alça del volum d'escombraries recollides a la ciutat durant el 1999. Una evolució que permet consolidar la tendència expansiva dels darrers anys i assolir un nou màxim en termes absoluts.

La fracció més important del volum d'escombraries que es generen a la ciutat, la brossa domiciliària dipositada en els tradicionals contenidors verds, ha registrat un creixement del 2,5 per cent, que un cop compensat amb el descens de l'any anterior, situa el creixement anual d'aquest tipus d'escombraries per sota de l'u per cent, en la línia mantinguda d'ençà el 1996, quan la selectiva comença a registrar creixements significatius.

Recollida selectiva (en contenidors)				(tones)
Període	Paper	Envasos	Vidre	Total
1993	n.d.	n.d.	7.857	13.311
1994	n.d.	n.d.	9.202	15.601
1995	4.244	2.153	10.228	16.625
1996	7.322	2.707	10.567	20.596
1997	9.153	3.147	11.185	23.485
1998	15.650	4.153	12.398	32.201
1r.tr.	3.245	936	3.252	7.433
2n.tr.	3.810	1.038	3.028	7.876
3r.tr.	3.594	1.002	2.800	7.396
4t.tr.	5.001	1.177	3.318	9.496
1999	24.317	5.392	13.908	43.617
1r.tr.	5.145	1.242	3.537	9.924
2n.tr.	6.061	1.351	3.357	10.769
3r.tr.	5.537	1.288	3.167	9.992
4t.tr.	7.574	1.511	3.847	12.932

Per segon any consecutiu, la recollida selectiva a través de quasi cinc mil contenidors assoleix un creixement superior al 35 per cent. En termes absoluts significa que de les gairebé 32.000 tones en què ha augmentat el total de la brossa dipositada en els contenidors del carrer, més de 20.000 —prop de les dues tercers parts— s'han dipositat en els contenidors de la selectiva. Si es relaciona aquest creixement amb la població censada, s'observa que el volum d'escombraria selectiva recollida per càpita l'any passat —uns 29 kg.— ha crescut més d'un 70 per cent en només tres anys. Una ràtio que assoleix valors sensiblement més elevats als districtes més comercials i amb forta presència d'activitat terciària que no pas als purament residencials.

Per fer-nos una idea més ajustada de les xifres reals de la fracció selectiva de les escombraries que es generen a la ciutat, a les 43.600 tones dels contenidors de paper, cartró, vidre i envasos, hom hi ha de sumar com a mínim les 19.400 tones de voluminosos —bàsicament mobles recollits porta a porta— i les 8.300 tones dipositades en els punts verds. En total, el volum d'escombraries recollides per a ser tractades representa aproximadament el deu per cent del total generat a la ciutat.

IV. Transports, comunicacions i turisme

Tràfic de mercaderies pel port de Barcelona										(Milers de tones)
Període	Total		Càrrega General		Líquids a doll		Sòlids a granel		Total	
	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Sortida	Entrada	Exportacions	Imports
1988	6.136	11.828	3.819	2.649	400	6.339	1.917	2.840	3.600	8.025
1989	6.247	11.896	3.902	3.073	417	6.676	1.928	2.147	3.334	7.579
1990	5.367	12.662	3.627	2.817	447	6.991	1.293	2.855	2.809	8.945
1991	5.253	13.059	3.761	2.988	417	7.209	1.075	2.862	2.607	9.917
1992	5.330	13.008	4.258	3.343	388	7.140	684	2.525	3.089	10.241
1993	5.217	12.466	3.969	2.947	361	7.298	887	2.222	3.575	10.296
1994	6.975	13.415	5.065	3.473	225	7.810	1.685	2.132	4.796	11.130
1995	7.949	14.782	5.428	3.973	284	7.931	2.237	2.878	5.832	13.080
1996	8.803	14.769	5.949	4.146	235	8.112	2.619	2.512	6.573	12.725
1997	9.398	15.489	6.723	5.042	281	7.764	2.394	2.683	6.762	13.629
1998	9.073	15.652	7.137	5.943	293	6.946	1.644	2.763	6.148	13.633
1r.tr.	2.224	3.953	1.653	1.352	68	1.872	503	729	1.557	3.402
2n.tr.	2.367	3.976	1.860	1.571	84	1.723	424	682	1.614	3.499
3r.tr.	2.299	3.521	1.778	1.484	73	1.354	449	683	1.511	3.098
4t.tr.	2.182	4.202	1.846	1.536	68	1.997	268	669	1.466	3.634
1999	9.783	18.093	8.258	7.065	280	8.219	1.245	2.809	6.431	16.001
1r.tr.	2.234	4.512	1.816	1.632	66	2.229	352	652	1.454	3.980
2n.tr.	2.547	4.458	2.208	1.890	63	1.806	276	762	1.697	3.924
3r.tr.	2.479	4.275	2.074	1.702	87	1.917	318	655	1.600	3.764
4t.tr.	2.522	4.849	2.160	1.842	64	2.267	298	740	1.681	4.333

Nota: a partir de 1995, les dades es comptabilitzen segons data de trànsit de la mercaderia i no segons documents. Les dades dels darrers 12 mesos són provisionals.
Font (de totes les dades d'aquest apartat): Autoritat Portuària de Barcelona. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Sortides				Entrades			
	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel	Total	Càrrega General	Líquids a doll	Sòlids a granel
4t.tr.1999/4t.tr.1998								
Total	15,6	17,0	-5,6	11,1	15,4	19,9	13,5	10,6
Cabotatge	17,5	15,9	66,1	18,8	-9,3	16,7	-23,9	4,9
Exterior	14,7	17,5	-27,5	6,0	19,2	20,3	21,7	10,8
2n.sem.1999/2n.sem.1998								
Total	11,6	16,8	7,3	-14,0	18,1	17,3	24,9	3,2
Cabotatge	14,4	14,8	22,9	11,7	3,5	12,7	-0,6	-25,3
Exterior	10,2	17,9	2,0	-27,7	20,3	18,0	29,8	4,2
1999/1998								
Total	7,8	15,7	-4,3	-24,2	15,6	18,9	18,3	1,6
Cabotatge	14,6	15,1	10,3	12,8	3,6	11,9	-0,1	-18,4
Exterior	4,6	16,0	-8,4	-39,6	17,4	19,9	21,9	2,4

El creixement persistent de la demanda interna i la represa de la tendència expansiva de l'exportació de càrrega general expliquen el notable augment de l'activitat portuària.

Els gairebé 28 milions de tones de mercaderies que han passat pel port de Barcelona durant el 1999 representen un creixement anual del 12,8 per cent i estableixen un nou màxim històric. Un procés expansiu important que ha evolucionat de menys a més a mesura que avançava l'any i que s'ha de relativitzar per la situació d'estancament que es visqué l'any 1998 com a conseqüència del descens de les exportacions de ciment i de les importacions de gas natural.

Com ja és habitual, i malgrat la contundència de la taxa de creixement —resultat d'un augment superior als tres milions de tones i gairebé 1.500 vaixells— l'evolució no és, ni de bon tros, homogènia per a les diferents tipologies de productes. Una primera ullada per grans categories de mercaderia palesa que la càrrega general —que ja representa el 55 per cent del volum total del tràfic portuari— i els hidrocarburs, han registrat taxes de creixement sensiblement superiors a la del total. Per contra, i per segon any consecutiu, els sòlids a granel tanquen l'any amb un descens significatiu del volum operat al port.

Tràfic de contenidors		
Període	Teus	Núm.index (1988=100)
1988	409.542	100,0
1989	439.969	107,4
1990	447.920	109,4
1991	488.917	119,4
1992	552.309	134,9
1993	501.146	122,4
1994	605.356	147,8
1995	689.324	168,3
1996	767.236	187,3
1997	971.921	237,3
1998	1.095.113	267,4
1r.tr.	253.193	
2n.tr.	283.572	
3r.tr.	278.647	
4t.tr.	279.701	
1999	1.234.987	301,6
1r.tr.	272.709	
2n.tr.	318.009	
3r.tr.	312.876	
4t.tr.	331.393	

Variació (%)	Teus
4t.tr.1999/4t.tr.1998	18,5
2n.sem.1999/2n.sem.1998	15,4
1999/1998	12,8
1998/1997	12,7

En paral·lel a l'evolució de la càrrega general, el nombre de contenidors accentua el seu creixement a final d'any.

La progressiva especialització del port de Barcelona en el tràfic de productes elaborats o semielaborats —el segment de mercaderia que incorpora més valor afegit— explica, juntament amb un increment de la mercaderia en trànsit, l'augment del tràfic de contenidors. Els més de cent mil Teus que de mitjana mensual han passat pel port de Barcelona durant el 1999 palesen que el tràfic d'aquest tipus d'envàs s'ha doblat en només cinc anys. Actualment, set de cada deu tones de càrrega general carregada o descarregada al port és mercaderia conteneritzada.

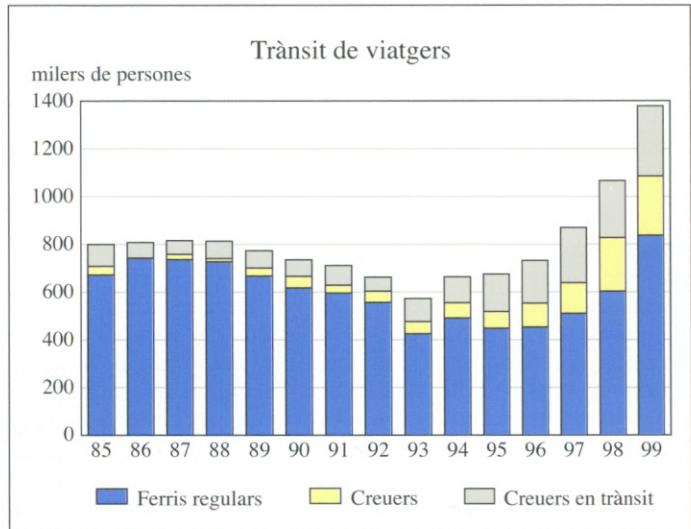
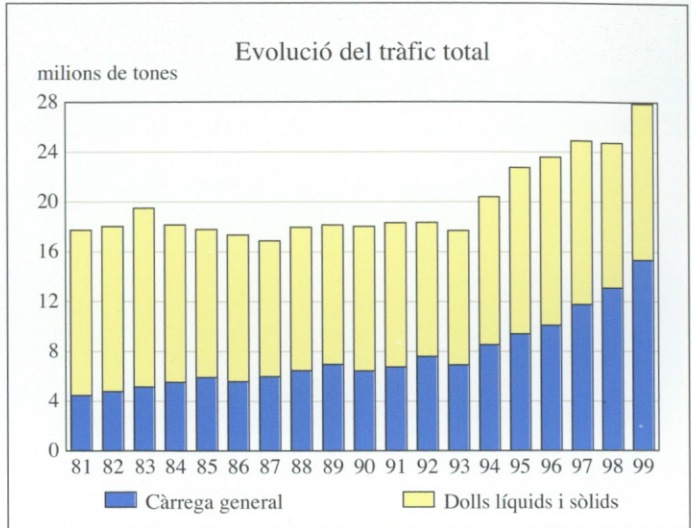
Per tipus de navegació, l'evolució del tràfic de mercaderia durant el 1999 ha estat ben diferent de la registrada un any abans. Si durant el 1998 el dinamisme del tràfic de cabotatge —que no representava més enllà del vint per cent del total— fou cabdal per compensar la davallada del tràfic exterior, els termes s'han equilibrat sensiblement aquest darrer any. L'aportació d'ambdós tipus de navegació a l'evolució total ha estat clarament positiva, amb un major protagonisme del cabotatge en la mercaderia embarcada i del tràfic exterior en la desembarcada.

Distribució del tràfic per productes (1999)			
Productes	Tones	1999/1998 (%)	%
Gas natural	3.868.381	16,2	13,9
Gasoil, gasolina i fuel	3.271.474	24,2	11,7
Altres productes energètics	429.838	-9,4	1,5
Productes siderúrgics	1.067.254	28,0	3,8
Minerals i prod. metal·lúrgics	819.399	34,3	2,9
Potasses i altres adobs	285.242	42,2	1,0
Productes químics	2.405.099	15,8	8,6
Ciment i clíinker	1.198.475	-31,9	4,3
Altres materials de construcció	769.524	14,6	2,8
Cereals, faves i farines	2.081.696	11,2	7,5
Begudes i derivats	629.747	20,8	2,3
Olis i greixos	555.149	2,2	2,0
Tabac, cafè i cacau	495.370	22,9	1,8
Pinsos i farratges	344.098	-1,9	1,2
Resta de productes alimentaris	1.422.687	8,6	5,1
Paper i pasta	610.982	11,0	2,2
Maquinària i recanvis	866.790	18,5	3,1
Automòbils i peces	916.515	-1,5	3,3
Resta de mercaderies	2.369.887	18,2	8,5
Tares	3.469.120	18,8	12,4
Total	27.876.726	12,8	100,0

Més de la meitat de l'increment de mercaderia que ha captat el port durant el 1999 correspon a dos grans sectors: energètic i químic.

Una anàlisi més detallada de l'evolució del tràfic per tipus de mercaderia constata el predomini de l'evolució expansiva a la majoria d'epígrafs. D'aquests, el de productes energètics és el que ha registrat el creixement més espectacular en termes absoluts. D'una banda, les entrades —bàsicament importacions— de gasolina i gasoil han registrat, per segon any consecutiu, un espectacular creixement que respon al fort ritme d'expansió del parc de vehicles, a l'augment d'activitat del transport de mercaderies derivat del creixement de la producció industrial i especialment a la dinàmica expansiva que ha mantingut el sector de la construcció. En la mateixa línia, les importacions de gas natural han registrat també un creixement superior al del total del tràfic, compensant en part la davallada d'un any abans.

Si els productes energètics han estat els protagonistes del creixement del tràfic portuari des de la vessant dels valors absoluts, els siderúrgics i els metal·lúrgics —primeres matèries i productes semielaborats— han registrat creixements a l'entorn del 30 per cent. Un augment que s'afegeix al registrat durant el 1998 i que a més de la important demanda del sector constructor, s'ha imputar al dinamisme del teixit industrial fabricant de transformats metàl·lics, material de transport i maquinària. En la mateixa línia de notable creixement de l'activitat i l'exportació d'algunes branques industrials catalanes s'han d'incloure els 2,4 milions de tones de productes químics que durant el 1999 s'han embarcat o desembarcat al port.

El sostingut procés de creixement que viu la construcció al nostre país i la forta demanda d'inputs que implica ha afectat negativament l'exportació de ciment i clíncer. Comptabilitzant la totalitat dels fluxos d'entrada i sortida d'aquest producte, durant el 1999 s'ha acumulat una reducció de gairebé el 32 per cent. Una davallada que afegida a la d'un any abans significa que el tràfic de ciment i clíncer pel port s'ha reduït a la meitat en només dos anys. Contràriament, la resta de materials de construcció ha continuat a l'alça.

Igualment, de l'evolució clarament alcista que presenta la resta de mercaderies —especialment maquinària i recanvis i la majoria de productes alimentaris— s'han d'excloure els olis i greixos, els pinsos i farratges —substituïts per una major importació de blat de moro— i els automòbils i components. Una tendència a l'estancament que en el cas dels vehicles pot sorprendre donada l'evolució expansiva de les vendes interiors i de les exportacions però que també s'ha d'interpretar com una fase de consolidació del fort creixement que ha registrat aquest tipus de trànsit durant la segona meitat dels noranta.

Trànsit de passatgers				
Període	Ferris regulars	Creuers	Creuers en trànsit	Total
1988	727.031	12.804	72.606	812.441
1989	667.045	32.971	72.639	772.655
1990	617.395	48.110	69.251	734.756
1991	595.298	32.869	82.555	710.722
1992	556.197	46.502	59.230	661.929
1993	425.025	50.619	96.297	571.941
1994	490.843	63.321	108.934	663.098
1995	448.170	69.563	156.374	674.107
1996	453.126	98.912	179.123	731.161
1997	509.944	127.894	231.096	868.934
1998	602.361	224.136	238.925	1.065.422
1r.tr.	67.978	492	8.844	77.314
2n.tr.	129.048	85.792	85.135	299.975
3r.tr.	301.831	105.326	102.467	509.624
4t.tr.	103.504	32.526	42.479	178.509
1999	836.656	247.758	293.838	1.378.252
1r.tr.	108.212	6.644	7.477	122.333
2n.tr.	190.905	77.201	83.399	351.505
3r.tr.	342.869	121.035	142.120	606.024
4t.tr.	194.670	42.878	60.842	298.390

Variació (%)	4t.tr.1999/ 4t.tr.1998	2n.sem.1999/ 2n.sem.1998	1999/1998
Ferris regulars	88,1	32,6	38,9
Creuers	31,8	18,9	10,5
Creuers en trànsit	43,2	40,0	23,0
Total	67,2	31,4	29,4

El nombre de passatgers que han arribat o marxat de la ciutat per via marítima s'ha més que doblat en els darrers quatre anys.

Si el 1999 ha estat un any especialment favorable per l'expansió del tràfic portuari de mercaderies, no ho ha estat menys pel que fa al trànsit de passatgers. Gràcies als espectaculars creixements del nombre de passatgers durant els períodes tradicionalment més fluïxos d'aquest tipus de servei —primer i darrer trimestre d'any— la taxa de variació anual s'ha situat pràcticament en el trenta per cent. Un augment que ni en termes absoluts ni relatius s'havia assolit amb anterioritat.

El detall de les dades reflecteix que si bé el creixement ha estat general a tots els segments del mercat, amb un augment molt important en el nombre de passatgers dels creuers en trànsit, el factor determinant ha estat l'augment de viatgers dels ferris regulars que uneixen Barcelona amb les Illes, a més dels resultats molt positius que semblen consolidar la línia regular amb Gènova.

Aeroport: passatgers i mercaderies

Trànsit de passatgers i tràfic de mercaderies per l'aeroport de Barcelona										
Període	Avions			Passatgers (milers)				Mercaderies (tones)		
	Total	Interior	Internacional	Total	Interior	Internacional	Trànsit	Total	Interior	Internacional
1988	96.263	61.427	34.836	7.539	4.752	2.482	305	55.622	30.575	25.047
1989	106.129	61.271	44.858	8.462	5.144	3.002	316	61.321	33.687	27.634
1990	117.731	59.955	57.776	9.408	5.654	3.388	366	66.499	34.942	31.557
1991	123.048	63.806	59.242	9.191	5.710	3.266	215	61.662	30.290	31.372
1992	136.081	68.053	68.028	10.320	6.123	3.913	284	72.382	34.202	38.180
1993	133.541	65.144	68.397	9.993	5.706	3.949	338	57.478	29.637	27.841
1994	142.792	73.863	68.929	10.642	6.094	4.202	346	58.891	27.840	31.051
1995	152.842	80.249	72.593	11.728	6.751	4.563	414	68.285	31.047	37.238
1996	177.678	91.868	85.810	13.435	7.562	5.357	516	80.077	32.452	47.625
1997	208.015	111.996	96.019	15.067	8.301	6.262	504	80.903	32.383	48.520
1998	215.062	112.159	102.903	16.197	8.674	7.073	449	80.032	31.802	48.230
1r.tr.	48.863	26.035	22.828	3.374	1.946	1.340	88	19.034	7.541	11.493
2n.tr.	54.699	28.409	26.290	4.250	2.247	1.881	122	19.072	7.510	11.562
3r.tr.	57.011	29.290	27.721	4.670	2.291	2.234	145	19.178	8.214	10.964
4t.tr.	54.489	28.425	26.064	3.903	2.190	1.618	94	22.748	8.537	14.211
1999	230.627	118.760	111.867	17.422	9.049	8.080	292	86.173	32.920	53.253
1r.tr.	52.893	27.874	25.019	3.661	2.031	1.555	75	18.497	6.928	11.569
2n.tr.	57.354	29.527	27.827	4.509	2.313	2.129	67	20.903	8.455	12.448
3r.tr.	61.849	31.369	30.480	5.033	2.407	2.546	80	22.474	9.007	13.468
4t.tr.	58.531	29.990	28.541	4.217	2.297	1.850	70	24.299	8.530	15.769

Font: Aeroport de Barcelona.

Variació (%)	Avions	Passatgers	Mercaderies
4t.tr.1999/4t.tr.1998			
Total	7,4	8,1	6,8
Interior	5,5	4,9	-0,1
Internacional	9,5	14,4	11,0
BCN-MDD	—	5,2	—
2n.sem.1999/2n.sem.1998			
Total	8,0	7,9	11,6
Interior	6,3	5,0	4,7
Internacional	9,7	14,1	16,1
BCN-MDD	—	5,3	—
1999/1998			
Total	7,2	7,6	7,7
Interior	5,9	4,3	3,5
Internacional	8,7	14,2	10,4
BCN-MDD	—	6,0	—

El repunt del trànsit de passatgers de vols interiors durant el segon semestre ha estat determinant per tancar l'any amb un creixement pràcticament idèntic al de 1998.

Els 102.000 passatgers mensuals que de mitjana ha guanyat l'aeroport durant el 1999 en relació amb un any enrere equivalen a un creixement del 7,6 per cent, una dècima més que el 1998. Una evolució congruent amb les taxes de creixement registrades pel PIB i l'ocupació. D'altra banda, l'impacte que sobre el trànsit aeroportuari ha tingut la desacceleració del nombre de visitants que s'han allotjat als hotels de la ciutat s'ha vist àmpliament compensat per l'augment del nombre de desplaçaments que per motius d'oci han realitzat els residents.

Aquesta expansió del trànsit de passatgers —amb un protagonisme creixent del tràfic internacional— ha estat possible gràcies a un augment equivalent del nombre d'avions. Un augment que, al seu torn, deriva de l'ampliació del límit de vols per hora autoritzats que es va decidir a final de 1998. Malgrat aquest augment de l'oferta de places, la mitjana de viatgers per avió s'ha mantingut estable en els vols interiors i ha crescut més d'un cinc per cent en els internacionals. Una evolució que sembla indicar que amb els nivells actuals de tràfic aeroportuari, les possibilitats de mantenir el ritme expansiu del nombre de viatgers es veuen fortament condicionades per la disponibilitat d'oferta i en definitiva, per la capacitat de l'aeroport d'acollir més vols.

El trànsit internacional continua guanyant pes sobre el total gràcies a que el seu ritme de creixement ha més que triplicat el del trànsit interior.

Dels gairebé 17,5 milions de passatgers que durant el 1999 han utilitzat l'aeroport de Barcelona, poc més de nou milions —amb un creixement del 4,3 per cent en relació amb un any abans— han estat passatgers de vols interiors, mentre que 8,1 milions han estat usuaris dels vols internacionals. El creixement anual d'aquest segment —superior al 14 per cent— contrasta amb la sensible reducció del nombre de passatgers en trànsit.

Pel que fa al tràfic aeroportuari de mercaderies, les més de 86.000 tones facturades el 1999 representen un creixement similar al del trànsit de passatgers i permeten superar la situació d'estancament del trienni anterior. No cal dir que l'augment ha estat molt més intens en el tràfic internacional que no pas en l'interior.

Trànsit de passatgers als principals aeroports espanyols							(milers) (gn.-st. 1999)	
Aeroports	Interior			Internacional			Total	
	Total	Regular	No regular	Total	Regular	No regular	Variació(%) Absolut	interanual
Alacant	904.178	810.599	93.579	3.199.995	853.234	2.346.761	4.104.173	9,9
Barcelona	6.751.590	6.627.427	124.163	6.230.016	5.672.611	557.405	12.981.606	8,7
Bilbao	1.115.779	1.012.511	103.268	529.078	493.015	36.063	1.644.857	5,9
Eivissa	814.202	769.248	44.954	2.715.385	684.527	2.030.858	3.529.587	8,3
Fuerteventura	424.408	409.258	15.150	1.921.410	966.356	955.054	2.345.818	23,2
Gran Canària	2.015.877	1.999.627	16.250	4.652.451	1.516.461	3.135.990	6.668.328	8,1
Lanzarote	907.827	778.107	129.720	2.484.858	710.746	1.774.112	3.392.685	5,0
Madrid	10.148.711	10.035.539	113.172	10.147.046	9.716.489	430.557	20.295.757	8,6
Màlaga	1.675.342	1.472.770	202.572	4.979.348	1.800.673	3.178.675	6.654.690	10,3
Menorca	655.519	613.760	41.759	1.650.820	236.423	1.414.397	2.306.339	12,0
Palma de Mallorca	3.349.371	2.996.926	352.445	12.258.914	5.769.084	6.489.830	15.608.285	8,3
Santiago de Compostela	891.360	848.407	42.953	109.266	76.895	32.371	1.000.626	9,2
Sevilla	1.063.921	991.271	72.650	182.411	140.339	42.072	1.246.332	2,7
Tenerife Nord	1.581.328	1.579.787	1.541	24.367	20.582	3.785	1.605.695	9,0
Tenerife Sud	1.090.772	758.971	331.801	5.285.981	1.206.475	4.079.506	6.376.753	5,8
València	1.001.921	958.244	43.677	470.137	431.217	38.920	1.472.058	5,1
Total Espanya	38.011.364	36.023.563	1.987.801	59.067.996	30.810.058	28.257.938	97.079.360	8,6

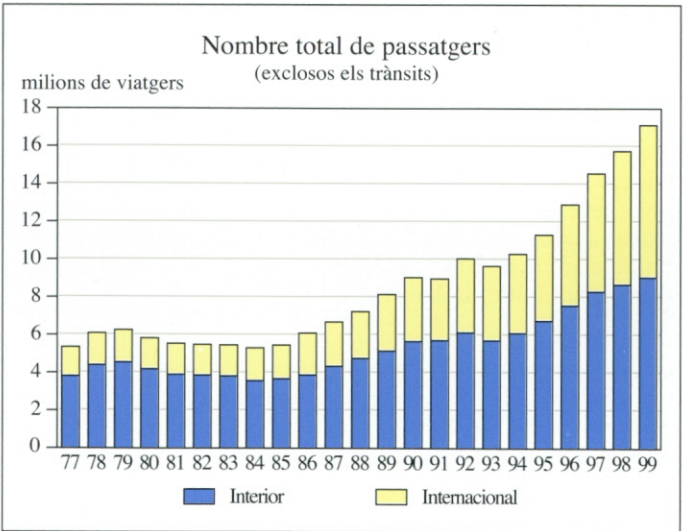
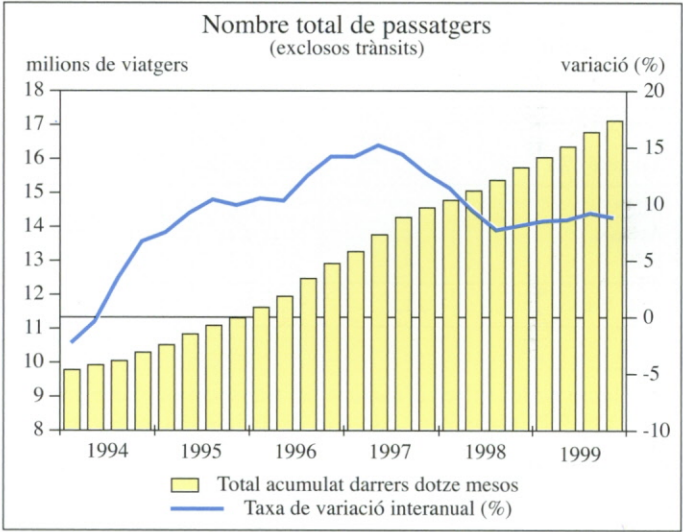
Font: Subsecretaría de Aviación Civil. Dades recollides pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Usuaris de la línia BCN-MDD						(milers)
Anys	1r.tr.	2n.tr.	3r.tr.	4t.tr.	Total	
1988	356,9	382,0	300,4	405,4	1.444,7	
1989	379,6	456,3	352,4	472,1	1.660,4	
1990	407,6	490,6	383,7	496,6	1.778,5	
1991	421,4	493,9	377,0	561,6	1.853,9	
1992	556,9	562,3	466,8	537,9	2.123,9	
1993	547,7	563,1	430,6	546,4	2.087,8	
1994	582,5	650,4	516,1	619,5	2.368,5	
1995	636,4	684,4	548,2	675,9	2.544,9	
1996	720,0	750,0	606,2	782,0	2.858,2	
1997	739,8	811,3	631,9	787,8	2.970,8	
1998	765,5	806,6	675,7	867,9	3.115,7	
1999	802,1	876,1	711,6	913,4	3.303,1	

Font: Aeroport de Barcelona

En tot cas, sembla que les inversions en infraestructura i equipament desenvolupades a l'aeroport per tal de corregir els dèficits de servei d'aquest segment del negoci comencen a donar resultats. Cal destacar, en aquest sentit, que el ritme de creixement del tràfic de mercaderia a l'aeroport de Barcelona ha superat àmpliament el del conjunt dels aeroports espanyols.

De fet, si s'analitza l'evolució del trànsit de passatgers per l'aeroport barceloní en relació amb la resta del sistema aeroportuari espanyol, la comparació no és pas massa favorable. Les raons que expliquen que el creixement hagi estat lleument menor s'han de buscar en una conjunció de factors ben heterogenis. D'una banda, la situació de congestió que pateix l'aeroport de Barcelona limita el seu creixement. De l'altra, l'entrada en servei de la tercera pista de Barajas i el bon any turístic que s'ha viscut a Espanya són elements que han esperonat el creixement del nombre de passatgers tant al conjunt del sistema com a la majoria dels principals aeroports espanyols.

Transport públic urbà i de rodalia

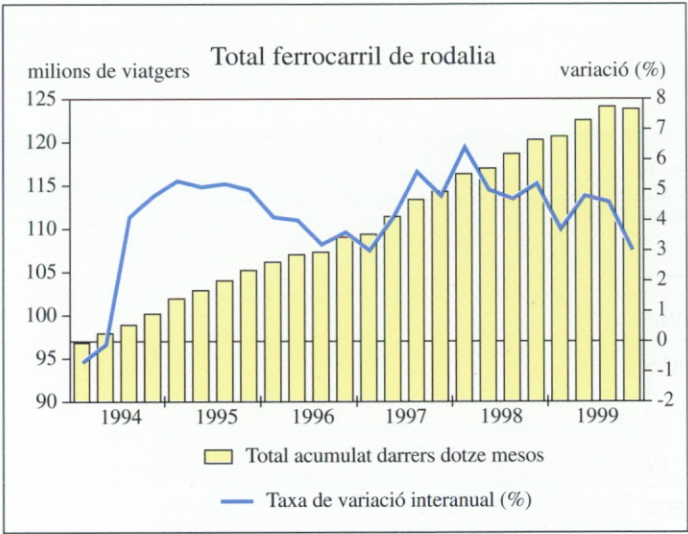
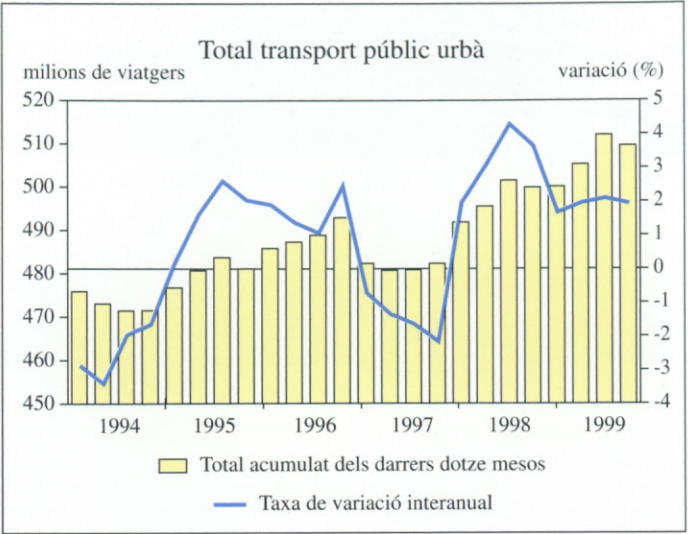
Transport públic urbà (milers de viatgers)				
Xarxa Període	Xarxa Metro	Xarxa Autobusos	FGC	Total
1988	264.350	214.583	18.159	497.092
1989	263.863	201.892	19.102	484.857
1990	279.563	202.533	19.838	501.934
1991	280.638	199.559	19.844	500.041
1992	271.413	200.106	19.907	491.426
1993	264.241	196.923	18.219	479.383
1994	253.142	201.047	17.312	471.501
1995	261.910	201.961	17.251	481.122
1996	268.061	206.902	17.992	492.955
1997	258.347	205.923	18.022	482.292
1998	280.324	198.564	20.955	499.843
1r.tr.	73.135	51.520	5.456	130.111
2n.tr.	71.831	51.602	5.327	128.760
3r.tr.	60.509	40.865	3.919	105.293
4t.tr.	74.849	54.577	6.253	135.679
1999	285.943	200.311	23.263	509.517
1r.tr.	72.621	51.027	6.107	129.755
2n.tr.	77.176	52.530	6.139	135.845
3r.tr.	59.649	42.548	4.480	106.677
4t.tr.	76.497	54.206	6.537	137.240

Font: Transports de Barcelona i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.
Nota: FGC: servei urbà de Barcelona.

Variació (%)	4t.tr.1999/ 4t.tr.1998	2n.sem.1999/ 2n.sem.1998	1999/1998
Metro	2,2	0,6	2,0
Autobús	-0,7	1,4	0,9
FGC	4,5	8,3	11,0
Total Urbà	1,1	1,2	1,9

L'evolució de les xifres d'usuaris del transport públic corresponents al 1999 no mostra cap tret especialment rellevant més enllà d'ajustar-se a les previsions i a la tendència dels darrers anys. A grans trets, l'augment del 2,1 per cent del nombre de viatgers que han utilitzat el transport públic urbà de Barcelona i el ferrocarril de rodalia s'emmarca en un context de creixement econòmic, amb més ocupats, més visitants i en definitiva, més mobilitat.

El ja tradicional diferencial de creixement entre el nombre d'usuaris de les xarxes de transport públic urbà i les de rodalia s'ha escurçat sensiblement segons les dades de l'any passat. A aquest fet hi ha contribuït tant l'augment del nombre d'usuaris del servei urbà dels Ferrocarrils de la Generalitat —que es continua beneficiant de la integració de tarifes amb la xarxa del metro i autobusos— com la contenció del creixement que registren la majoria de línies de rodalia, amb l'excepció de la renovada Línia Llobregat-Anoia dels FGC.

Superat el daltabaix que va patir el volum d'usuaris del transport públic urbà de superfície durant el 1998 i tot i la notable desacceleració del darrer trimestre, l'any 1999 s'ha tancat amb guanys generalitzats de viatgers a tots els segments i serveis del transport públic metropolità.

Pel que fa a les xifres del metro i autobusos, el creixement del nombre de viatgers durant el 1999 es limita a un modest 1,5 per cent, imputable bàsicament al creixement del dos per cent assolit pel metro. De fet, els més de cinc milions i mig de viatgers que ha guanyat aquest servei l'any 1999 han servit per establir un nou màxim històric. Per contra, el transport públic de superfície, afectat durant el 1997-98 per l'execució d'importantes obres públiques als carrers de la ciutat que van alterar el recorregut i la freqüència de pas d'algunes línies, i per l'augment de competència que li va representar l'obertura d'estacions de la línia 2 del metro, ha tancat l'any recuperant una part dels vuit milions d'usuaris perduts durant el bienni anterior.

Nombre de viatgers a les línies de rodalia de RENFE i als FGC									(milers)
Període	RENFE					FGC			Total
	C-1	C-2	C-3	C-4	Total	Línia Llobr-Anoia	Metro Vallès	Total	
1989	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	7.904	16.054	23.958	n.d.
1990	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	n.d.	8.350	17.059	25.409	n.d.
1991	19.713	23.345	3.360	17.554	63.972	8.864	17.363	26.227	90.199
1992	22.512	25.164	4.015	20.871	72.562	9.123	17.354	26.477	99.039
1993	22.671	24.938	3.841	18.973	70.423	8.410	16.764	25.174	95.597
1994	21.994	25.848	3.964	23.208	75.014	8.236	16.947	25.183	100.197
1995	24.110	26.725	4.161	24.869	79.865	8.418	16.933	25.351	105.216
1996	24.739	26.220	4.247	26.877	82.083	8.661	18.287	26.948	109.031
1997	24.036	27.521	4.985	28.941	85.483	9.044	19.777	28.821	114.304
1998	24.113	29.012	5.588	29.804	88.517	11.073	20.679	31.752	120.269
1r.tr.	5.722	7.074	1.343	7.390	21.529	2.718	5.005	7.723	29.252
2n.tr.	6.207	7.485	1.426	7.519	22.637	2.764	4.494	7.258	29.895
3r.tr.	5.955	6.831	1.351	6.894	21.031	2.421	4.583	7.004	28.035
4t.tr.	6.229	7.622	1.468	8.001	23.320	3.170	6.597	9.767	33.087
1999	24.333	29.770	5.716	30.309	90.128	12.597	21.100	33.697	123.825
1r.tr.	5.805	7.173	1.355	7.232	21.565	3.106	4.964	8.070	29.635
2n.tr.	6.334	7.893	1.521	7.969	23.717	3.267	4.796	8.063	31.780
3r.tr.	5.898	7.037	1.371	7.206	21.512	2.808	4.877	7.685	29.197
4t.tr.	6.296	7.667	1.469	7.902	23.334	3.417	6.463	9.880	33.214

RENFE. C1: Maçanet-Mataró-Barcelona-Aeroport/l'Hospitalet; C2: Sant Vicenç-Vilanova-Barcelona-Granollers-Maçanet; C3: Vic-Barcelona-l'Hospitalet; C4: Manresa-Terrassa-Barcelona-Vilafranca-Sant Vicenç.FGC.Línia Llobregat-Anoia:Barcelona-Igualada/Manresa;Metro Vallès:Barcelona-Terrassa/Sabadell.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per RENFE i pels Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	4t.tr.1999 4t.tr.1998	2n.sem.1999/ 2n.sem.1998	1999/1998
RENFE	0,1	1,1	1,8
C1	1,1	0,1	0,9
C2	0,6	1,7	2,6
C3	0,1	0,7	2,3
C4	-1,2	1,4	1,7
FGC	1,1	4,7	6,1
Llobregat-Anoia	7,8	11,3	13,8
Metro Vallès	-2,0	1,4	2,0
Total Rodalia	0,4	2,1	3,0

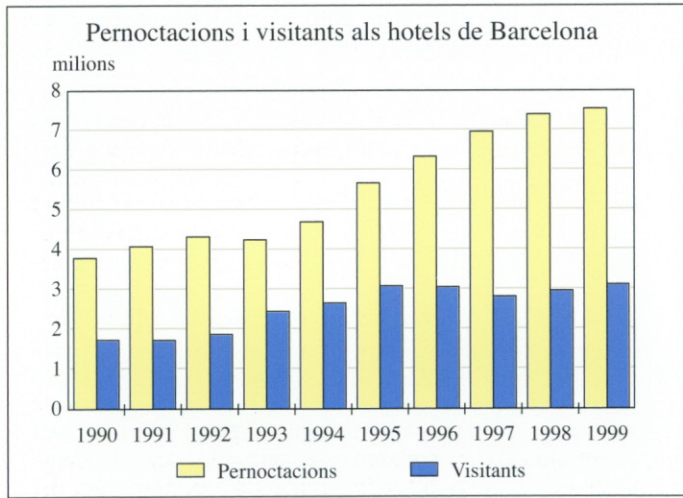
En definitiva, el conjunt del transport públic urbà de la ciutat de Barcelona i el ferrocarril de rodalia ha acabat l'any 1999 amb més de 633 milions d'usuaris, 13,2 milions més que un any abans. Un augment moderat i en procés de desacceleració que si d'una banda respon al creixement de la mobilitat que es detecta a la regió metropolitana com a conseqüència del creixement econòmic, del procés de suburbanització, de la major despesa en oci, etc. es veu sensiblement condicionat per l'oferta de transport públic disponible en hores punta i per l'augment tant important que ha registrat el parc de vehicles en els darrers anys.

El trànsit ferroviari de rodalia presenta, un any més, dues cares en un entorn de clara desacceleració del creixement del nombre de viatgers. Més que diferenciar per empreses —les línies de RENFE han registrat un creixement molt més feble que les dels FGC— o per àrees de major o menor potencial de creixement, l'element cabdal per captar i fidelitzar nous usuaris és l'ampliació i millora de l'oferta. L'evolució de les dades dels darrers anys mostra que el creixement del nombre d'usuaris del ferrocarril de rodalia s'ha produït a batzegades, en funció de les inversions que han introduït canvis significatius en l'oferta i la qualitat del servei.

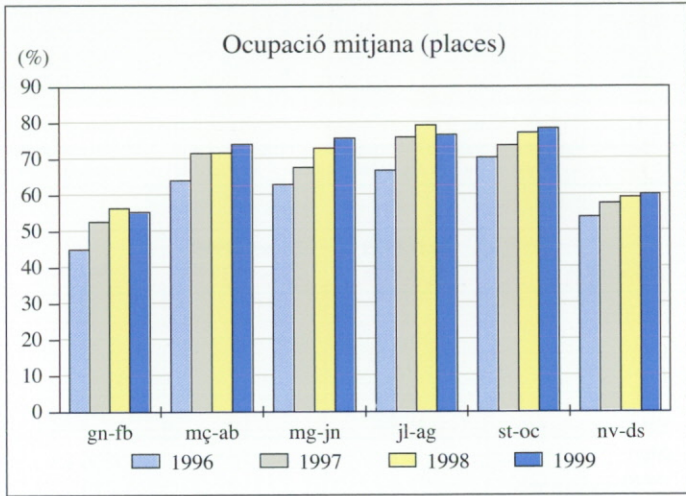
Visitants i pernoctacions als hotels de Barcelona			
Període	Pernoctacions	Visitants	Estada mitjana*
1990	3.795.522	1.732.902	2,2
1991	4.089.510	1.727.610	2,4
1992	4.333.420	1.874.734	2,3
1993	4.256.524	2.455.249	1,7
1994	4.704.681	2.663.887	1,8
1995	5.674.580	3.089.974	1,8
1996	6.341.380	3.061.994	2,1
1997	6.965.391	2.823.391	2,5
1998	7.400.337	2.969.490	2,5
gn-fb	973.874	322.580	3,0
mç-ab	1.290.158	522.945	2,5
mg-jn	1.294.718	571.316	2,2
jl-ag	1.424.809	621.102	2,3
st-oc	1.364.666	501.515	2,7
nv-ds	1.052.112	430.032	2,4
1999	7.542.115	3.123.476	2,4
gn-fb	940.105	466.946	2,0
mç-ab	1.321.111	505.100	2,6
mg-jn	1.344.897	581.566	2,3
jl-ag	1.399.223	490.476	2,9
st-oc	1.429.368	581.807	2,3
nv-ds	1.107.411	497.581	2,3

* Dades expressades en nits.
Font: Tots els quadres i gràfics d'aquesta secció són d'elaboració pròpia a partir de l'enquesta d'activitat turística de Turisme de Barcelona.

Variació (%)	Pernoctacions	Visitants
6è.bim.1999/6è.bim.1998	5,3	15,7
2n.sem.1999/2n.sem.1998	2,5	1,1
1999/1998	1,9	5,2
1998/1997	6,2	5,2

Activitat hotelera segons categoria				
Categoria	Nivell d'ocupació (%)		Nombre de pernoctacions	Nombre de visitants
	En places	En habitacions		
(st-oc 1999)				
H 5*	86,8	84,4	157.309	80.089
H 4*	73,4	90,1	645.418	258.655
H 3*	80,6	92,9	419.485	173.401
H 2*	83,9	91,0	132.245	46.641
H 1*	82,7	83,4	74.911	23.021
Total	78,4	89,9	1.429.368	581.807
(nv-ds 1999)				
H 5*	62,9	73,9	113.621	52.474
H 4*	58,4	69,1	512.231	242.289
H 3*	66,5	70,5	344.952	146.258
H 2*	62,2	66,5	97.725	44.348
H 1*	42,0	43,7	38.882	12.212
Total	60,2	68,1	1.107.411	497.581

1999 es configura com un nou exercici de rècords històrics en el sector turístic.

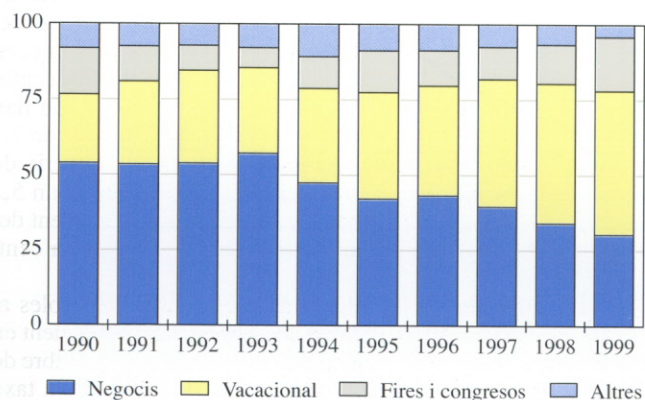
La recuperació del ritme de creixement dels visitants i de les pernoctacions hoteleres durant els dos darrers bimestres del 1999 ha propiciat l'assoliment de nous màxims històrics que, en el cas de les pernoctacions, signifiquen el sisè any consecutiu d'un nou rècord absolut. Els 3,1 milions de visitants que han pernoctat a la ciutat al llarg de l'any 1999 han generat més de 7,5 milions de pernoctacions. En termes de creixement, la sèrie de visitants manté el mateix impuls de l'any anterior i creix un 5,2 per cent, mentre que la de pernoctacions acusa un alentiment del ritme expansiu i registra un moderant augment de l'1,9 per cent.

El gràfic adjunt il·lustra l'evolució d'aquestes dues variables al llarg de la dècada, amb una notable acceleració del creixement en els anys centrals seguida d'una fase d'estancament del nombre de visitants i, darrerament, d'una notable desacceleració de la taxa de creixement del nombre de pernoctacions. Una previsió fins a cert punt previsible atès que en termes absoluts, tant el nombre de visitants com el de pernoctacions pràcticament s'ha doblat en aquests deu anys. Un fet relativament singular si es compara amb d'altres indicadors urbans que dona idea de la bona salut del sector i del pes creixent que té en l'estructura econòmica de la ciutat, tant en termes d'ocupació com de valor generat.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants

	nv-ds 98	gn-fb 99	mç-ab 99	mg-jn 99	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	1998	1999
Sexe (%)									
Homes	65,6	55,5	53,5	60,1	65,1	59,5	65,9	64,1	59,9
Dones	34,4	44,5	46,5	39,9	34,9	40,5	34,1	35,9	40,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Edat (%)									
Menys de 18 anys	0,0	0,0	0,2	0,5	0,4	1,1	1,1	0,7	0,6
18-24	2,3	11,1	7,5	4,1	5,7	4,2	4,6	6,1	6,2
25-34	9,9	19,9	21,0	14,7	20,8	19,5	25,6	19,2	20,3
35-49	67,7	57,2	53,7	56,3	46,2	48,7	38,8	54,8	50,1
50-64	19,2	8,7	13,6	21,0	24,9	17,7	26,7	17,6	18,7
65 i més	0,9	3,2	4,0	3,4	2,0	8,8	3,2	1,6	4,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Nacionalitat (%)									
Espanyola	24,1	50,9	48,7	39,7	30,0	28,7	44,1	37,8	41,1
Madrid	10,3	15,3	14,7	12,3	9,5	12,4	10,5	15,0	12,6
País Basc	0,2	2,0	2,7	2,3	1,2	0,6	1,9	1,6	1,8
Andalusia	5,5	6,1	4,3	6,9	4,3	3,1	2,4	4,0	4,5
País Valencià	1,1	4,5	6,5	5,0	4,6	4,0	8,6	4,6	5,7
Altres	7,0	23,0	20,5	13,2	10,4	8,6	20,7	12,6	16,5
Estrangera	75,9	49,1	51,3	60,3	70,0	71,3	55,9	62,2	58,9
Francesa	10,8	9,8	6,8	8,7	11,3	6,1	3,9	11,1	7,6
Britànica	7,9	16,7	17,2	14,7	8,7	11,5	9,9	8,3	13,3
Italiana	13,8	9,0	12,1	11,6	7,5	7,0	7,8	9,0	9,2
Alemanya	10,4	1,7	0,2	5,0	4,7	3,8	3,3	6,7	3,1
Nord-americana	4,6	3,1	8,5	7,4	11,6	12,2	6,4	8,1	7,9
Japonesa	2,9	0,4	0,0	0,9	1,6	1,5	0,4	2,7	0,7
Altres	25,5	8,4	6,5	12,0	24,6	29,2	24,2	16,3	17,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Professió de l'enquestat (%)									
Professional liberal	4,9	12,8	12,2	8,7	21,6	5,3	4,2	8,3	10,5
Alt directiu	13,1	15,7	21,7	16,8	10,1	14,4	9,9	12,2	15,0
Quadres intermedis	19,9	0,3	0,2	7,0	11,2	8,0	6,3	23,2	5,2
Empleat	26,2	24,4	34,6	23,1	12,0	18,2	11,7	20,3	21,1
Tècnic superior	6,0	9,0	7,2	11,5	7,3	10,0	8,9	4,2	9,1
Estudiant	3,2	11,0	7,2	4,2	6,1	6,1	4,9	6,1	6,6
Mestressa de casa	7,8	8,3	8,1	6,6	9,5	2,5	6,1	7,8	6,9
Altres	18,9	18,5	8,8	22,1	22,2	35,5	48,0	17,9	25,6
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-

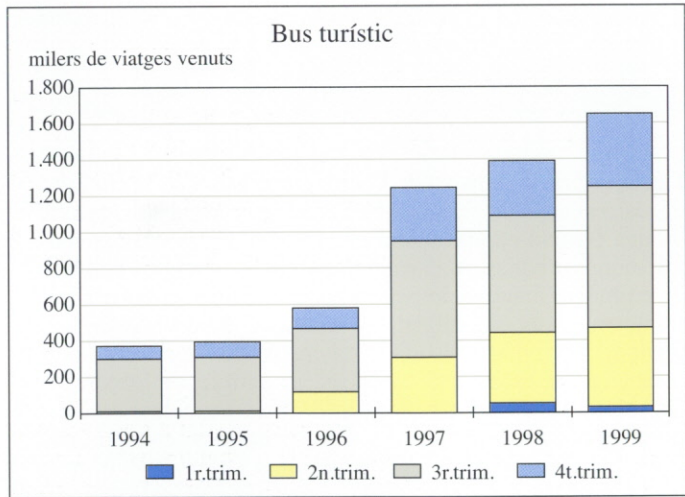
Visitants per motius (%)

La trajectòria expansiva de l'activitat turística de la ciutat en els darrers anys ha permès que Barcelona estigui situada avui en una posició capdavantera en el mapa de les destinacions turístiques urbanes. Al darrere d'això hi ha una tasca constant de promoció i renovació o millora dels equipaments i d'altres infraestructures d'acollida dels visitants. Però en el creixement de l'activitat turística de la ciutat —el segon més destacable entre les ciutats europees, al darrere de Londres— Barcelona també s'ha beneficiat d'altres elements, com les difícils condicions de destinacions turístiques consolidades —Egipte o una part de la Mediterrània Oriental—, o de la conjuntura econòmica expansiva, un aspecte especialment important donada la creixent predisposició dels residents europeus i de la resta del món occidental a destinar part del pressupost de lleure a viatjar.

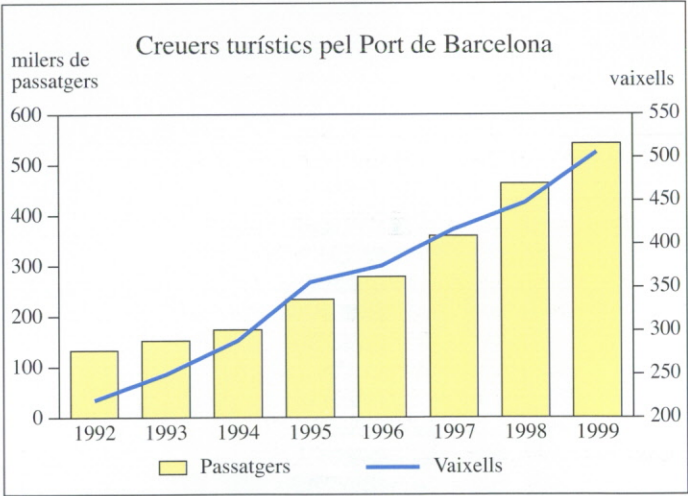
Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homogènia de visitants (continuació)									
	nv-ds 98	gn-fb 99	mç-ab 99	mg-jn 99	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	1998	1999
Motiu de la visita(%)									
Comercial/Negocis/Professionals	40,2	29,0	21,9	26,5	28,6	27,8	45,3	35,0	30,3
Turisme	42,7	41,7	55,3	50,1	57,7	49,1	37,0	46,5	47,7
Fires	3,8	11,1	12,0	4,8	1,6	8,9	5,4	3,7	7,5
Congressos	12,1	8,0	8,0	17,8	10,5	11,9	6,7	8,6	10,4
Etapa viatge	1,3	5,0	1,2	0,0	0,0	1,4	0,7	5,3	1,5
Motius familiars i acompanyants	0,0	0,9	0,2	0,0	0,0	0,0	0,3	0,6	0,3
Altres	0,0	4,3	1,4	0,8	1,6	0,9	4,6	0,3	2,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Raons d'elecció de Barcelona* (%)									
Coneixement previ	15,4	16,0	12,1	14,4	19,3	7,9	9,6	20,9	13,2
Per recomanació	49,8	38,6	46,4	37,0	2,8	28,9	11,6	33,2	33,8
Motius familiars i acompanyants	5,9	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,8	0,2
Etapa viatge	7,9	16,8	18,2	16,7	3,4	10,4	8,5	17,6	12,8
Informació (fulletó...)	15,5	9,8	16,6	6,3	5,7	8,4	3,1	6,7	8,6
Recomanació agència viatges	3,1	4,6	0,4	2,3	2,8	3,5	0,4	4,1	2,3
Altres	2,4	13,2	6,3	23,3	66,0	40,9	66,8	6,7	29,1
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Repetitivitat de la visita (%)									
No cap vegada	63,3	43,3	49,0	55,6	29,2	38,0	31,2	39,2	41,5
Una vegada o més	36,7	56,7	51,0	44,4	70,8	62,0	68,8	60,8	58,5
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Mitjà de transport utilitzat (%)									
Avió	78,0	52,5	47,7	65,0	74,6	76,0	70,2	71,1	63,9
Vehicle propi	16,5	35,5	31,9	15,8	13,7	12,0	17,6	17,2	21,4
Autocar/Autobús	0,1	9,0	10,3	5,6	1,0	3,6	1,9	3,0	5,3
Tren	5,3	2,3	6,7	9,2	11,1	10,5	9,6	8,2	8,1
Altres	0,1	0,7	3,4	4,4	0,4	2,1	0,7	0,5	1,3
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-

* Només pels visitants per motiu turístic i d'etapa de viatge.

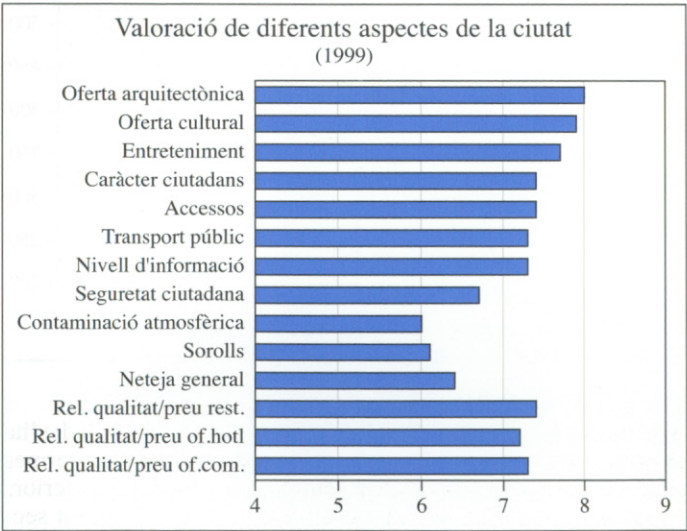
La recuperació de la inversió en establiments hotelers alleugereix la pressió sobre les taxes d'ocupació.

Al llarg de l'any 1999 s'han obert vuit nous establiments hotelers, a més d'altres que han acabat processos de reforma i/o ampliació. Les noves places hoteleres suposen un increment del 3,3 per cent sobre les existents, i, malgrat representar un augment discret, contribueix a mitigar la pressió de la demanda sobre una oferta que es trobava pràcticament de manera perma-

nent al límit de la saturació. L'ocupació mitjana anual s'ha situat en 69,7 per cent en termes de places i 80,6 en termes d'habitacions, uns nivells molt semblants als de l'any anterior. El turisme és, clarament, el motor de l'expansió d'aquest sector d'activitat. Per bé que els visitants de fires i congressos també hagin augmentat en relació amb un any enrere, el grup dels visitants per motius turístics avança imparable, en termes relatius i absoluts, relegant els visitants per motius professionals a una posició cada cop més secundària. És la situació inversa al que succeïa a començament dels noranta.

Enquesta d'activitat turística a Barcelona. Sèrie homògena de visitants (continuació)									
	nv-ds 98	gn-fb 99	mç-ab 99	mg-jn 99	jl-ag 99	st-oc 99	nv-ds 99	1998	1999
Durada mitjana de l'estada a la ciutat									
Dies	3,2	2,4	3,1	3,0	3,7	3,4	3,1	3,3	3,1
Nits	2,4	2,0	2,6	2,3	2,8	2,5	2,2	2,5	2,4
Acompanyat per (%)									
Sol	38,1	28,6	18,2	32,0	38,3	28,2	26,6	23,8	28,0
Amics/companys	17,8	28,6	22,8	19,3	26,1	29,0	31,4	33,7	26,3
Amb la família	42,2	39,5	58,1	46,1	30,7	33,0	32,1	38,4	40,7
Amb fills	8,1	2,0	7,9	4,2	8,2	4,4	6,1	9,0	5,3
Sense fills	34,1	37,5	50,5	41,9	22,5	28,6	26,0	29,4	35,4
Grup organitzat	0,3	2,8	0,6	0,4	1,4	10,0	3,8	3,3	3,1
Altres	1,6	0,5	0,3	2,2	3,5	0,2	6,1	0,8	1,9
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	138,4	100,-
Distribució de la despesa extrahotelera (%)									
Menjar/beguda	52,0	52,0	70,0	60,0	60,0	45,0	61,0	55,0	58,0
Compres	8,0	8,0	12,0	12,0	11,0	25,0	17,0	11,0	19,0
Entreteniment	8,0	8,0	13,0	10,0	9,0	11,0	7,0	10,0	10,0
Transport intern	28,0	28,0	5,0	16,0	17,0	16,0	13,0	19,0	11,0
Altres	4,0	4,0	0,0	2,0	3,0	3,0	2,0	5,0	2,0
Total	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,-	100,0	100,-
Valoració dels enquestats sobre els següents punts (Mitjana sobre la base d'una valoració de l'1 al 10)									
Oferta arquitectònica	9,0	9,0	7,3	8,5	8,5	8,3	8,4	8,9	8,0
Oferta cultural	8,8	8,8	7,3	8,4	8,4	8,0	8,1	8,6	7,9
Entreteniment	8,3	8,3	7,3	8,0	8,0	7,9	8,0	8,2	7,7
Caràcter/amabilitat dels ciutadans	6,8	6,8	7,3	6,8	6,8	8,0	8,0	7,4	7,4
Accessos	6,8	6,8	7,3	6,9	7,1	8,1	7,8	7,4	7,4
Transport públic	6,9	6,9	7,2	6,7	7,3	7,9	7,6	7,6	7,3
Nivell d'informació	7,0	7,0	7,3	7,0	7,2	7,7	7,4	7,6	7,3
Seguretat ciutadana	6,6	6,6	7,0	6,2	6,6	6,9	6,2	7,3	6,7
Contaminació atmosfèrica	5,4	5,4	6,8	5,7	5,6	5,9	5,7	5,9	6,0
Sorolls	5,7	5,7	6,9	5,8	5,7	6,0	5,7	6,1	6,1
Neteja general de la ciutat	5,4	5,4	6,8	5,9	6,1	6,6	6,7	6,2	6,4
Relació qualitat/preu oferta restauració	7,3	7,3	7,3	7,3	7,6	7,2	7,6	7,8	7,4
Relació qualitat/preu oferta hotelera	7,4	7,4	7,3	7,2	7,6	7,1	7,1	7,8	7,2
Relació qualitat/preu oferta comercial	7,5	7,5	7,3	7,2	7,1	7,2	7,7	7,6	7,3

L'excel·lent salut del turisme vacacional a Barcelona i la creixent importància del sector sobre l'economia té un paral·lelisme, a diferent escala, amb el cas d'Espanya. Segons la Organització Mundial de Turisme, el 1999 fou el país amb un creixement turístic més intens, consolidant la segona posició com a destinació mundial en termes de visitants i la tercera en termes d'ingressos.

Al llarg del 1999 el pes relatiu dels visitants de la resta d'Espanya ha augmentat lleugerament sobre el conjunt de visitants. D'entre els estrangers, destaquen els britànics, els italians, els nord-americans i els francesos, malgrat que cada cop hi ha més visitants d'Amèrica Llatina i d'alguns països àrabs i de l'Extrem Orient. En relació amb anys anteriors, continuen predominant els homes, si bé la proporció de sexes tendeix a igualar-se.

Molts dels visitants trien Barcelona per recomanació de coneguts que l'han visitada prèviament, si bé cada cop són més nombrosos els turistes que la visiten per segona vegada. Arriben, en una gran majoria, per via aèria i acompanyats per familiars o amics, tot i que continua creixent la proporció de viatgers solitaris. Com és habitual, fan un balanç molt positiu de la seva estada a la ciutat, i destaquen especialment l'oferta arquitectònica, la cultural, la d'entreteniment i, a tenor del creixement de la despesa que realitzen, la comercial.

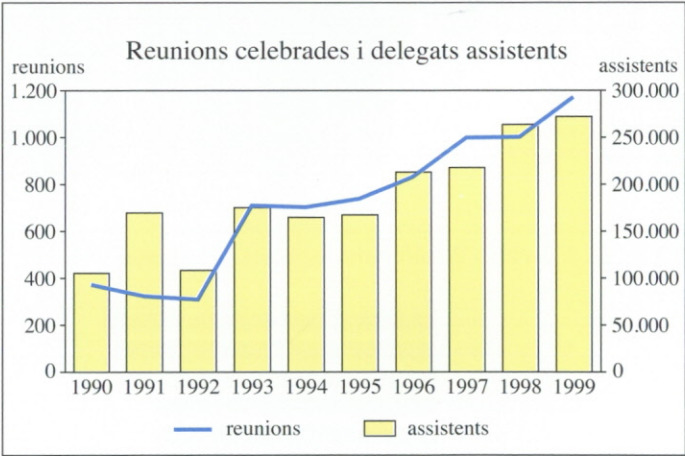
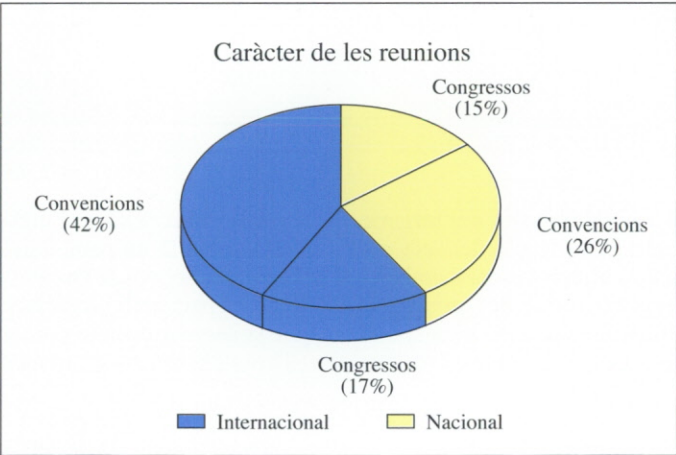
Activitat congressual

Congressos i convencions celebrats a Barcelona								
	Nombre				Delegats assistents			
	Congressos	Convencions	Total	variació (%)	Congressos	Convencions	Total	variació (%)
1991	284	40	324	-13,1	107.912	61.754	169.666	60,9
1992	286	24	310	-4,3	100.089	8.375	108.464	-36,1
1993	416	294	710	129,0	126.294	49.029	175.323	61,6
1994	314	389	703	-1,0	87.536	77.395	164.931	-5,9
1995	316	423	739	5,1	89.483	78.110	167.593	1,6
1996	301	531	832	12,6	106.119	106.967	213.086	27,1
1997	338	661	999	20,1	114.013	103.969	217.982	2,3
1998	260	742	1.002	0,3	117.600	146.235	263.835	21,0
1999	379	792	1.171	16,9	143.608	128.486	272.094	3,1

Nota: Als Congressos també s'inclouen simposis, conferències, jornades i cursos, i a les Convencions, els viatges d'incentius.
Font: Barcelona Convention Bureau. Turisme de Barcelona.

Reunions celebrades per sectors (1999)			
Congressos (Associacions)		Convencions i incentius (Empreses)	
Sector	(%)	Sector	(%)
Mèdic-sanitari	30,8	Química-Farmacèutica	29,5
Social	14,7	Automoció	14,4
Tecnològic-industrial	14,5	Informàtica	9,9
Científic	8,4	Tecnològic-industrial	8,9
Professional	7,4	Comercial	6,9
Cultural	6,3	Telecomunicacions	6,2
Econòmic	5,0	Assegurances	4,7
Altres	12,9	Altres	19,5
Total	100,0	Total	100,0

Distribució de les reunions celebrades (1999)			
Seu de celebració		Nombre de delegats	
Seu	(%)	Delegats	(%)
Hotel	77,5		
Auditoris privats	6,3	de 40 a 99	46,3
Universitat	4,2	de 100 a 249	29,5
Entitats professionals	3,6	de 250 a 499	15,0
Palau de congressos	3,3	de 500 a 999	5,9
Hospitals	1,3	1.000 i més	3,3
D'altres	3,8		
Total	100,0	Total	100,0

Es consolida la projecció internacional de Barcelona com a organitzadora de congressos i convencions en assolir-se, per cinquè any consecutiu, un nou rècord absolut en el nombre de reunions celebrades i de delegats assistents.

L'any 1999 es tanca amb un augment del 17 per cent en el nombre de reunions celebrades i del 3,1 en el de delegats assistents. Es prolonga, així, l'exitosa trajectòria de l'activitat congressual al llarg de la segona part de la dècada i es confirma la creixent importància econòmica d'aquest subsector. Les primeres estimacions del Barcelona Convention Bureau apunten que les activitats vinculades al sector del congressos i convencions han significat durant el 1999 una aportació a l'economia de la ciutat de més de 55.000 milions de pessetes. Igualment, aquestes

dades confirmen la creixent internacionalització d'aquests esdeveniments, ja que els delegats estrangers han augmentat un 15 per cent en relació amb un any enrera.

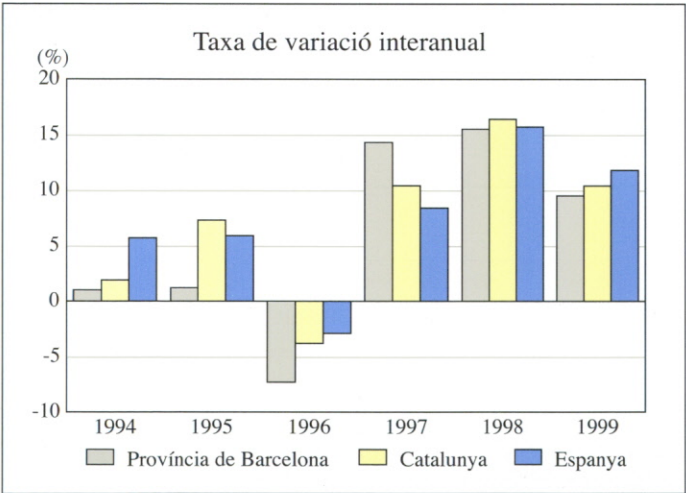
Dos són els fets destacables en aquesta evolució recent. En primer lloc, s'ha produït un salt d'escala entre les xifres dels primers noranta enfront de les actuals: el nombre d'assistents s'ha més que doblat, mentre que el de reunions s'ha més que triplacat. En segon lloc, el creixement s'ha produït de forma constant i sense alts i baixos, un aspecte important en un sector d'activitat en el que la tasca de promoció i les negociacions es realitzen amb molta anticipació i en el que existeix una gran competència a nivell mundial. Per entitats que organitzen els esdeveniments, les mèdico-farmacèutiques són les més actives a l'hora de convocar reunions —gairebé una de cada tres—, seguides de les de caire social i tecnològic-industrial.

V. Construcció i mercat immobiliari

Consum aparent de ciment				
	Província de Barcelona		Catalunya	
	Tones	/Cat (%)	Tones	/Esp (%)
1990	2.613.640	68,9	3.793.304	13,3
1991	2.532.335	69,3	3.652.683	12,7
1992	2.502.844	66,8	3.745.209	14,4
1993	2.145.106	68,2	3.143.324	13,8
1994	2.171.980	67,8	3.202.300	13,3
1995	2.198.691	64,0	3.434.545	13,5
1996	2.039.171	61,7	3.306.759	13,4
1997	2.331.280	63,9	3.650.359	13,6
1998	2.691.974	63,4	4.249.189	13,7
1r.tr.	638.317	62,0	1.029.957	15,0
2n.tr.	693.982	63,4	1.094.873	14,0
3r.tr.	657.989	63,5	1.036.751	12,4
4t.tr.	701.686	64,5	1.087.608	13,6
1999	2.947.919	62,8	4.690.850	13,5
1r.tr.	729.223	64,0	1.138.935	13,9
2n.tr.	773.938	63,2	1.223.678	13,4
3r.tr.	704.758	60,8	1.158.937	13,1
4t.tr.	740.000	63,3	1.169.300	13,8

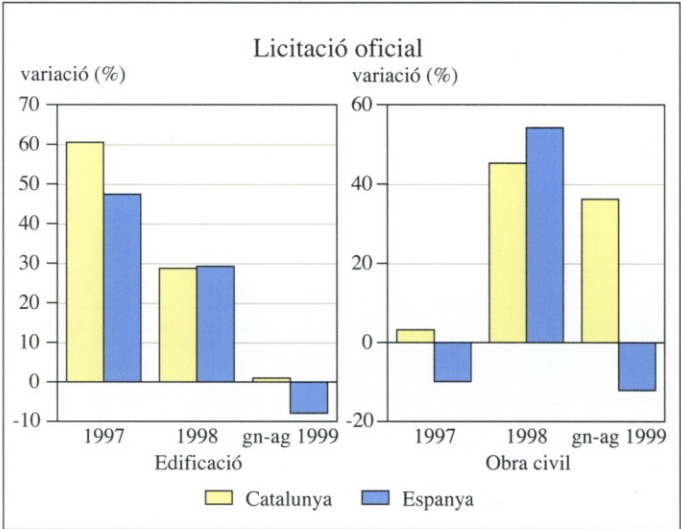
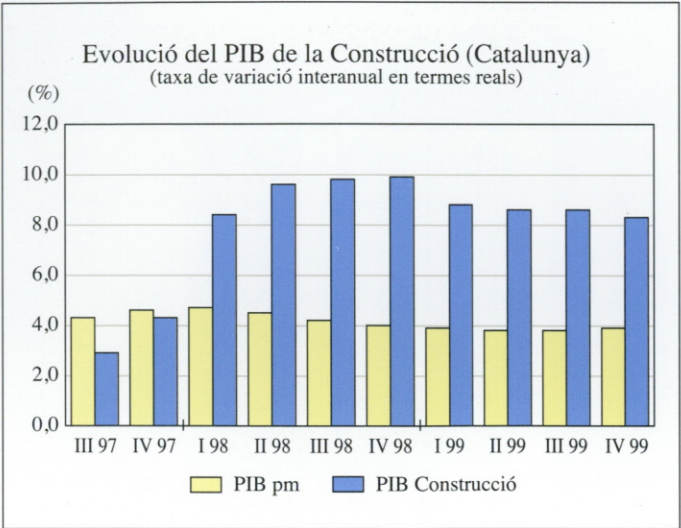
Nota: Les dades dels darrers dotze mesos són provisionals.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per Oficemen.

Variació (%)	prov.Barcelona	Catalunya
4t.tr. 1999/4t.tr.1998	5,5	7,5
2n.sem.1999/2n.sem.1998	6,3	9,6
1999/1998	9,5	10,4
1998/1997	15,5	16,4

Es modera la trajectòria expansiva de l'activitat a la construcció, un sector que continua encapçalant el creixement de l'economia.

Després de l'extraordinari perfil expansiu de l'activitat de la construcció al llarg del 1998, les primeres dades de tancament del 1999 revelen un cert refredament del ritme de creixement; un fet que no impedeix que es mantingui amb un dinamisme molt superior al de la resta de sectors de l'economia. Les dades

disponibles del PIB sectorial de Catalunya permeten avançar que l'exercici es tancarà amb un creixement real al voltant del 8-8,5 per cent, una taxa que més que dobra la del conjunt de l'activitat econòmica.

El manteniment del creixement en uns nivells tan elevats prové de la forta —i ja relativament duradera— dinàmica de la construcció residencial així com de la recuperació de la licitació pública, un segment que ja fou molt expansiu el 1998. Les dades disponibles pel 1999 revelen un augment important a Catalunya, derivat bàsicament de la reactivació de l'obra civil i de la inversió en infraestructures.

Gairebé la totalitat dels indicadors d'activitat real confirmen la moderació del ritme de creixement al llarg de l'any. El consum de ciment, per exemple, manté una taxa d'augment pel conjunt del 1999 propera al deu per cent pels tres àmbits analitzats; una taxa elevada però inferior en uns cinc punts a la corresponent a 1998. La progressiva desacceleració del ritme de creixement d'aquest indicador és similar a la que revelen els resultats de l'enquesta de conjuntura de la construcció. Pel que fa al mercat laboral, l'atur sectorial s'ha reduït al llarg de l'any a l'entorn del 10 per cent a Barcelona i a la RMB, mentre que l'ocupació assalariada ha crescut en una taxa similar als mateixos àmbits.

Construcció d'habitatges										
Període	Barcelona		Resta RMB		Regió Metropolitana		Resta Catalunya		Catalunya	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
1988	3.480	3.302	21.756	13.221	25.236	16.523	35.632	19.214	60.868	35.737
1989	4.720	3.218	22.532	17.373	27.252	20.591	36.398	25.010	63.650	45.601
1990	2.724	2.431	14.841	15.988	17.565	18.419	19.797	24.105	37.362	42.524
1991	2.157	2.503	14.725	14.403	16.882	16.906	16.468	20.488	33.350	37.394
1992	2.819	4.103	15.217	12.189	18.036	16.292	16.265	14.688	34.301	30.980
1993	2.336	2.708	18.953	15.114	21.289	17.822	14.678	15.857	35.967	33.679
1994	2.756	2.130	22.876	16.720	25.632	18.850	16.810	13.964	42.442	32.814
1995	3.109	2.641	22.161	19.299	25.270	21.940	17.926	14.607	43.196	36.547
1996	4.088	2.540	25.580	22.316	29.668	24.856	17.179	14.956	46.847	39.812
1997	5.314	3.740	32.445	21.817	37.759	25.557	20.542	14.933	58.301	40.490
1998	6.458	3.918	36.280	25.711	42.738	29.629	29.038	17.820	71.776	47.449
1r. tr.	1.181	686	9.185	5.530	10.366	6.216	5.994	3.892	16.360	10.108
2n.tr.	1.490	1.190	8.569	7.046	10.059	8.236	7.541	4.551	17.600	12.787
3r.tr.	2.263	827	10.233	5.887	12.496	6.714	8.387	4.143	20.883	10.857
4t.tr.	1.524	1.215	8.293	7.248	9.817	8.463	7.116	5.234	16.933	13.697
1999	6.558	5.214	33.717	33.102	40.275	38.316	37.993	23.258	78.268	61.574
1r. tr.	2.054	1.154	8.614	5.913	10.668	7.067	9.636	3.901	20.304	10.968
2n.tr.	1.616	2.093	9.494	10.898	11.110	12.991	11.458	6.821	22.568	19.812
3r.tr.	1.428	736	7.427	6.040	8.855	6.776	7.801	6.278	16.656	13.054
4t.tr.	1.460	1.231	8.182	10.251	9.642	11.482	9.098	6.258	18.740	17.740

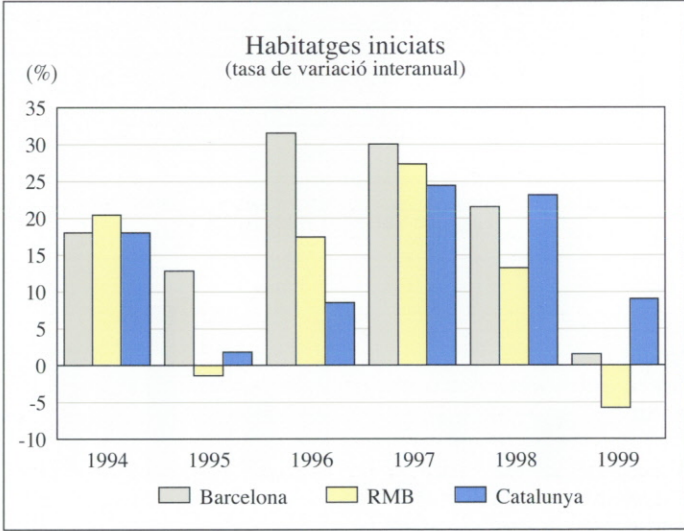
Notes: fins a 1994 les dades inclouen reformes i ampliacions. No es comptabilitzen els habitatges públics en la seva totalitat.
Font: Explotació dels visats d'obra residencial i dels certificats finals d'obra dels Col·legis d'Aparelladors de Catalunya. Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge. Generalitat de Catalunya. Elaboració pròpia.

Variació (%)	Barcelona		Resta RMB	
	Iniciats	Acabats	Iniciats	Acabats
4t.tr.1999/4t.tr.1998	-4,2	1,3	-1,3	41,4
2n.sem.1999/2n.sem.1998	-23,7	-3,7	-15,7	24,0
1999/1998	1,5	33,1	-7,1	17,8
1998/1997	21,5	4,8	11,8	17,8

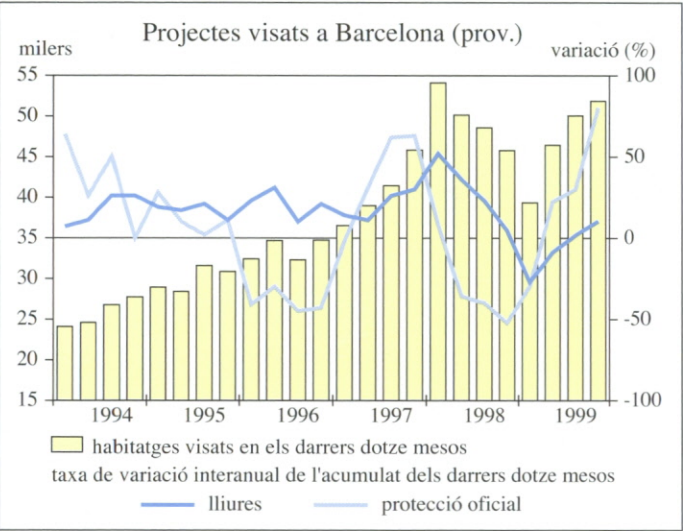
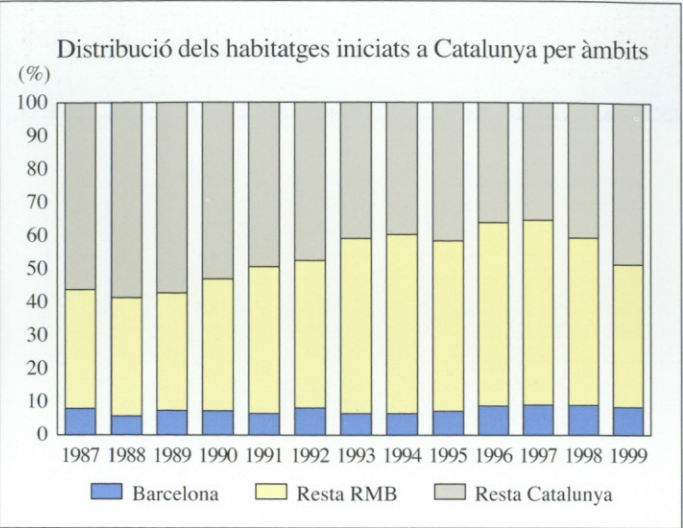
Després d'una trajectòria extraordinàriament expansiva d'ençà mitjans de la dècada, les xifres del 1999 revelen un alentiment de ritme de creixement que no impedeix, però, que es tornin a assolir nous màxims històrics a Barcelona i Catalunya.

L'activitat del subsector de la construcció residencial desenvolupada durant el darrer any s'ha confirmat com la més dinàmica de la història recent a pràcticament la totalitat dels àmbits analitzats. A Catalunya, s'han superat els 78.000 habitatges iniciats, una xifra que més que dobra la que es registrà només sis anys enrere. A Barcelona, s'han iniciat més de 6.500 nous habitatges, gairebé el triple dels iniciats el 1993; i a la regió metropolitana, s'han superat els 40.000, el doble dels de 1993. Es tracta d'uns valors molt elevats, que, tal com passa al conjunt d'Espanya, superen els registres màxims d'anteriors fases expansives viscudes pel sector durant els setanta i els vuitanta.

Si bé el sector de la construcció ha registrat un comportament molt expansiu al llarg de tota la dècada —llevat el 1993—, ha estat en aquesta segona meitat quan ha actuat de motor del conjunt de l'economia, amb unes taxes de creixement del VAB sectorial que, en algun trimestre del 1988, han arribat a doblar les del conjunt de l'activitat econòmica.

Després d'aquesta expansió, no sorprèn una desacceleració del ritme de creixement com el que s'ha registrat el 1999 en passar de taxes de dos dígits a un. No obstant això, cal destacar que no s'ha produït un comportament homogeni, i que a l'ombra del creixement del nou per cent que s'ha registrat al conjunt de Catalunya hi conviuen un augment testimonial a Barcelona, un moderat retrocés —el primer que mereix aquesta consideració d'ençà el 1991— a la regió metropolitana, i un important augment fora de l'àmbit metropolità. Un escenari que és pràcticament l'invers del que existia tres anys enrere.

La fortalesa del creixement econòmic, l'increment de les rendes de les famílies resultat de la bona evolució del mercat laboral i els actuals nivells dels tipus d'interès continuen estimulant la demanda d'habitatges.

Aquest impuls de la demanda fa que les expectatives dels empresaris del sector es mantinguin elevades, si bé es comença a observar una certa moderació reflectida en l'afebliment de la cartera de comandes. No obstant això, els resultats de l'enquesta de la construcció revelen una millora de l'indicador de confiança dels empresaris en relació amb un any enrere. Cada cop, però, hi ha més veus que coincideixen en senyalar una propera pèrdua d'empenta de l'activitat en aquest subsector després de molts anys de creixement ininterromput i dels elevats volums de producció assolits; uns valors que, acumulats en els darrers anys, han contribuït notablement a alleugerir el dèficit d'oferta que acusaven algunes zones com Barcelona.

Un altre fet que apunta a un alentiment de l'activitat és que al mercat de compravenda es comença a detectar una certa acumulació d'estocs i un allargament dels terminis de venda. També han canviat, així, les condicions de la demanda. Si l'oferta s'ha transformat perquè ha crescut en volum i, darrerament, també en preus, la demanda ha vist empitjorar recentment algunes de les condicions vigents a l'hora d'accedir a un habitatge

Projectes d'habitatges visats pel Col·legi d'Arquitectes (Província de Barcelona)					
Any	1r.trim	2n.trim	3r.trim	4t.trim	Total
1989	7.835	11.753	6.280	7.074	32.942
1990	6.104	5.482	5.059	3.844	20.489
1991	5.521	5.558	4.728	5.763	21.570
1992	5.652	6.150	5.936	4.130	21.868
1993	4.959	6.826	4.803	6.142	22.730
1994	6.337	7.329	6.970	7.108	27.744
1995	7.547	6.801	10.154	6.382	30.884
1996	9.099	9.066	7.780	8.813	34.758
1997	10.894	11.518	10.238	13.205	45.855
1998	19.164	7.558	8.671	10.404	45.797
1999	12.731	14.656	12.290	12.195	51.872

Font: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya. Elaboració pròpia.

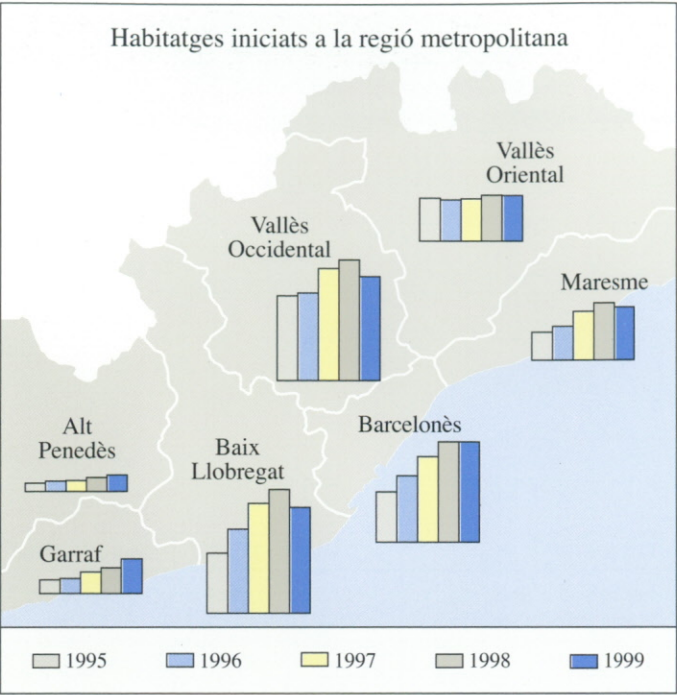
Variació (%)	Total	Lliures	Protecció oficial
4t.tr.1999/4t.tr.1998	17,2	14,4	130,8
2n.sem.1999/2n.sem.1998	28,4	27,6	45,3
1999/1988	13,3	10,4	80,2
1998/1997	-0,1	4,7	-52,3

en propietat en relació amb tres anys enrera. L'estroncament de la tendència descendent dels tipus d'interès i l'augment dels preus de venda són elements que frenen el desbordat impuls de la demanda que s'ha registrat en els darrers cinc anys.

De cada tres habitatges iniciats a Catalunya, dos ho són a les àrees urbanes. Però mentre que es debilita el ritme de creixement d'aquestes àrees, les zones turístiques viuen una autèntica eclosió.

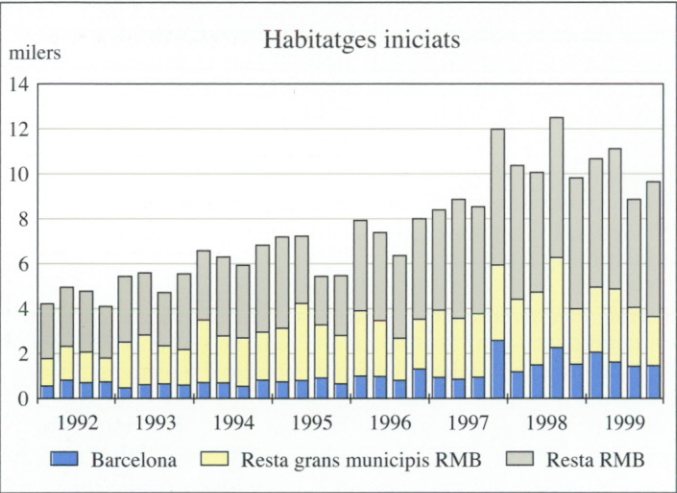
Sembla una paradoxa que la dècada dels noranta es tanqui amb un retraïment —en taxes de creixement, no pas en valors absoluts— del que s'anomena habitatge principal o primera residència, i un revifament dels habitatges a les zones turístiques i rurals. En primer lloc, perquè ha estat un decenni en el que la preocupació per alleugerir el dèficit d'habitatge principal ha estat una prioritat, i per això es van crear instruments com el pla de l'Habitatge. En segon lloc, perquè l'estancament dels preus a la major part dels noranta i la trajectòria descendent dels tipus d'interès ha permès l'accés a l'habitatge a un segment de població molt abundant, com demostren les dades d'hipoteques concedides i de crèdit disposat per aquesta finalitat.

Per això, cal evitar equiparar el revifament actual dels habitatges d'ús turístic amb el que es va registrar a finals dels vuitanta. En l'actualitat, el retorn a la construcció de segona residència es produeix després del gran impuls que ha rebut la primera residència principalment a les àrees urbanes. En aquest revifament de la construcció de residències turístiques hi té molt a veure l'aspecte econòmic, tant perquè els compradors es beneficien de les circumstàncies de mercat i dels instruments que han impulsat la primera —incloent-hi des del favorable tractament fiscal, raó per la qual alguns declaren un habitatge secundari com principal—, com el renovat atractiu com a inversió donada la baixa rendibilitat dels actius en renda fixa o la necessitat d'acomodar plusvàlues i excedents empresarials.

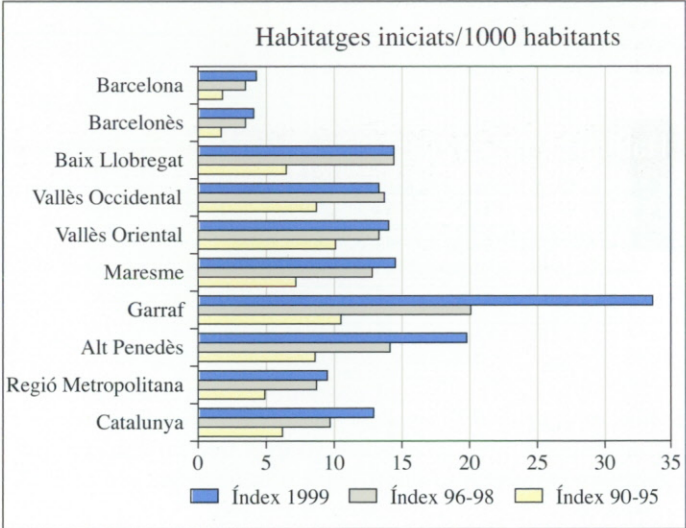
Habitatges iniciats als municipis de més de 50.000 habitants de la RMB			
	4t.tr.1999	1999	Variació (%) ¹
Barcelona	1.460	6.558	1,5
l'Hospitalet de Llobregat	121	676	29,5
Badalona	93	1.139	10,5
Sabadell	403	1.637	-26,2
Terrassa	660	2.391	-9,9
Santa Coloma de Gramenet	36	223	-25,2
Mataró	160	1.001	-15,7
Cornellà de Llobregat	85	339	-2,6
Sant Boi de Llobregat	97	681	21,0
el Prat de Llobregat	46	276	-44,7
Rubí	211	990	0,1
Viladecans	57	727	-50,1
Granollers	119	395	-39,7
Cerdanyola del Vallès	96	479	-8,2
Total municipis > 50000	3.644	17.512	-9,7
Total RMB	9.642	40.275	-5,8
Total Catalunya	18.740	78.268	9,0

1. Variació interanual dels darrers dotze mesos.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge.

El retrocés dels habitatges iniciats a la regió metropolitana es concentra a les cinc comarques de l'antiga Regió I, mentre que l'Alt Penedès i el Garraf —dues comarques amb un saldo migratori positiu— mantenen uns nivells de creixement molt elevats.

Si s'analitza territorialment la dotació d'habitatges iniciats a Catalunya al llarg del 1999, s'observa que un de cada dos es localitza dintre de la regió metropolitana de Barcelona i dos de cada tres en el conjunt de les àrees urbanes —la RMB, més el Segrià, el Tarragonès i el Gironès. El lleu descens que es registra a la regió metropolitana trenca la tendència ascendent dels darrers anys i ho fa de manera contundent: si durant el 1997 i el 1998 les set comarques registraren creixements importants —de mitjana superiors al 20 per cent—, les dades del 1999 presenten també una clara homogeneïtat de signe, en aquest cas, el negatiu, per les cinc comarques de l'antiga Regió I. Per la seva banda, l'Alt Penedès i el Garraf mantenen el perfil de creixement residencial i poblacional que les ha caracteritzat en els darrers anys.

Els grans municipis de la regió metropolitana, que van liderar el creixement durant la major part de la dècada en ser els principals beneficiaris del pla de l'Habitatge —deixant Barcelona de banda—, acusen descensos generalitzats en el nombre d'habitatges iniciats al llarg del 1999. L'excepció són l'Hospitalet de Llobregat, Badalona i Sant Boi, amb creixements d'entre el 10 i el 30 per cent. La tendència s'inverteix en els municipis petits de la regió metropolitana, que, amb aportacions petites en termes absoluts, mantenen una tònica expansiva.

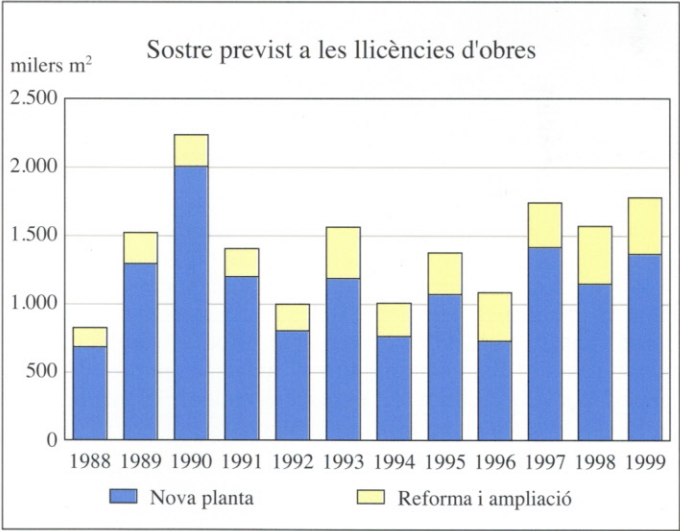
Sostre previst a les llicències d'obres aprovades (m²)									
	Sostre nou							Reforma	Total ^P
	Residencial	Aparcament	L.comercials	Oficines	Equip.i hotels	Indús.i altres	Total nou ¹	i Ampliació	
1988	275.752	210.327	59.141	56.149	32.542	47.953	681.864	140.903	822.767
1989	480.800	403.524	174.196	79.260	59.436	94.756	1.291.972	114.772	1.406.744
1990	451.787	629.003	241.413	267.339	301.827	111.789	2.003.158	202.625	2.205.783
1991	252.847	435.874	122.016	202.940	127.512	55.567	1.196.756	147.425	1.344.181
1992	192.105	278.695	110.557	86.292	82.541	50.917	801.107	194.087	995.194
1993	286.341	507.874	119.905	105.890	106.016	57.222	1.183.248	375.741	1.558.989
1994	230.622	355.673	70.140	14.975	58.245	30.403	760.058	243.554	1.003.612
1995	337.926	430.047	193.079	11.795	56.219	37.633	1.066.699	304.241	1.370.940
1996	298.914	202.588	86.594	19.358	39.660	16.612	663.726	325.598	1.080.468
1997	555.174	437.184	230.673	22.627	56.765	108.859	1.411.282	325.985	1.737.267
1998	579.302	281.106	102.442	16.277	91.198	73.465	1.143.790	422.608	1.566.398
1r.tr.	93.914	37.299	13.795	2.795	1.242	28.856	177.901	74.031	252.271
2n.tr.	244.182	117.925	53.169	590	15.021	15.077	445.964	79.600	525.784
3r.tr.	94.364	62.306	15.360	262	62.877	11.516	246.685	159.016	405.701
4t.tr.	146.842	63.576	20.118	12.630	12.058	18.016	273.240	109.961	382.642
1999	629.971	337.405	114.534	19.021	89.231	171.061	1.361.223	414.364	1.775.587
1r.tr.	109.005	119.264	21.724	861	39.571	38.182	328.607	80.567	409.174
2n.tr.	161.634	76.933	34.446	2.390	18.326	8.517	302.246	107.155	409.401
3r.tr.	100.340	39.711	18.051	434	25.184	49.824	233.544	96.504	330.048
4t.tr.	258.992	101.497	40.313	15.336	6.150	74.538	496.826	130.138	626.964

1. Fins l'any 1991 inclou el sostre de nova planta dels projectes d'ampliació.
2. A partir de 1996 canvia la classificació per usos i en els diferents epígrafs es comptabilitzen els usos assignats per plantes. El total recull la resta d'usos i per això pot ser superior al sostre nou més el de reforma i ampliació.
Les dades dels darrers dotze mesos de tots els quadres d'aquest apartat són provisionals.
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei de Control de l'Edificació de l'Ajuntament de Barcelona.

Habitatges i places d'aparcament				
	Habitatges			Places d'aparcament
	Nous	Amp. i reforma	Total	
1992	1.815	98	1.913	11.499
1993	2.761	689	3.450	19.609
1994	2.483	349	2.832	14.202
1995	3.978	927	4.905	15.642
1996	3.348	1.053	4.401	6.521
1997	5.795	874	6.669	15.199
1998	6.112	1.297	7.409	10.336
1r.tr.	1.064	268	1.332	1.724
2n.tr.	2.536	246	2.782	3.974
3r.tr.	1.000	325	1.325	2.384
4t.tr.	1.512	458	1.970	2.254
1999	6.663	944	7.607	11.682
1r.tr.	1.061	165	1.226	3.558
2n.tr.	1.712	215	1.927	2.586
3r.tr.	1.268	299	1.567	2.098
4t.tr.	2.622	265	2.887	3.440

L'elevat nombre de llicències d'obra nova aprovades per a construir habitatges permet que el 1999 es tanqui amb la segona xifra més elevada de sostre total previst en els darrers dotze anys.

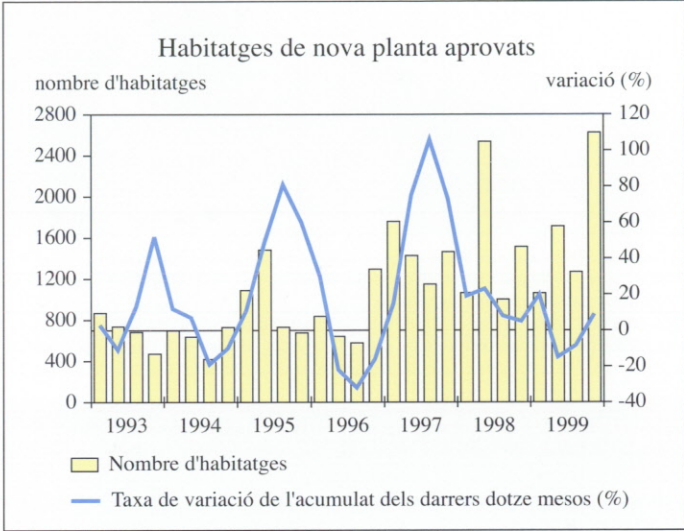
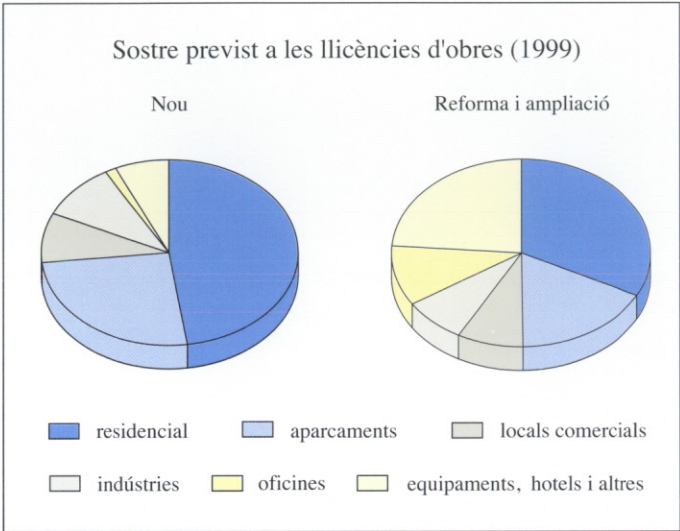
Amb gairebé 1,8 milions de m² de sostre total, les dades del tanquament de 1999 reflecteixen una important recuperació de la suau retracció experimentada l'any anterior. A diferència del que ha estat la tònica de la dècada —quan a un any de fort creixement l'ha seguit un altre de clara davallada—, les dades dels darrers tres anys confirmen la solidesa de l'actual expansió, amb uns volums de sostre relativament homogenis i força elevats, entre 1,6 i 1,8 milions de m² anuals.

L'empenta de la construcció d'obra nova —que, en termes de sostre, ha augmentat un 19,0 per cent en relació amb el 1998— ha relegat els expedients de reforma i ampliació a un paper de menor importància, tant en termes absoluts com relatius. En el primer cas, aquest epígraf s'ha reduït en un 2 per cent en relació amb un any enrere; en el segon, ha caigut del 27 al 23 per cent com a proporció del sostre total aprovat. No obstant aquests sotrats, en termes estructurals s'està detectant un ferm avanç de la rehabilitació com a tipologia d'obra, resultant d'una combinació de factors que van des d'un creixement de la sensibilitat pel manteniment del patrimoni immobiliari al fet d'ésser una bona alternativa enfront de l'obra nova a causa dels elevats preus que assolix el sostre de nova planta a algunes zones de la ciutat.

Sostre total previst a les llicències d'obres per districtes (1999)							(m²)
	Residencial	Aparcament	Comercial	Oficines	Equip. i hotels	Indústria i altres	Total
1. Ciutat Vella	41.311	9.291	22.022	6.955	45.166	10.944	135.689
2. Eixample	67.309	36.489	18.024	8.390	3.998	6.212	140.422
3. Sants-Montjuïc	49.156	33.024	9.852	2.568	8.692	95.775	199.067
4. Les Corts	15.916	9.173	4.819	9.388	3.464	1.678	44.438
5. Sarria-Sant Gervasi	83.277	40.487	11.399	13.439	59.927	11.070	219.599
6. Gràcia	33.843	15.628	5.782	1.988	3.128	7.217	67.586
7. Horta-guinardó	43.453	26.465	6.484	0	14.184	3.163	93.749
8. Nou Barris	83.873	99.212	12.366	0	35.775	4.168	235.394
9. Sant Andreu	87.441	43.482	18.556	14.824	4.465	14.573	183.341
10. Sant Martí	249.823	91.242	36.814	1.532	1.997	75.159	456.567
Barcelona	755.402	404.493	146.118	59.084	180.796	229.959	1.775.852

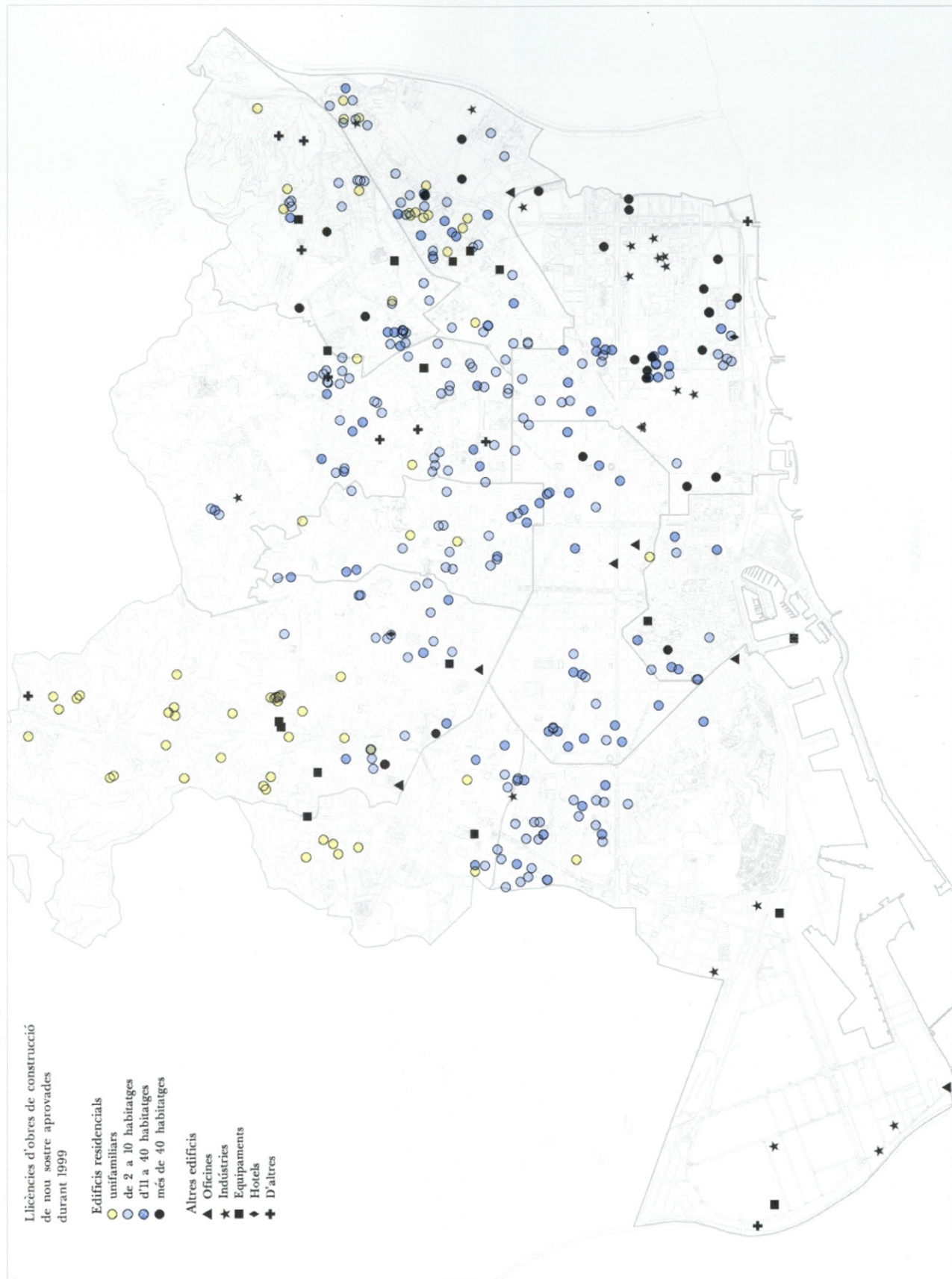
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades pel Servei de Control de l'Edificació de l'Ajuntament de Barcelona.

Destacar que la construcció residencial està marcant el ritme de creixement del conjunt de sostre aprovat al llarg de la dècada a les llicències no és cap novetat. Com a tipologia de sostre, ha centrat el protagonisme tot i l'impacte mediàtic dels grans equipaments comercials i de lleure que s'han anat construint en els darrers anys; una llista de construccions força heterogènia que inclou des de l'Illa Diagonal fins el Maremàgnum o el centre comercial de les Glòries, en la que cal incloure el centre lúdic de Renfe-Meridiana, actualment en construcció.

En total, al llarg del 1999 s'ha aprovat la construcció de poc menys de 350 noves promocions residencials en les que s'ubicaran 6.636 habitatges. Una xifra que supera en un 9 per cent la corresponent a l'any anterior i que representa un màxim històric no només de la sèrie que aquí es presenta —que comença el 1988—, sinó del darrer quart de segle. Per fer-se una idea de la importància d'aquest valor, basta pensar que pràcticament triplica la mitjana anual del període 1991-1994. Del conjunt de promocions aprovades, en destaquen algunes de molt grans —de més de 300 habitatges— als districtes del nord i l'est de la ciutat —en especial al Front Marítim a Sant Martí—, però en general proliferen les promocions petites i mitjanes que s'inserten al teixit urbà consolidat de l'Eixample, Horta, Nou Barris i Sant Andreu.

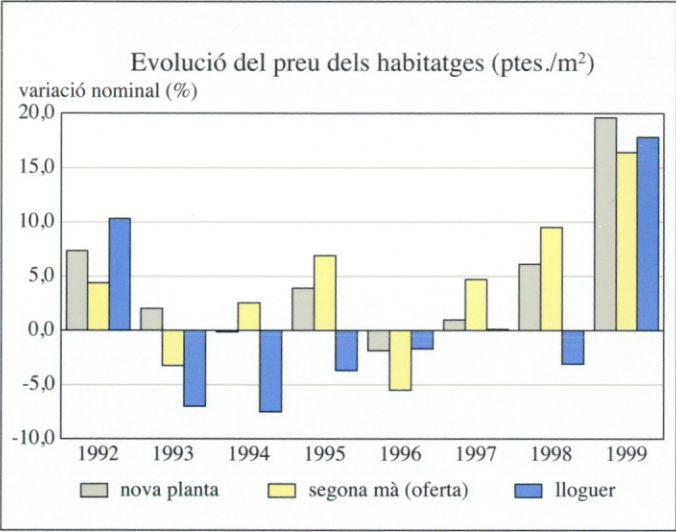
En la mateixa ona de creixement del sostre residencial se situa el destinat a places d'aparcament i a locals comercials. Aquests tres epígrafs estan clarament interrelacionats i pel conjunt del 1999, acaparen el 80 per cent del total de sostre nou previst. De la resta d'epígrafs, destaca la tímida recuperació del sostre destinat a hotels després d'una activitat gairebé nul·la durant la major part de la dècada en termes de sostre nou i un xic més activa quant a reforma i ampliació d'establiments ja existents, bé estiguessin en ús o bé tancats. La construcció de nous establiments hotelers s'emmarca en el context d'una dinàmica extraordinàriament expansiva en termes d'activitat turística que ha posat al límit la pròpia capacitat d'oferta del sector per continuar creixent. També ha experimentat una recuperació significativa el sostre nou destinat a usos industrials, resultat de la construcció de noves instal·lacions a Sant Martí i de l'ampliació de la Zona d'Activitats Logístiques de la Zona Franca.

Preus al mercat immobiliari: habitatges i places d'aparcament

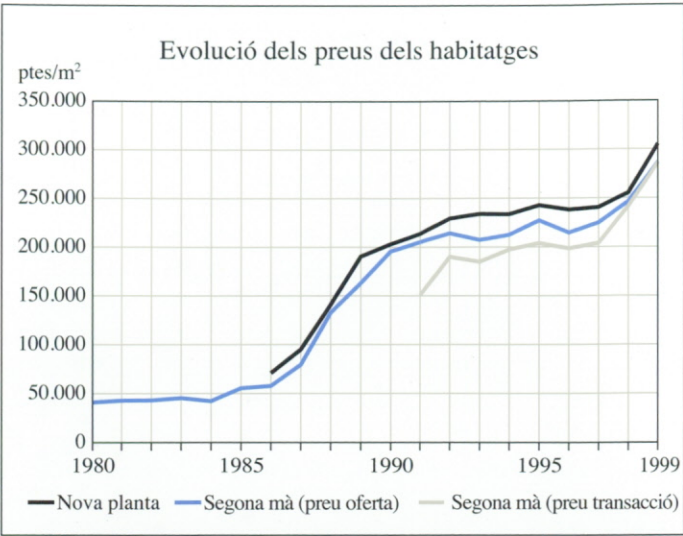
Evolució dels preus al mercat immobiliari residencial					
Període	Preu de venda (ptes/m²)				Preu de lloguer (ptes./m²/mes)
	Nova planta	Segona mà		Preu ponderat	
		Preu d'oferta	Preu transacció		
1986	70.852	57.814			315
1987	94.994	79.456			356
1988	141.090	132.815			468
1989	190.543	163.205			653
1990	203.274	195.829			822
1991	213.920	205.465	150.554	169.564	1.005
1992	229.614	214.459	190.107	201.959	1.109
1993	234.238	207.501	184.900	199.701	1.031
1994	233.907	212.757	197.475	208.405	954
1995	243.027	227.409	203.962	215.682	919
1996	238.474	214.826	198.462	210.466	903
1997	240.787	224.982	204.012	215.045	904
1998	255.508	246.440	241.462	245.676	876
1999	305.614	286.904	286.486	292.224	1.032

Nota: Tecnigrama, Departament d'Estudis Fiscals de l'Ajuntament de Barcelona, Forcadell, A. Jover, Cambra de la Propietat Urbana i elaboració pròpia.

Augment significatiu i generalitzat de preus a tots els segments del mercat immobiliari residencial.

L'evolució del mercat immobiliari residencial barceloní durant la segona meitat de 1999 s'ha caracteritzat per donar continuïtat al dinamisme mostrat durant el primer semestre i accentuar, en termes anuals, la tendència a l'alça dels preus de venda iniciada un any abans. No cal recordar que es tracta d'un procés relativament generalitzat a tot el país, impulsat per l'augment dels nivells d'ocupació, per una major confiança d'empresaris i consumidors en el manteniment a mitjà termini del creixement econòmic i especialment pel baix preu del diner i la pràctica certa —confirmada posteriorment— que els tipus d'interès hipotecaris ja havien esgotat el seu recorregut a la baixa.

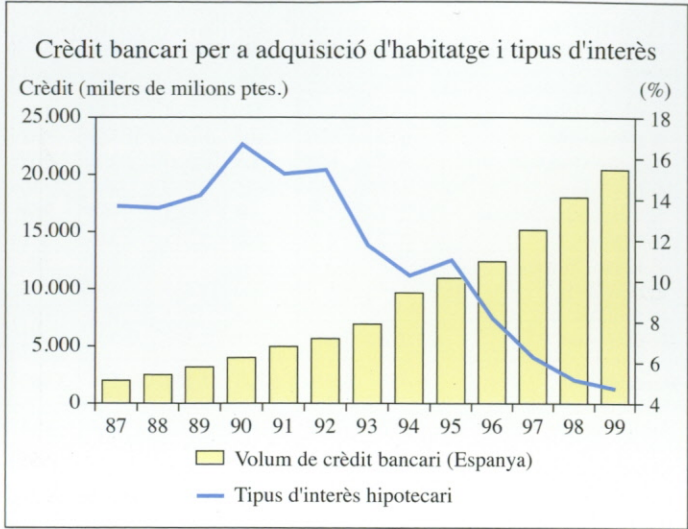

Preu de lloguer dels habitatges a Barcelona					
Districte	(ptes./m²/mes)				Nombre contrac. (%)
	1996	1997	1998	1999	
1. Ciutat Vella	805	807	809	961	10,2
2. L'Eixample	856	876	855	995	27,1
3. Sants-Montjuïc	891	869	855	982	10,8
4. Les Corts	1.101	1.053	1.053	1.557	3,4
5. Sarrià-Sant Gervasi	1.095	1.094	1.041	1.264	9,6
6. Gràcia	905	938	905	1.032	10,6
7. Horta-Guinardó	888	875	831	949	8,4
8. Nou Barris	1.011	971	826	1.016	5,7
9. Sant Andreu	887	834	784	915	5,3
10. Sant Martí	878	877	840	978	8,9
Barcelona					100
Lloguer /m²	903	904	876	1.032	
Lloguer mitjà contractual (ptes)	59.496	59.633	58.354	67.106	
Superfície mitjana m²	70	70	71	71	

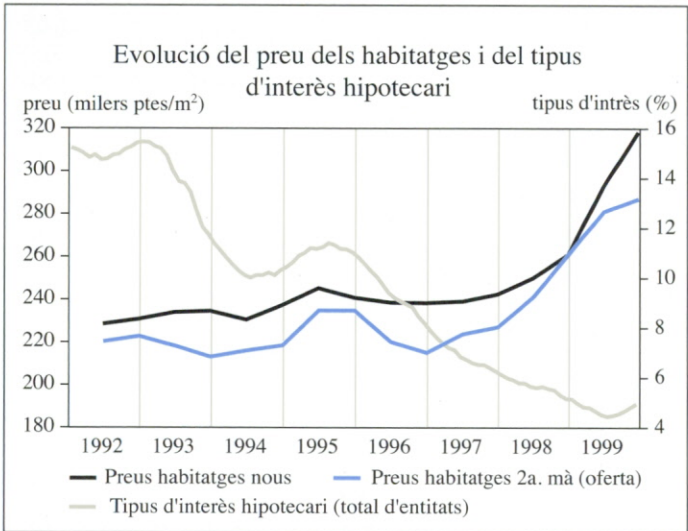
Font: Agustí Jover, DGACAH i Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

A aquesta bateria de factors que poden ser considerats com els tradicionals motors del mercat immobiliari cal afegir-hi la també típica irrupció de plusvàlues generades gràcies a revaloritzacions ràpides i espectaculars d'actius financers, la compra d'habitatges per part d'estrangers comunitaris que ja no es limiten només a invertir en un apartament a la costa i, per descomptat, la urgència de donar sortida al diner negre davant de la irreversible i imminent substitució de les pessetes per euros.

La coincidència de tants factors pressionant des del cantó de la demanda de sostre residencial sobre una oferta necessàriament limitada ha acabat per disparar els preus de la majoria de productes del mercat residencial. Com il·lustra el gràfic, l'augment del darrer any té una diferent significació segons els diversos segments del mercat. Mentre que en la compra-venda el preu mitjà de final de 1999 ja incorpora un guany important en termes reals en comparació amb el nivell de començament de la dècada, el creixement del preu de lloguer només serveix per recuperar el preu nominal mitjà en aquells anys.

Nota: Saldos a final de període. Tipus d'interès hipotecari del conjunt d'entitats.
Font: Banco de España i elaboració pròpia.

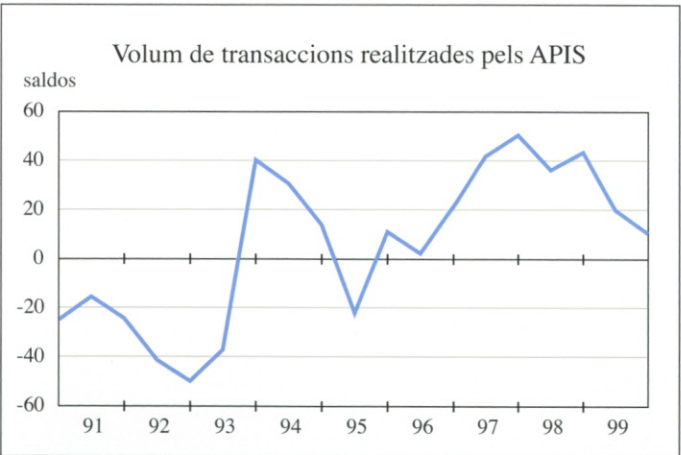
Font: Banco de España, Tecnigrama, Departament d'Estudis Fiscals de l'Ajuntament de Barcelona i elaboració pròpia.

A l'hora d'identificar els factors que poden explicar la regressió del mercat de lloguer durant la major part de la dècada s'ha de començar pel *boom* de preus que va registrar a final dels vuitanta i començament dels noranta, continuar pel tractament fiscal tan discriminatori que ha rebut i rep el lloguer en front de la propietat com a forma d'accedir a un habitatge habitual i, per descomptat, l'accelerada reducció dels tipus d'interès hipotecaris que fan més atractiva i assequible l'opció de compra. Una situació que ha canviat quan els tipus d'interès han començat a repuntar i a mesura que l'oferta de lloguer s'ha renovat de la mà d'operadors potents de nova implantació al mercat barceloní.

També l'oferta de sostre nou al segment de compra-venda s'ha renovat quant a operadors, qualitat i diversitat del producte, localització, garanties, etc. De fet, una part de l'augment del preu de venda s'ha d'imputar a aquest plus d'equipament i d'acabats que de manera relativament estàndard incorpora actualment el sostre residencial de nova construcció.

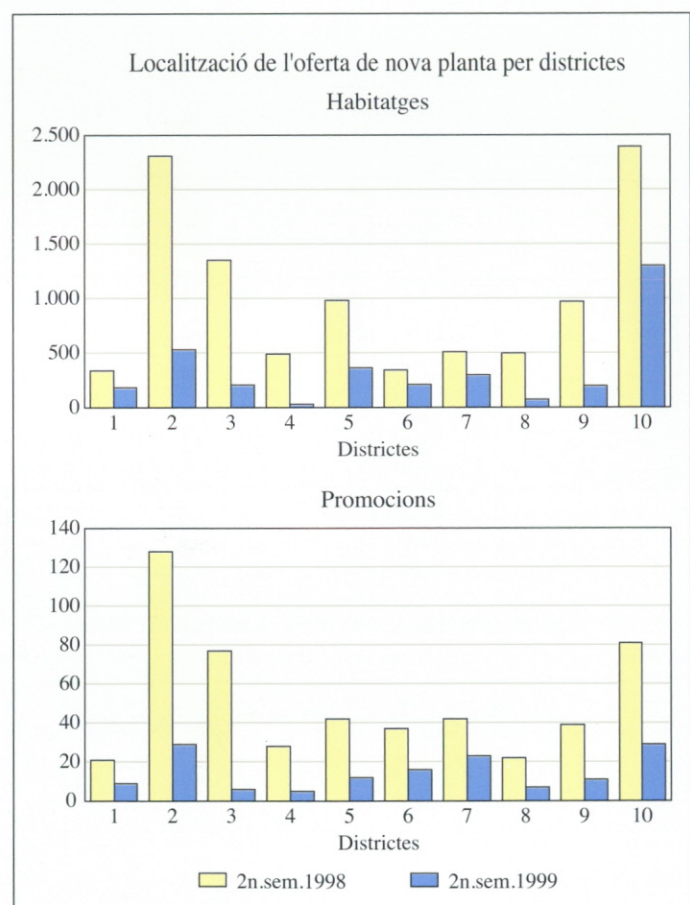
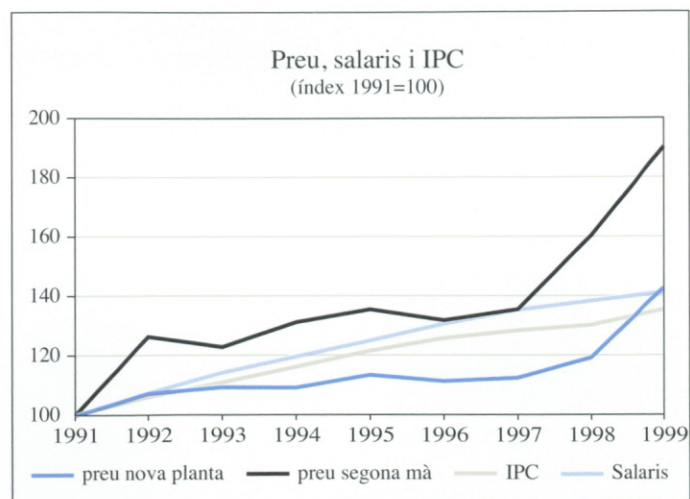
Habitatges hipotecats en finques urbanes			
	BCN (prov.)	Catalunya	Espanya
Nombre			
1994	69.381	94.434	331.200
1995	60.529	82.560	403.600
1996	67.965	91.853	412.982
1997	83.917	113.387	479.237
1998	76.021	105.626	423.427
1r.trim.	20.142	27.705	111.985
2n.trim.	19.038	26.463	109.030
3r.trim.	18.774	26.050	103.561
4t.trim.	18.067	25.408	98.851
1999	78.557	101.331	452.482
1r.trim.	20.387	28.251	111.751
2n.trim.	19.669	27.896	120.024
3r.trim.	19.365	27.862	110.939
4t.trim.	19.136	17.322	109.768
Import mitjà (milions pessetes)			
1994	8,0	7,7	7,4
1995	8,3	7,9	7,4
1996	9,1	8,7	7,9
1997	9,9	9,5	8,5
1998	10,9	10,2	9,2
1r.trim.	10,7	10,1	9,0
2n.trim.	10,5	10,0	9,1
3r.trim.	10,9	10,4	9,3
4t.trim.	11,2	10,6	9,6
1999	12,2	11,5	10,3
1r.trim.	11,6	10,9	9,8
2n.trim.	11,8	11,1	10,0
3r.trim.	12,9	12,0	10,5
4t.trim.	12,7	11,9	10,8

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de l'INE.

Font: Dades dels APIS facilitades per la DGACAH

Un increment de cost que en una conjuntura menys expansiva, sense tensions de preus derivades de situacions d'insuficiència d'oferta com ara de mà d'obra especialitzada, de materials de construcció, de sòl edificable, etc. s'hauria pogut absorbir per augment equivalents de productivitat.

L'evolució de les transaccions intermediades pels APIS i el relatiu estancament que reflecteixen les dades d'habitatges hipotecats d'ençà el màxim assolit el 1997 semblen indicar que el moment més alt del cicle immobiliari ja s'ha superat.

Com a indicador de la forta pressió que durant el 1999 ha suportat l'oferta de sostre residencial de nova construcció a la ciutat pot servir el fet que malgrat que l'activitat constructiva s'ha mantingut en màxims com a mínim dels darrers vint-i-cinc anys —6.500 habitatges iniciats per segon any consecutiu—, l'oferta de les promocions en venda a final d'any s'estimava en 3.400, només una tercera part de l'existent un any enrera i apro-

Evolució de l'oferta d'habitatges de nova planta¹

Districte	1994	1995	1996	1997	1998	1999
1. Ciutat Vella	180	191	340	284	340	184
2. L'Eixample	622	929	1.105	1.602	2.310	532
3. Sants-Montjuïc	802	674	908	1.020	1.354	207
4. Les Corts	349	461	470	450	491	30
5. Sarrià-Sant Gervasi	227	489	601	665	983	364
6. Gràcia	223	249	268	293	344	211
7. Horta-Guinardó	575	559	561	372	511	299
8. Nou Barris	157	124	322	343	498	73
9. Sant Andreu	263	253	428	563	971	198
10. Sant Martí	3.035	3.047	1.238	1.570	2.394	1.302
Barcelona	6.433	6.976	6.241	7.162	10.196	3.400
Hab/promoció	29,5	29,7	20,1	19,5	19,7	23,1

1. Oferta referida al segon semestre de cada any.

Font: Tecnigrama i elaboració pròpia.

Tipologia de les noves promocions (2n. sem. 1999)

Districte	Tipologia de les promocions (%)			Dimensió mitjana (habitatges/promoció)
	Unifam.	Multifam.	Total	
1. Ciutat Vella	0,0	100,0	100,-	20,4
2. L'Eixample	0,0	100,0	100,-	18,3
3. Sants-Montjuïc	0,0	100,0	100,-	34,5
4. Les Corts	40,0	60,0	100,-	6,0
5. Sarrià-Sant Gervasi	33,3	66,7	100,-	30,3
6. Gràcia	18,8	81,3	100,-	13,2
7. Horta-Guinardó	4,3	95,7	100,-	13,0
8. Nou Barris	0,0	100,0	100,-	10,4
9. Sant Andreu	0,0	100,0	100,-	18,0
10. Sant Martí	6,9	93,1	100,-	44,9
Barcelona	8,2	91,8	100,-	23,1

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Tecnigrama.

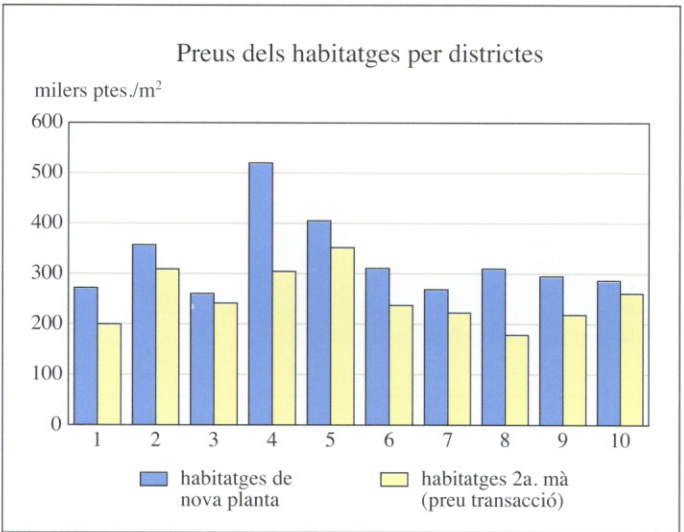
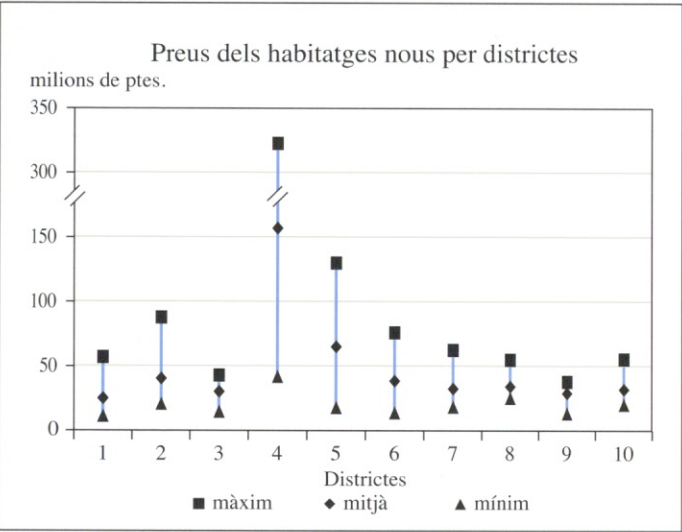
ximadament la meitat de l'oferta anual mitjana del període 1994-1997. De fet, el 1999 fou el primer any de la dècada en què l'oferta de sostre residencial nou a Barcelona i previsiblement al conjunt de la regió metropolitana era inferior —clarament inferior— al nombre d'habitatges iniciats.

Per districtes, gairebé el 40 per cent de l'oferta nova disponible a final d'any es concentrava a Sant Martí. Una participació equivalent a la suma de l'oferta de Ciutat Vella, l'Eixample, Sarrià-Sant Gervasi i Gràcia. En total, cinc districtes concentren el 76 per cent de l'oferta disponible d'habitatge nou a la ciutat. Per contra, a Les Corts i Nou Barris, la pressió de la demanda pràcticament ha exhaurit l'oferta disponible que d'altra banda no era pas massa àmplia.

En conjunt, aquest visió fotogràfica de la situació de l'oferta transmet una sensació de notable concentració que no reflecteix, ni de bon tros, l'evolució que ha seguit l'oferta que ha sortit al mercat al llarg dels darrers dos anys. En una conjuntura en la que el ritme de vendes és molt alt, observacions fixes de l'oferta dos cops l'any no poden comptabilitzar com a tal una bona part de les nombroses promocions petites en àrees consolidades. En aquest cas, les dades de llicències i el mapa corresponent donen una visió més ajustada de quin ha estat el volum de l'oferta nova i quina la seva localització als diferents districtes de la ciutat.

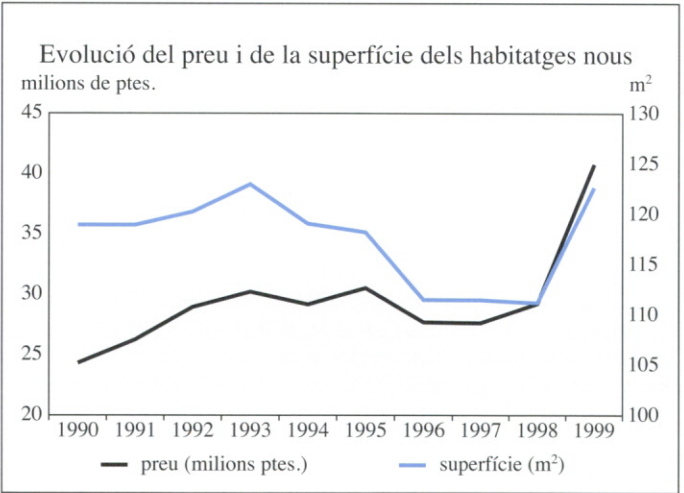
Preu dels habitatges de nova planta							
(2n. semestre 1999)							
Districte	Superfícies mitjana (m² construïts)	Preu de venda (ptes./m²)			Preu de venda dels habitatges (milions ptes.)		
		preu mitjà	variació¹ (%)	preu²	mínim	mitjà	màxim
1. Ciutat Vella	90,0	272.427	18,3	—	11.400	25.030	57.000
2. L'Eixample	111,3	357.822	26,1	318.488	20.900	40.470	87.800
3. Sants-Montjuïc	114,2	261.169	18,5	289.165	14.800	30.260	42.900
4. Les Corts	277,0	520.372	61,4	453.571	42.000	156.900	320.000
5. Sarrià-Sant Gervasi	158,9	405.762	2,8	395.078	18.000	65.070	130.000
6. Gràcia	122,4	311.451	24,5	325.447	14.000	38.570	76.000
7. Horta-Guinardó	127,0	269.466	13,4	352.573	18.500	32.540	62.500
8. Nou Barris	110,7	310.691	38,6	371.596	25.500	34.200	55.000
9. Sant Andreu	99,5	295.454	31,8	334.520	13.500	29.050	38.000
10. Sant Martí	112,9	286.957	27,1	298.621	20.300	31.950	55.500
Barcelona	122,7	318.328	22,0	326.855	11.400	40.790	320.000

1. Variació (2n. sem. 99/2n. sem. 98).
2. Preu mitjà de les noves promocions acabades d'incorporar durant el 2n.semestre de 1999.
Font: Tecnigrama i elaboració pròpia.

L'escassa oferta que resta a la venda a final d'any després del fort creixement del nombre d'habitatges construïts en els darrers tres anys és un bon indicador de la pressió i decisió mostrada per la demanda.

L'augment del 22 per cent que de mitjana ha crescut el preu del m² de sostre residencial nou en el mercat lliure durant el 1999 reflecteix també aquesta situació de desequilibri notori entre l'oferta i la demanda que ha patit el mercat residencial. Si la comparació es fa exclusivament amb els preus de les promocions que han sortit al mercat els darrers mesos de l'any, aquest increment es redueix, per al mateix període, a un 16 per cent. Un índex que sembla apuntar a una clara desacceleració del procés alcista dels preus, fins i tot quan encara no s'havia concretat el repunt dels tipus d'interès.

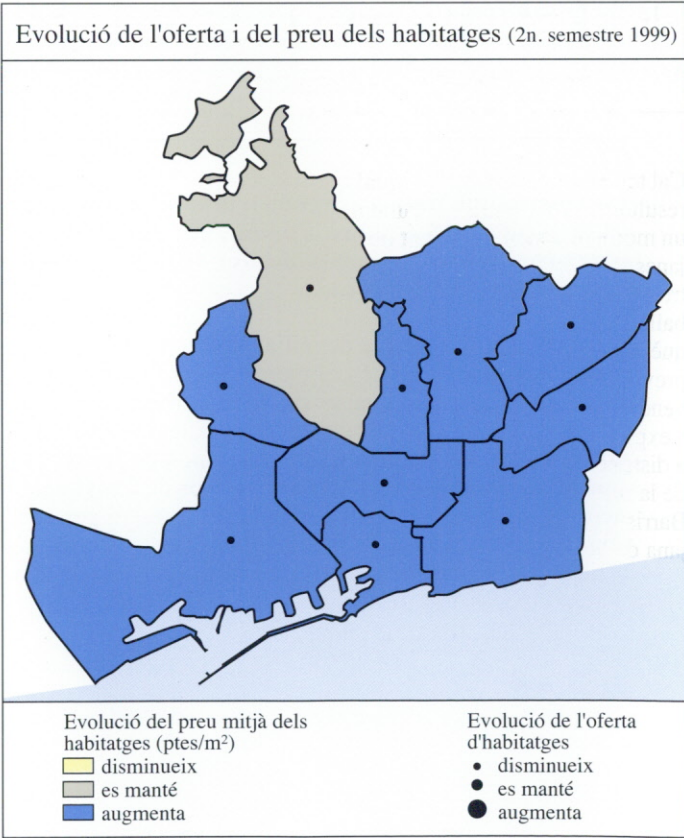
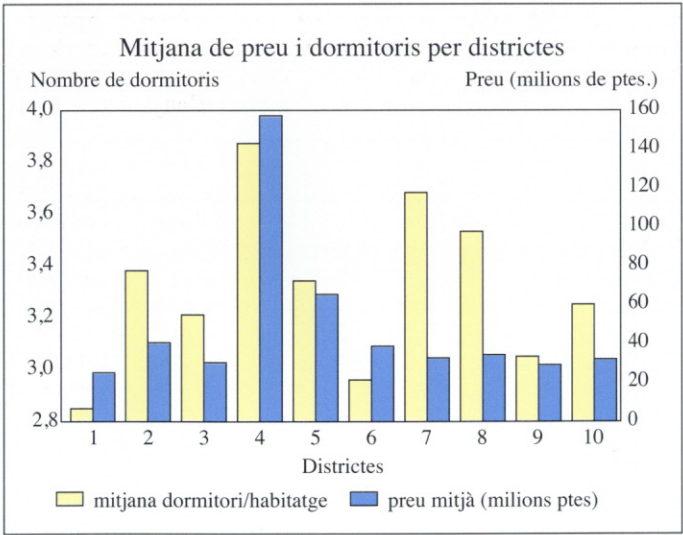

Distribució dels habitatges per intervals de preu i nombre de dormitoris (%)						(2n. sem. 1999)
Interval de preu (milions de ptes.)	Nombre de dormitoris					Total habitatges
	1	2	3	4	5 o més	
15 o menys	82,4	17,6	0,0	0,0	0,0	100,-
15-20	2,6	23,1	74,4	0,0	0,0	100,-
20-25	0,8	28,5	70,7	0,0	0,0	100,-
25-30	0,0	11,0	71,9	17,2	0,0	100,-
30-50	0,0	0,0	33,3	65,9	0,8	100,-
50 o més	0,0	3,0	43,6	47,1	6,3	100,-
Total habitatges	1,9	8,4	51,2	37,1	1,4	100,-

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Tecnigrama.

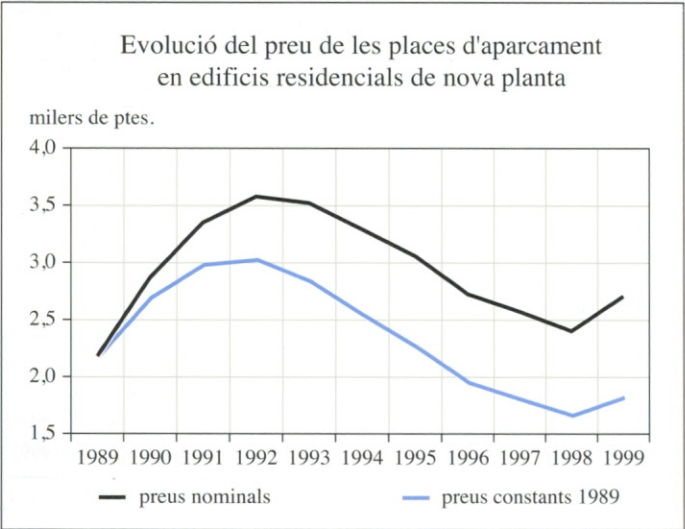
Distribució dels habitatges per districtes i preu (%)							(2n. semestre 1999)
Districte	Preu (milions de ptes)						Total
	menys de 15	15-20	20-25	25-30	30-50	50 o més	
1. Ciutat Vella	6,5	51,1	26,1	3,8	4,3	8,2	100,-
2. L'Eixample	0,0	0,0	6,4	13,2	53,2	27,3	100,-
3. Sants-Montjuïc	1,0	58,0	1,4	14,5	25,1	0,0	100,-
4. Les Corts	0,0	0,0	0,0	0,0	6,7	93,3	100,-
5. Sarrià-Sant Gervasi	0,0	4,1	0,0	2,5	4,1	89,3	100,-
6. Gràcia	11,8	0,0	12,3	9,5	55,0	11,4	100,-
7. Horta-Guinardó	0,0	1,7	13,4	25,8	56,2	3,0	100,-
8. Nou Barris	0,0	0,0	0,0	27,4	65,8	6,8	100,-
9. Sant Andreu	14,6	0,0	4,0	45,5	35,9	0,0	100,-
10. Sant Martí	0,0	0,0	16,9	41,8	39,8	1,5	100,-
Total Barcelona	2,0	6,9	11,1	25,5	37,7	16,8	100,-

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de Tecnigrama.

Preu de les places d'aparcament en edificis residencials de nova planta.						(2n. sem. 1999)
Districte	Preu mitjà	Tipologia de l'oferta (%) ¹				Total
	milions ptes.	variació (%) ²	sense oferta	inclosa en el preu	opcional	
1. Ciutat Vella	2,4	-2,1	77,8	0,0	22,2	100,-
2. L'Eixample	3,0	12,6	37,9	0,0	62,1	100,-
3. Sants-Montjuïc	2,8	40,5	28,6	14,3	57,1	100,-
4. Les Corts	—	—	20,0	80,0	0,0	100,-
5. Sarrià-Sant Gervasi	3,3	3,1	0,0	50,0	50,0	100,-
6. Gràcia	3,1	22,4	31,3	18,8	50,0	100,-
7. Horta-Guinardó	2,6	9,6	26,1	4,4	69,6	100,-
8. Nou Barris	2,7	15,2	42,9	0,0	57,1	100,-
9. Sant Andreu	2,7	21,4	36,4	9,1	54,6	100,-
10. Sant Martí	2,4	14,8	13,8	17,2	69,0	100,-
Barcelona	2,8	15,0	29,3	14,3	57,1	100,-

1. La distribució de les places d'aparcament en tres categories fa referència a si les promocions residencials disposen o no de places d'aparcament i al règim de venda.
2. Variació (2n. sem. 99/2n. sem. 98)
Font: Tecnigrama i elaboració pròpia.

En tot cas, una part significativa d'aquest augment s'explica per la interiorització, via preus del mercat immobiliari, dels beneficis del procés d'inversió i regeneració dels espais públics —Ronda del Mig i Fabra i Puig entre d'altres— i de les expectatives generades per grans projectes en fase d'execució —Maquinista i Renfe-Meridiana— que han dotat d'atractiu i centralitat àrees fins ara considerades perifèriques i marginals.

A diferència d'un any enrera, quan l'oferta disponible de nova construcció era quantitativament molt més important, el producte moda en acabar el 1999 era un habitatge de tres habitacions, una menys que en acabar el 1998. Si es combina aquest tret amb el fet que la superfície mitjana construïda és sensiblement superior ara que no pas un any enrera, i en conseqüència l'augment mitjà d'un habitatge ha estat superior a l'augment per m², es veu clar que l'oferta que està en venda és bàsicament la gamma més cara del que ha sortit al mercat al llarg del darrer any. Un fet recolzat en què a sis dels deu districtes, més del seixanta per cent de l'oferta disponible a final d'any costa més de trenta milions de pessetes.

Cal tenir present però, que igual que en el cas de l'oferta les dades resultants només són plenament representatives de la situació en un moment concret i no tant de l'evolució al llarg de l'any, les mitjanes de preus també s'han de matisar i contextualitzar abans de treure'n determinades conclusions. No es pot oblidar que es treballa sobre mostra i que si la mostra és relativament reduïda perquè les promocions duren poc en el mercat, la mitjana de preus previsiblement tindrà un biaix alcista per la major dificultat de vendre els habitatges comparativament més cars. Aquest fet ajuda a explicar que els preus de l'oferta pendent de vendre a final d'any a districtes on el preu mitjà ha estat tradicionalment molt per sota de la mitjana de la ciutat —com és el cas d'Horta-Guinardó, Nou Barris i Sant Andreu— estiguin puntualment per sobre de la mitjana de la ciutat i més cars que a l'Eixample.

Les dades de final de 1998 reflectien un fet fins a cert punt paradoxal: un increment relativament important del preu de l'habitatge, mentre que el de les places d'aparcament —tot i l'augment de les matriculacions de vehicles— continuava a la baixa. Semblava evident, i ja ho avançàvem en aquell moment, que els preus de les places d'aparcament en edificis residencials de nova construcció havien tocat fons i que de manera immediata —com així s'ha produït durant el 1999— s'afegirien a la tendència expansiva del sostre residencial.

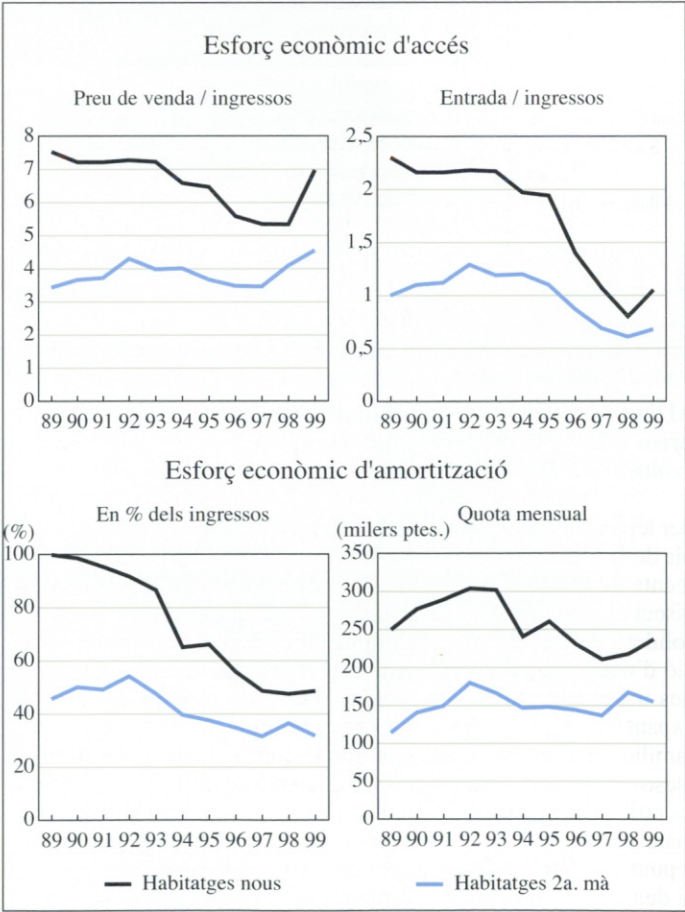
Accessibilitat familiar a l'habitatge a Barcelona									
	Preu de venda (ptes.)	RFD (Renda familiar disponible) (ptes.)	Preu/ RFD	Entrada		Finançament	Esforç econòmic		
				En ptes.	Entrada/ RFD	Tipus d'interès (%)	Quota men- sual (ptes)	en % RFD	
								SBF	ABF
	Nova planta								
1990	24.315.000	3.371.347	7,2	7.294.500	2,2	16,7	276.789	98,5	87,3
1991	26.246.000	3.642.013	7,2	7.873.800	2,2	16,0	289.106	95,3	85,3
1992	28.937.000	3.978.926	7,3	8.681.100	2,2	15,0	303.749	91,6	82,1
1993	30.198.000	4.183.217	7,2	9.059.400	2,2	14,0	301.619	86,5	76,7
1994	29.159.000	4.434.210	6,6	8.747.700	2,0	10,4	240.388	65,1	56,1
1995	30.517.000	4.722.434	6,5	9.155.100	1,9	11,0	260.141	66,1	57,1
1996	27.673.000	4.958.556	5,6	6.918.250	1,4	9,5	230.507	55,8	46,8
1997	27.650.000	5.181.691	5,3	5.530.000	1,1	6,9	210.079	48,7	39,2
1998	29.250.000	5.492.592	5,3	4.387.500	0,8	5,7	217.297	47,5	38,4
1999	40.790.000	5.849.611	7,0	6.118.500	1,0	4,7	236.634	48,5	43,4
Segona mà									
1990	12.351.240	3.371.347	3,7	3.705.372	1,1	16,7	140.600	50,0	38,8
1991	13.549.860	3.642.013	3,7	4.064.958	1,1	16,0	149.255	49,2	39,2
1992	17.109.630	3.978.926	4,3	5.132.889	1,3	15,0	179.598	54,2	44,7
1993	16.641.000	4.183.217	4,0	4.992.300	1,2	14,0	166.211	47,7	37,9
1994	17.772.750	4.434.210	4,0	5.331.825	1,2	10,4	146.520	39,7	30,7
1995	17.337.000	4.722.434	3,7	5.201.100	1,1	11,0	147.789	37,6	28,5
1996	17.266.194	4.958.556	3,5	4.316.549	0,9	9,5	143.822	34,8	25,8
1997	17.951.016	5.181.691	3,5	3.590.203	0,7	6,9	136.388	31,6	22,1
1998	22.455.966	5.492.592	4,1	3.368.395	0,6	5,7	166.824	36,4	27,3
1999	26.643.198	5.849.611	4,6	3.996.480	0,7	4,7	154.565	31,7	26,6

SBF: Sense bonificacions fiscals. ABF: Amb bonificacions fiscals.
Nota: El tipus d'interès considerat és el del conjunt d'entitats. El termini d'amortització és de 15 anys fins a 1998 i de 20 a partir de 1999.
Font: les taules i gràfics d'aquest apartat són d'elaboració pròpia a partir de dades de Tecnigrama, Forcadell, Departament d'Economia Aplicada de la UAB i Banco de España.

Després d'una trajectòria molt favorable en els darrers anys, s'interrompeix el procés de millora d'accessibilitat a un habitatge a causa del repunt dels preus.

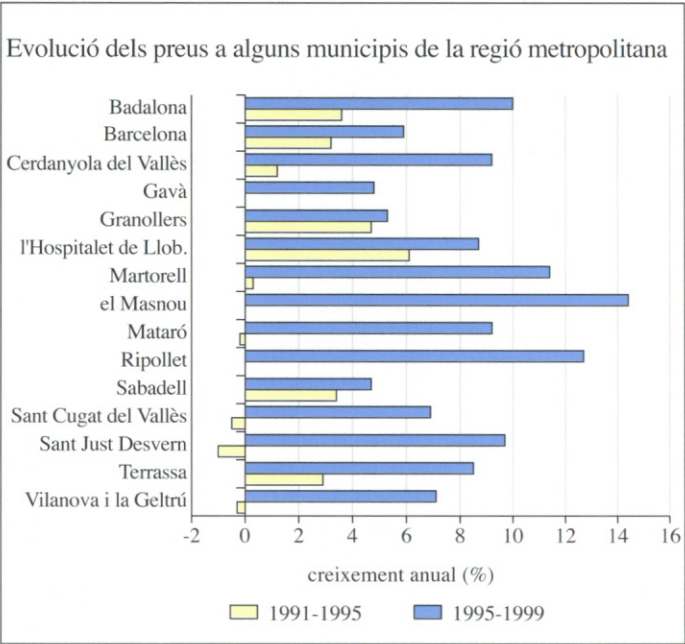
Efectivament, la intensificació del ritme de creixement dels preus dels habitatges que s'ha registrat al llarg del 1999 ha tingut una incidència directa en l'empitjorament de l'indicador de l'esforç familiar per accedir a un habitatge en propietat. En tractar-se d'un augment clarament superior al dels ingressos familiars i en no haver estat compensat o absorbit per noves davallades dels tipus d'interès —com les que des del 1995 protagonitzaren la millora de l'accessibilitat—, la repercussió és immediata i es plasma en un augment de les ratios que mesuren tant l'esforç econòmic d'accés com el d'amortització. No obstant aquest canvi de tendència, les ratios actuals són encara molt més favorables per als compradors que les vigents durant la major part de la dècada.

És de preveure que aquest enduriment de les condicions d'accés a un habitatge en propietat moderi el creixement de la demanda que s'ha registrat en aquests darrers anys, especialment si no es frenen les tensions inflacionistes que llastren el creixement dels ingressos familiars en termes reals. Per altra banda —i deixant de banda l'evolució dels preus—, els tipus d'interès hipotecari han tombat la seva trajectòria descendent i registren des de després de l'estiu un repunt a l'alça. Una reacció directa al canvi de tendència que ha experimentat el preu del diner durant l'estiu en els mercats monetaris i financers i que es deixa sentir més suau i retardada en els índexs de referència utilitzats en els crèdits hipotecaris. Si a aquest canvi de tendència se li suma una previsible evolució dels ingressos de les famílies igual o lleugerament més moderada que anys enrera i un nou augment dels preus de venda, sembla confirmar-se que l'indicador de l'esforç d'accessibilitat previsiblement continuarà empitjorant.

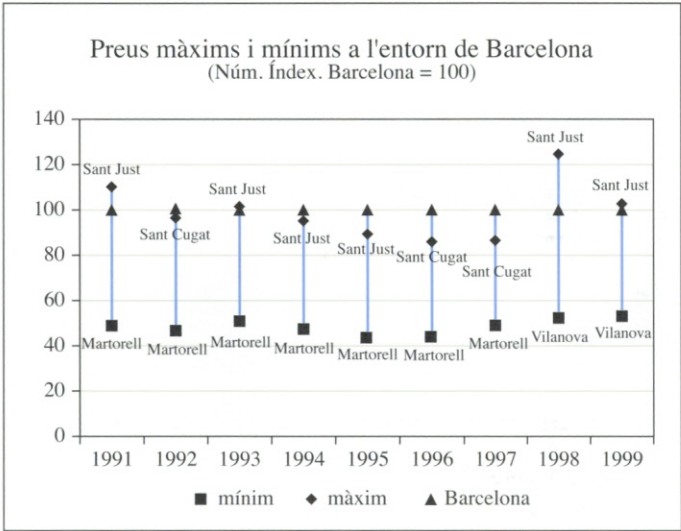
Preus de venda dels habitatges nous a alguns municipis de la regió metropolitana de Barcelona									
Municipi	Preus nominals (ptes/m²)			variació (%) 98-99	creix.anual (%) 91-99	Núm. índex Bcn=100		Preu mitjà (milions ptes) 1999	Superfície habitatges 1999 (m²)
	1995	1998	1999			1995	1999		
Badalona	146.383	184.519	214.018	16,0	6,7	60,2	70,0	25,0	121
Barcelona	243.027	255.508	305.614	19,6	4,6	100,0	100,0	40,0	123
Cerdanyola del Vallès	150.090	198.563	213.568	7,6	5,1	61,8	69,9	27,7	131
Gavà	176.525	197.449	212.596	7,7	—	72,6	69,6	26,5	121
Granollers	146.480	163.774	180.319	10,1	5,0	60,3	59,0	24,1	139
l'Hospitalet de Llobregat	179.945	212.884	250.808	17,8	7,4	74,0	82,1	29,1	119
Martorell	105.991	134.223	162.983	21,4	5,7	43,6	53,3	20,9	129
el Masnou	151.897	206.135	259.761	26,0	—	62,5	85,0	48,5	187
Mataró	132.815	164.634	188.816	14,7	4,4	54,7	61,8	22,5	120
Ripollet	119.561	162.810	192.866	18,5	—	49,2	63,1	21,8	114
Sabadell	156.028	171.220	187.251	9,4	4,0	64,2	61,3	24,8	134
Sant Cugat del Vallès	207.099	233.221	270.357	15,9	3,1	85,2	88,5	51,4	196
Sant Just Desvern	217.067	318.481	313.806	-1,5	3,6	89,3	102,7	74,0	227
Terrassa	128.091	152.685	177.196	16,1	5,7	52,7	58,0	21,7	123
Vilanova i la Geltrú	123.645	133.641	162.431	21,5	3,3	50,9	53,1	19,5	121

Font: Tecnigrama, Direcció General d'Actuacions Concertades, Arquitectura i Habitatge, i elaboració pròpia.

Al llarg del 1999 s'ha consolidat la tendència alcista dels preus a la regió metropolitana en un context de favorable evolució dels factors lligats a la demanda d'habitatge.

Per tercer any consecutiu, pràcticament la totalitat dels municipis de la regió metropolitana analitzats han experimentat increments de preus significatius. La conjuntura expansiva que ha viscut el mercat residencial al llarg del 1999 s'ha recolzat en la solidesa dels elements que impulsen la demanda, com la creació d'ocupació, el creixement dels ingressos reals de les famílies o les expectatives derivades d'una conjuntura econòmica expansiva. Aquests elements han mantingut la confiança de les famílies en nivells elevats, malgrat la confirmació en els darrers mesos de l'any que la trajectòria descendent dels tipus d'interès ha arribat a la seva fi. En aquest context, que incorpora un previsible empitjorament de la capacitat d'accés a l'habitatge pel repunt dels tipus d'interès i pel creixement acumulat dels preus, la demanda d'habitatges ha mantingut el vigor que l'ha caracteritzat en els darrers anys, empenyent els preus a l'alça.

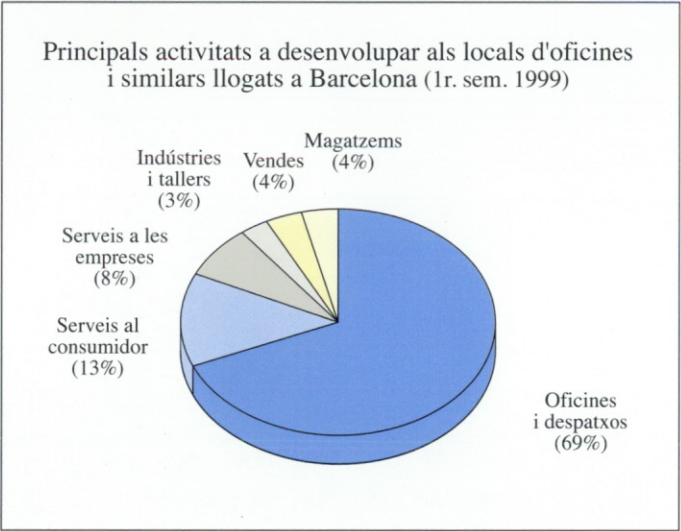
Les taules i gràfics adjunts informen de l'evolució dels preus mitjans de venda en els municipis analitzats al llarg de la dècada. En un context ascendent dels preus, l'impuls de la segona meitat ha estat clarament superior al de la primera gràcies a la bonança econòmica i a l'abaratiment del diner, i més intens a l'entorn metropolità que no pas a la ciutat central.

Al llarg del darrer quinquenni s'han escurçat les diferències en termes nominals entre Barcelona i la resta de municipis del seu entorn, alhora que la dispersió de preus al conjunt metropolità s'ha escurçat i ha passat d'una proporció de 2,3 vegades del preu màxim sobre el mínim que es donà el 1995 a una d'1,9 pel 1999. La raó és senzilla: mentre que a Barcelona els preus s'havien enlairat a finals dels vuitanta i s'havien mantingut estancats en termes reals durant els primers noranta, el creixement dels preus a la resta de municipis s'ha produït en aquests darrers anys d'una forma molt més viva. En especial, destaca el creixement d'El Masnou, Ripollet o Martorell, municipis amb preus relativament baixos a mitjans de la dècada que a hores d'ara s'han enlairat notablement. Tant en aquest municipi com a l'Hospitalet els preus superen les 250.000 ptes/m², i se situen just al darrera dels municipis amb els preus tradicionalment més elevats: Sant Cugat del Vallès, Barcelona i Sant Just Desvern.

Lloguer d'oficines

Preu mitjà declarat dels locals d'oficines					
	1995	1996	1997	1998	1r.sem.1999
(ptes/m²/mes)					
1. Ciutat Vella	944	896	908	915	926
2. l'Eixample	1.030	992	1.026	1.141	1.186
3. Sants-Montjuïc	958	878	964	877	1.002
4. Les Corts	1.245	1.017	1.127	1.354	1.299
5. Sarrià-Sant Gervasi	1.086	1.076	1.081	1.119	1.170
6. Gràcia	1.103	860	889	936	1.088
7. Horta-Guinardó	1.048	746	893	928	1.034
8. Nou Barris	1.064	897	1.108	1.068	1.076
9. Sant Andreu	924	965	870	921	921
10. Sant Martí	826	858	659	940	823
Barcelona	1.029	982	976	1.064	1.120
Preu màxim de les oficines a l'Eix Central de Negocis	2.200	2.200	2.300	2.400	2.600

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

El cop de timó que es registrà durant el 1998 en el segment de l'immobiliari destinat a oficines ha significat l'inici d'una nova fase expansiva que s'està manifestant amb un augment del nombre de contractes de lloguer signats i un ràpid creixement dels preus.

Per bé que la recuperació havia estat llargament anunciada, el fet és que el revifament del mercat es va a començar a mostrar tímidament en els darrers mesos del 1997. Des d'aleshores, tant els preus mitjans del conjunt de la ciutat com els preus màxims que es paguen als locals d'ús exclusiu es troben en una trajectòria alcista, si bé no s'han assolit encara els valors nominals que es registraren a començament dels noranta, quan la pressió de la demanda sobre una oferta insuficient va empènyer els preus a l'alça a uns nivells desconcertants.

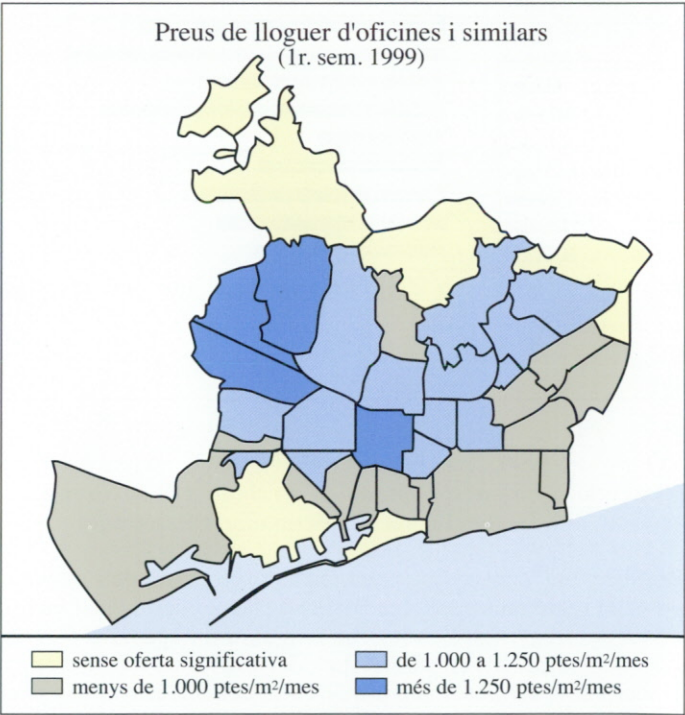
La creixent internacionalització de la ciutat i la conjuntura econòmica expansiva que es viu en els darrers anys s'han materialitzat —pel que fa a aquest sector de l'immobiliari— en el creixement de la demanda d'espai per a oficines: per crear-ne de noves, per engrandir algunes de les existents, per concentrar locals dispersos o per millorar-ne la ubicació i la qualitat de l'espai i els serveis disponibles.

Superfície mitjana dels locals d'oficines					
	1995	1996	1997	1998	1r.sem.1999
(m²)					
1. Ciutat Vella	113	122	125	106	73
2. l'Eixample	131	129	128	128	109
3. Sants-Montjuïc	111	110	118	103	68
4. Les Corts	182	118	139	122	96
5. Sarrià-Sant Gervasi	122	121	104	123	117
6. Gràcia	118	97	112	103	75
7. Horta-Guinardó	80	173	75	123	59
8. Nou Barris	73	89	72	84	149
9. Sant Andreu	161	111	97	76	65
10. Sant Martí	150	121	195	132	136
Barcelona	129	123	127	120	100

Posició de Barcelona en el rànking de ciutats europees per ubicar un negoci

Posició en diferents epígrafs	1997	1998	1999
Índex general	7	6	6
Qualitat/preu de l'espai per a oficines	5	5	2
Disponibilitat d'espai per a oficines	7	5	2
Cost i disponibilitat de personal	10	3	3
Qualitat de vida dels empleats	1	1	1

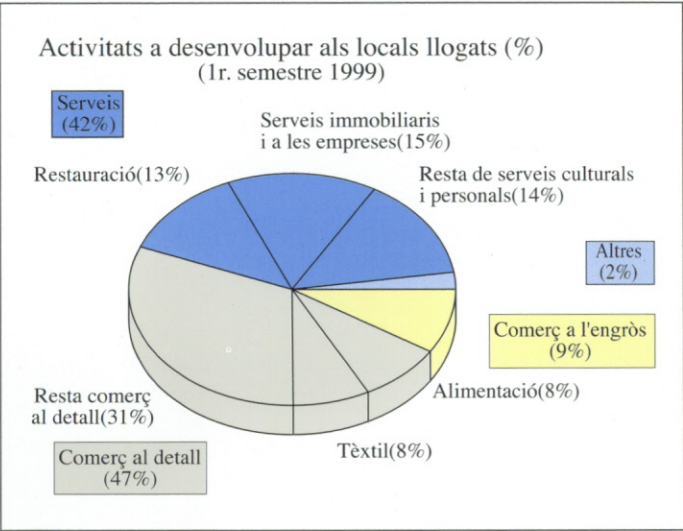
Font: Healey&Baker

Precisament, cal tenir present que la relació qualitat/preu i la disponibilitat d'espai per a oficines són dos dels elements que més han contribuït a situar Barcelona en el mapa de ciutats europees per instal·lar un negoci. Sent aquest, per tant, un punt fort de l'atractivitat d'activitat econòmica, convé assegurar que la ràpida absorció de l'espai disponible que es registra actualment no estranguli aquest potencial per escassetat d'oferta.

Preu mitjà de lloguer dels locals comercials					
	1995	1996	1997	1998	1r.sem.1999
(ptes/m²/mes)					
1. Ciutat Vella	1.006	979	971	1.113	1.278
2. l'Eixample	1.198	1.196	1.093	1.314	1.460
3. Sants-Montjuïc	990	989	952	1.115	1.085
4. Les Corts	1.072	1.113	1.183	1.269	1.340
5. Sarrià-Sant Gervasi	1.186	1.244	1.115	1.140	1.289
6. Gràcia	1.044	998	1.026	1.031	1.031
7. Horta-Guinardó	1.066	1.017	978	1.009	986
8. Nou Barris	1.060	1.066	1.025	1.085	980
9. Sant Andreu	1.074	1.053	913	1.117	1.020
10. Sant Martí	1.026	953	815	931	920
Barcelona	1.091	1.081	1.009	1.120	1.170

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades facilitades per la Cambra de la Propietat Urbana de Barcelona.

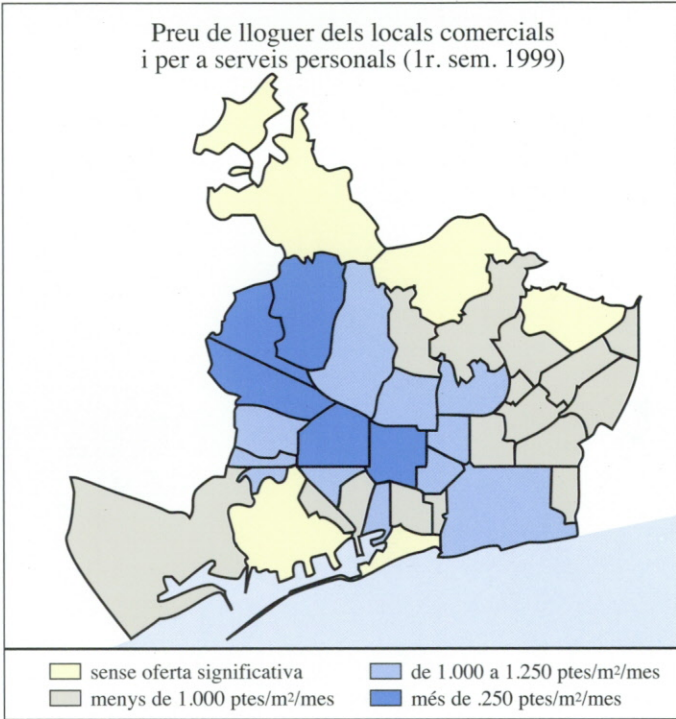

El creixement sostingut de l'economia i del consum privat provoca un gran dinamisme al teixit immobiliari comercial de Barcelona, amb un notable augment del nombre de contractes de lloguer formalitzats.

Les dades corresponents als contractes de lloguer de locals comercials i per a serveis personals signats durant el primer semestre de l'any 1999 confirmen l'enfortiment d'aquest segment de l'immobiliari. En relació amb el mateix període de l'any anterior, el nombre de contractes signats ha crescut sensiblement —un 32,2 per cent—, i ho ha fet pràcticament a tots els districtes de la ciutat.

La renovació del teixit consolidat en alguns dels millors eixos comercials amb botigues que busquen una imatge de marca, l'elevada freqüència amb què canvien de mans alguns dels locals situats en zones molt valorades i l'obertura de nous establiments a zones consolidades —com dos nous grans establiments de roba i esports que sumen més de 9.000 m² que s'acaben d'inaugurar al centre de la ciutat—, mostren la gran vitalitat d'aquest sector. El comerç de barri manté, per la seva banda, la bona salut que l'ha caracteritzat en aquests darrers anys, des que s'iniciaren les campanyes de promoció i impuls dels eixos comercials de barris; unes campanyes que cada cop s'estenen a més zones de la ciutat.

Superfície mitjana dels locals comercials llogats					
	1995	1996	1997	1998	1r.sem.1999
(m²)					
1. Ciutat Vella	100	106	104	75	105
2. l'Eixample	132	137	143	139	123
3. Sants-Montjuïc	98	101	102	89	83
4. Les Corts	115	115	127	89	139
5. Sarrià-Sant Gervasi	132	100	117	113	125
6. Gràcia	98	110	98	75	81
7. Horta-Guinardó	85	77	87	64	57
8. Nou Barris	80	82	78	84	90
9. Sant Andreu	79	92	122	93	143
10. Sant Martí	118	115	158	101	110
Barcelona	110	110	120	98	106

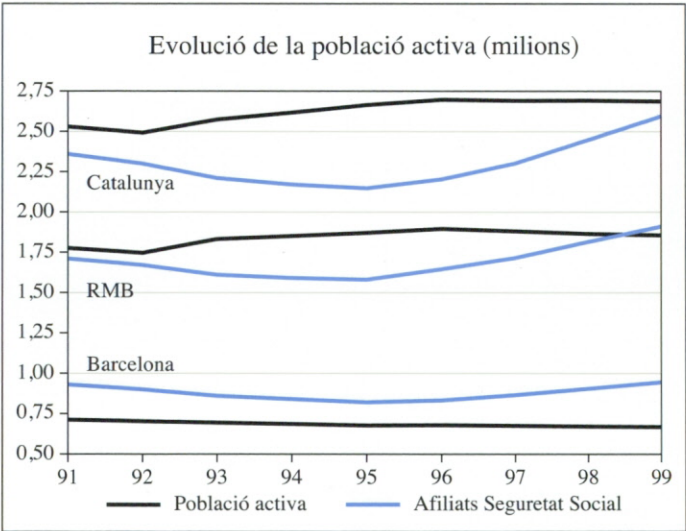
L'actual conjuntura econòmica expansiva ha incidit notablement en l'enfortiment dels diferents segments del mercat immobiliari. El comercial, a més, ha rebut una injecció directa amb la gran fortalesa del consum privat, com es pot apreciar en diferents indicadors. L'índex de confiança del consumidor, per exemple, ha assolit en els darrers mesos un màxim històric, mentre que les enquestes de pressupostos familiars mostren com continua creixent la despesa mitjana de les llars. Des del sector de l'oferta, la percepció és igualment positiva, en refermar-se la trajectòria ascendent de l'indicador de confiança del comerç minorista.

Els preus de lloguer dels locals comercials, per la seva banda, s'han mantingut estables després del fort creixement registrat un any enrera, superior a l'onze per cent. Fou un augment sobtat que significà la ruptura de la tendència descendent que havia dominat durant els anys centrals de la dècada. A hores d'ara, els preus semblen estabilitzats en termes de mitjana, si bé s'estan registrant tensions importants en els eixos més especialitzats a causa de la pressió de la demanda i de l'escassa rotació.

VI. Ocupació i oferta
d'activitat econòmica

Estimació de la població activa i ocupada								
Període	Població Activa						Residents ocupats	
	Barcelona			Regió Metropolitana			Barcelona	RMB
	Total	Homes	Dones	Total	Homes	Dones	Total	Total
31 des. 91	712.521	n.d.	n.d.	1.775.885	1.103.575	672.310	646.226	1.578.137
31 des. 92	703.983	n.d.	n.d.	1.745.789	1.078.796	666.993	634.492	1.540.611
31 des. 93	695.445	392.369	303.076	1.832.178	1.100.148	732.030	609.109	1.572.425
31 des. 94	686.907	393.837	293.070	1.850.809	1.103.738	747.071	599.989	1.603.232
31 des. 95	678.369	376.385	301.984	1.871.244	1.104.763	766.481	602.301	1.650.361
31 des. 96	679.737	377.372	302.365	1.896.387	1.119.434	776.953	613.112	1.693.393
31 març 97	672.014	370.612	301.402	1.864.322	1.101.346	762.976	605.459	1.663.947
30 juny 97	676.305	371.579	304.726	1.882.136	1.113.222	768.914	612.921	1.694.254
30 set. 97	678.857	367.565	311.292	1.892.733	1.113.131	779.602	616.251	1.707.917
31 des. 97	676.063	369.574	306.489	1.881.223	1.110.390	770.833	617.199	1.703.854
31 març 98	673.642	368.899	304.743	1.871.082	1.094.860	776.222	615.506	1.699.979
30 juny 98	674.104	376.560	297.544	1.873.001	1.093.528	779.473	620.231	1.717.626
30 set. 98	677.031	377.012	300.019	1.885.151	1.102.534	782.617	624.342	1.731.758
31 des. 98	672.146	370.998	301.148	1.864.870	1.090.018	774.852	622.206	1.719.079
31 març 99	671.838	375.181	296.657	1.863.592	1.085.086	778.506	622.735	1.722.359
30 juny 99	665.640	368.921	296.719	1.849.700	1.081.424	768.276	619.895	1.719.170
30 set. 99	665.766	367.669	298.097	1.848.140	1.084.051	764.089	620.639	1.718.995
31 des. 99	668.520	363.675	304.845	1.856.450	1.073.253	783.197	624.349	1.729.280

Nota: Les dades dels últims quatre trimestres són provisionals.
Font: Estimació pròpia a partir de les dades censals, de l'Enquesta de Població Activa per a Barcelona i província, i de les dades d'atur de les OTG.

L'evolució de les principals magnituds del mercat laboral de Barcelona i la seva regió metropolitana durant els darrers mesos de 1999 ha seguit la tendència dels darrers anys: reducció significativa de l'atur i augment igualment notable del nombre de contractacions i del d'ocupats afiliats a la Seguretat Social. També es repeteix, amb la novetat que sembla generalitzar-se al conjunt de Catalunya, l'estancament de la població activa i de les taxes d'activitat.

En un context d'estancament de la població activa, el fet més rellevant de l'evolució del mercat de treball a l'àrea de Barcelona durant el 1999 ha estat l'important augment de la contractació i l'impacte que ha tingut en la reducció de l'atur.

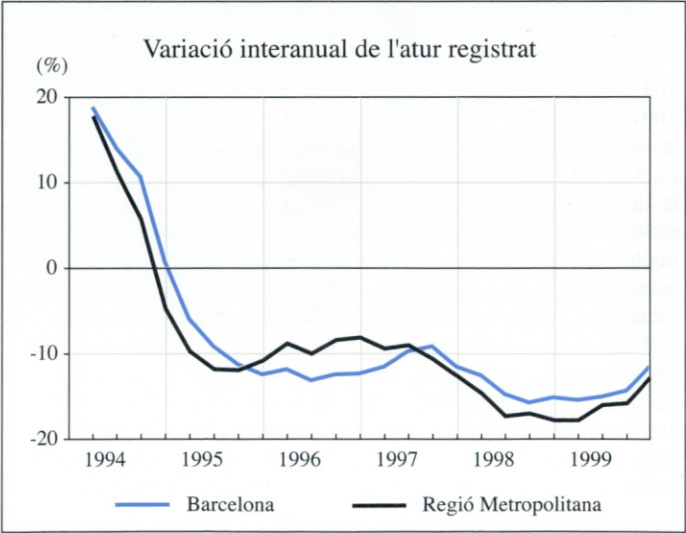
Segons l'Enquesta de Població Activa (EPA), durant el 1999 la mitjana trimestral de catalans de més de 15 anys laboralment actius —ocupats i aturats— ha estat inferior al màxim de 2,7 milions assolit un any abans. Un canvi de tendència relativament sorprenent atès el recorregut a l'alça que hom presumeix que tenen les taxes d'activitat i les d'ocupació —si més no entre les dones— i especialment perquè es produeix en una conjuntura econòmica notablement expansiva i amb unes expectatives raonables de trobar feina, com es desprèn de l'evolució de les xifres de contractació i de les altes a la Seguretat Social.

Les estimacions realitzades a partir de la situació laboral de la població segons les darreres operacions censals i padronals i amb la referència de l'evolució de l'EPA provincial situen la població activa resident a Barcelona en acabar el 1999 en uns 668.500 efectius, i en gairebé 1,2 milions els de la resta de la regió metropolitana. Xifres que, comparades amb les d'anys anteriors, reflecteixen una situació de clar estancament i palesen, especialment en el cas de la ciutat central, la creixent divergència de les dades d'actius i ocupats estimats per l'EPA amb les d'ocupats segons la Seguretat Social.

Evolució de l'atur registrat a Barcelona i a la Regió Metropolitana								
Període	Total	Masculí	Femení	<25 anys	Indústria	Construcció	Serveis	S.o.a.
	Barcelona							
31 des. 91	66.295	27.721	38.574	13.721	23.199	3.063	35.372	4.572
31 des. 92	69.491	32.795	36.696	14.029	23.785	4.461	37.193	3.956
31 des. 93	86.336	44.246	42.090	18.432	28.785	5.567	46.312	5.529
31 des. 94	86.918	45.129	41.789	16.806	28.922	5.183	45.611	7.016
31 des. 95	76.068	38.808	37.260	11.121	23.658	4.535	40.906	6.793
31 des. 96	66.625	33.273	33.352	9.255	18.554	3.946	36.435	7.511
31 des. 97	58.864	28.026	30.838	7.584	14.196	3.259	34.114	7.105
31 març 98	58.136	27.210	30.926	7.104	13.520	3.113	34.526	6.788
30 juny 98	53.873	24.609	29.264	5.892	12.677	2.822	31.834	6.352
30 set. 98	52.689	23.798	28.891	5.928	12.439	2.805	31.157	6.085
31 des. 98	49.940	22.837	27.103	5.113	11.859	2.590	29.793	5.501
31 març 99	49.103	22.136	26.967	4.899	11.343	2.451	29.576	5.520
30 juny 99	45.745	20.483	25.262	3.991	10.636	2.393	27.533	4.956
30 set. 99	45.127	20.108	25.019	4.011	10.390	2.401	27.208	4.891
31 des. 99	44.171	19.944	24.227	3.488	10.032	2.330	27.103	4.503
Regió Metropolitana								
31 des. 91	196.748	77.016	119.732	51.572	85.682	13.116	82.063	16.280
31 des. 92	205.248	94.980	110.268	55.186	87.125	19.395	84.296	13.813
31 des. 93	259.753	132.910	126.843	73.260	105.867	24.933	108.209	19.869
31 des. 94	247.577	125.478	122.099	61.345	96.656	21.921	104.999	23.032
31 des. 95	220.883	109.646	111.237	44.857	80.441	19.440	97.275	22.807
31 des. 96	202.994	99.511	103.483	38.954	67.857	17.991	92.253	24.018
31 des. 97	177.369	82.619	94.750	30.720	54.737	14.641	36.387	20.641
31 març 98	171.103	77.107	93.996	28.061	51.690	13.251	86.014	19.395
30 juny 98	155.375	68.222	87.153	22.519	47.626	11.716	77.710	17.599
30 set. 98	153.393	67.016	86.377	23.070	47.015	11.681	77.039	16.956
31 des. 98	145.791	64.634	81.157	20.294	45.563	10.684	74.018	14.735
31 març 99	140.715	60.758	79.957	18.601	43.283	9.781	72.695	14.281
30 juny 99	130.530	55.374	75.156	15.509	39.904	9.271	67.536	13.145
30 set. 99	129.145	54.929	74.216	14.537	39.042	9.601	67.420	12.419
31 des. 99	127.162	54.890	72.272	13.256	38.184	9.425	67.401	11.512
Catalunya								
31 des. 99	174.175	72.233	101.942	20.705	50.889	13.375	93.950	14.583

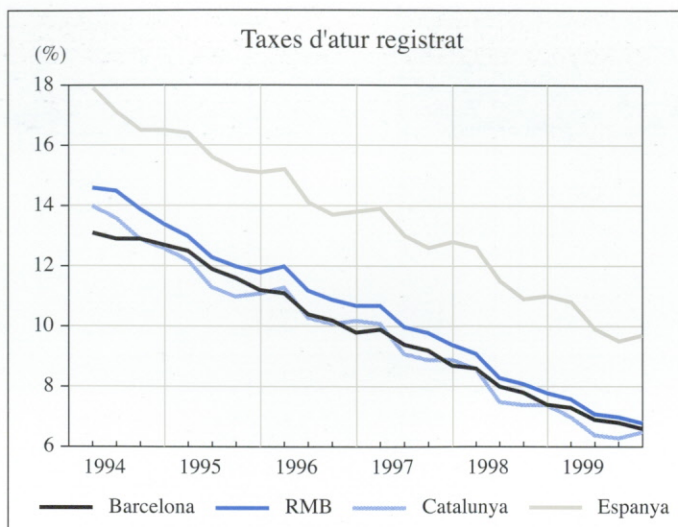
Font: Dades facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona i pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya.

Variació (%)	Barcelona		RMB	
	31 des.99/ 30 set.99	31 des.99/ 30 des.98	31 des.99/ 30 set.99	31 des.99/ 31 des.98
Atur total	-2,1	-11,6	-1,5	-12,8
— masculí	-0,8	-12,7	-0,1	-15,1
— femení	-3,2	-10,6	-2,6	-10,9
— juvenil	-13,0	-31,8	-8,8	-34,7
— agr.ram. i pesca	-14,3	3,0	-3,5	-19,1
— indústria	-3,4	-15,4	-2,2	-16,2
— construcció	-3,0	-10,0	-1,8	-11,8
— serveis	-0,4	-9,0	0,0	-8,9
— s.o.a.	-7,9	-18,1	-7,3	-21,9

Taxes d'atur registrat

Període	Barcelona	RMB	Catalunya	Espanya
31 des. 89	9,6	12,2	11,6	16,2
31 des. 90	9,1	11,4	10,9	15,6
31 des. 91	9,3	11,1	11,0	15,6
31 des. 92	9,9	11,8	11,2	15,4
31 des. 93	12,4	14,2	13,8	17,6
31 des. 94	12,7	13,4	12,6	16,5
31 des. 95	11,3	11,8	11,1	15,1
31 des. 96	9,8	10,7	10,2	15,2
31 març 97	9,9	10,7	10,1	13,9
30 juny 97	9,4	10,0	9,1	13,0
30 set. 97	9,2	9,8	8,9	12,6
31 des. 97	8,7	9,4	8,9	12,8
31 març 98	8,6	9,1	8,6	12,6
30 juny 98	8,0	8,3	7,5	11,5
30 set. 98	7,8	8,1	7,4	10,9
31 des. 98	7,4	7,8	7,4	11,0
31 març 99	7,3	7,6	7,0	10,8
30 juny 99	6,9	7,1	6,4	9,9
30 set. 99	6,8	7,0	6,3	9,5
31 des. 99	6,6	6,8	6,5	9,7

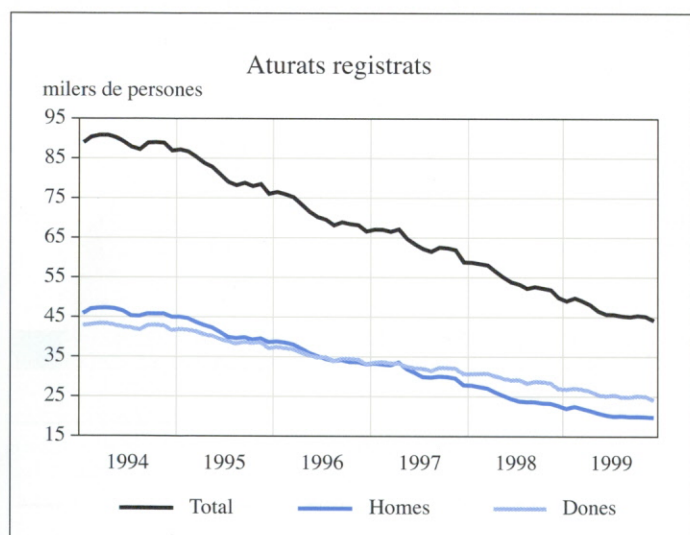

La tendència lleument descendent de la població activa que segons l'EPA pateix la regió metropolitana i més especialment Barcelona, no ha frenat el procés de creació de nous llocs de treball.

Feta aquesta puntualització, el fet més rellevant des del punt de vista d'un mercat laboral cada cop més obert i extens és l'augment persistent i notable dels llocs de treball que s'hi localitzen. Els 1,9 milions d'afiliats en situació d'alta a la Seguretat Social que actualment tenen el seu lloc de treball a la regió metropolitana superen àmpliament els 1,65 milions d'ocupats residents estimats a partir de l'EPA. Un diferencial que s'ha eixamplat notablement d'ençà el 1996, data de la darrera Estadística de Població que reflecteix la situació laboral de la població i la localització dels llocs de treball. Aquest increment del diferencial —estimat en uns cent mil llocs de treball— és imputable tant al dinamisme del teixit productiu de la regió metropolitana com a la ja esmentada incapacitat de l'EPA de reflectir els nivells reals d'ocupació en àmbits urbans econòmicament dinàmics i amb una creixent mobilitat de la població.

Per contra, la resta de magnituds —atur i contractes bàsicament— evolucionen de manera més ajustada a la tendència expansiva que defineixen els registres de la Seguretat Social. Així, el nombre d'aturats registrats a Barcelona i regió metropolitana a final d'any s'ha reduït aproximadament en un 12 per cent en relació amb el nivell d'un any enrere. Un ritme de descens en la línia del mantingut d'ençà el 1995 però incorporant símptomes clars de desacceleració. Una evolució fins a cert punt previsible després de la reducció acumulada, que ha situat les taxes d'atur en els nivells més baixos dels darrers vint anys.

Una ullada a l'evolució d'aquestes taxes als diferents àmbits considerats palesa la intensitat de la moderació que durant el segon semestre de 1999 ha afectat la trajectòria descendent de l'atur. Això implica que la reducció acumulada de les diferents taxes pel conjunt de l'any —entre els 0,8 i els 1,3 punts de Barcelona i Espanya respectivament— s'ha concentrat bàsicament en el primer semestre i que ha estat sensiblement més modesta que la de 1998, amb un interval de reduccions limitat pels 1,3 punts de Barcelona i els 1,8 d'Espanya.

Una divergència difícil d'explicar en poques paraules però que s'intueix com el resultat d'un seguit de factors entre els que destaquen l'atractivitat de la ciutat central com a ubicació i seu d'activitats terciàries i la creixent mobilitat de la població dins de la regió metropolitana, fet que possibilita cada cop a més persones treballar i residir en municipis diferents. A aquests elements bàsics hom pot afegir-n'hi d'altres com ara la regularització d'ocupació submergida —que genera altes a la Seguretat Social però no és creació neta de llocs de treball— i una creixent dificultat per part de l'EPA de reflectir, amb la mateixa metodologia i instruments de sempre, la realitat laboral d'una ciutat dinàmica i canviant. Dos elements que contribueixen a ampliar la divergència entre les dues tendències ja que a la suma de llocs de treball que no s'haurien de sumar s'afegeix la no inclusió de residents actius que s'haurien d'incloure.

Distribució dels contractes registrats			
Període	Total contractes	Acol·lits a mesures de foment	No acol·lits a mesures de foment
1987	220.091	107.702	112.389
1988	291.065	147.458	143.607
1989	328.528	166.999	161.529
1990	350.018	174.760	175.258
1991	379.209	181.460	197.749
1992	368.500	153.474	215.026
1993	268.898	108.080	160.818
	Total	Temporals	Indefinits
1994	319.814	299.179	20.635
1995	421.277	393.713	27.564
1996	492.431	464.842	27.589
1997	568.954	508.653	60.301
1998	679.546	590.539	89.007
1r.tr.	153.555	129.755	23.800
2n.tr.	160.535	136.828	23.707
3r.tr.	137.718	121.801	15.917
4t.tr.	227.738	202.155	25.583
1999	791.822	675.673	116.149
1r.tr.	199.731	171.006	28.725
2n.tr.	189.411	156.540	32.871
3r.tr.	179.737	156.712	23.025
4t.tr.	222.943	191.415	31.528

Font: Dades de les OTG facilitades pel Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona.

Variació	4t.tr.1999/ 4t.tr.1998	2n.sem.1999/ 2n.sem.1998	1999/1998
Total contractes	-2,1	10,2	16,5
Temporals	-5,3	7,5	14,4
Indefinits	23,2	31,5	30,5

Una aproximació a l'atur sectorial permet constatar que el major ritme de creixement de l'activitat als sectors industrial i constructor s'ha traduït en una major intensitat en la reducció del nombre d'aturats amb experiència en aquestes activitats i en conseqüència, el col·lectiu masculí ha estat —especialment en l'entorn metropolità— el més beneficiat per la creació d'ocupació. Si hom limita l'anàlisi als aturats inscrits a les OTG de Barcelona, aquest biaix en les trajectòries descendents és menys acusat per la demanda de mà d'obra femenina que durant els darrers mesos de l'any s'acostuma a produir per l'augment d'activitat de caràcter estacional del comerç i altres serveis durant les festes de Nadal.

Contractes segons tipologia i sexe (1999)			
Contractes	Total	Homes	Dones
Indefinits	116.149	62.692	53.457
— a temps parcial	15.583	6.091	9.492
— ordinaris	23.122	14.717	8.405
— minusvàlids	725	486	239
— incentivats	35.366	20.307	15.059
— convertits en indefinits	41.353	21.091	20.262
Temporals	675.673	328.542	347.131
— pràctiques	9.290	4.105	5.185
— temps parcial	182.527	68.993	113.534
— bonificats	286	192	94
— minusvàlids	1.279	830	449
— obra o servei	186.667	114.743	71.924
— eventuais	210.853	111.747	99.106
— interinitat	65.170	18.364	46.806
— formació	5.373	3.171	2.202
— resta	14.228	6.397	7.831

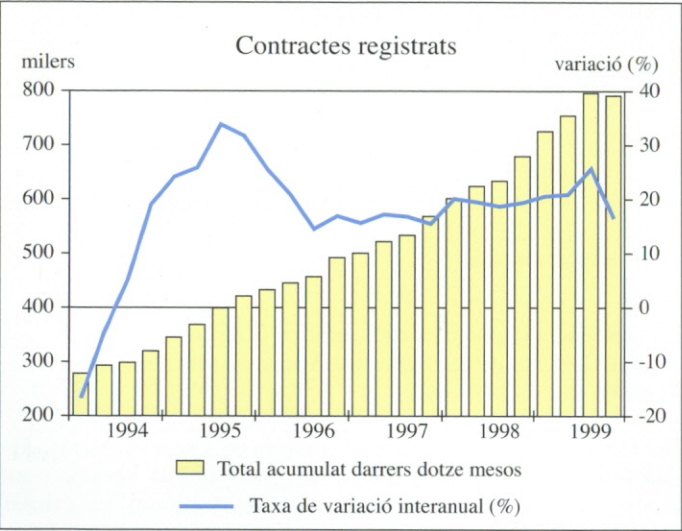
Variació (%)	Homes		Dones	
	Indefinits	Temporals	Indefinits	Temporals
4t.tr.99/4t.tr.98	16,2	-4,9	32,2	-5,7
2n.sem.99/2n.sem.98	23,4	6,8	41,9	8,1
1999/1998	22,6	12,1	41,2	16,7

Tot i que la reducció de l'atur en termes absoluts ha repercutit pràcticament per igual entre homes i dones, el col·lectiu femení pateix encara una taxa d'atur entre tres i quatre punts superior a la dels homes. Alhora, la taxa d'activitat femenina es manté molt per sota de la dels homes i els senyals de correcció d'aquest diferencial són febles i volàtils.

La reducció persistent i acusada de les xifres d'atur s'ha de relacionar necessàriament amb l'estancament en termes absoluts de la població en edat de treballar. Un fenomen que es comença a generalitzar a tota la regió metropolitana i que es deu a que les noves generacions que s'incorporen al mercat de treball tenen cada cop menys efectius, fins el punt que pràcticament s'igualen a les generacions que l'abandonen. Un fenomen que s'ha accelerat aquests darrers anys per la pràctica, fins a cert punt abusiva, de prejubil·lar actius amb menys de 60 anys.

L'altra cara necessària de la reducció de les xifres d'atur en un context de creixement econòmic és l'augment de la contractació. Malgrat el retrocés registrat durant el darrer trimestre de 1999 i seguint la tendència dels darrers anys, el total anual de contractes tramitats per les Oficines de Treball de Barcelona ha continuat augmentant. Amb l'incentiu de dues reformes successives i de signe contrari del mercat laboral, durant els darrers cinc anys la contractació temporal ha augmentat gairebé un 18 per cent anual acumulatiu, fins a superar els 675.000 contractes anuals, mentre que la indefinida ha crescut doblant aquest ritme de creixement, fins a superar els 116.000 contractes l'any passat.

Distribució dels contractes temporals segons la seva durada									(mesos)
Període	Total	<1	1-3	3-6	6-12	12-18	18-24	>24	indeterm.
1998	590.539	181.707	98.227	87.542	17.664	1.178	363	212	203.646
1r.tr.	129.755	36.766	18.304	21.969	3.842	171	123	65	48.515
2n.tr.	136.828	42.403	22.238	22.220	3.056	202	82	54	46.573
3r.tr.	121.801	39.929	23.707	16.442	3.755	270	61	42	37.595
4t.tr.	202.155	62.609	33.978	26.911	7.011	535	97	51	70.963
1999	675.673	181.463	107.821	105.093	20.977	1.153	389	252	258.525
1r.tr.	171.006	51.078	25.072	25.730	4.527	231	110	74	64.184
2n.tr.	156.540	41.655	23.474	26.077	3.746	176	88	46	61.278
3r.tr.	156.712	41.303	27.903	23.147	5.223	364	82	82	58.608
4t.tr.	191.415	47.427	31.372	30.139	7.481	382	109	50	74.455

L'augment sostingut del nombre de contractes indefinits que s'han formalitzat a Barcelona i la moderació que aquest fet ha introduït en la tendència expansiva de la contractació temporal, s'ha d'interpretar com un primer pas en la direcció de reduir l'elevat grau de precarietat que existeix al mercat laboral.

L'estancament del nombre de contractes signats durant els darrers mesos de l'any és imputable bàsicament a l'efecte conjunt de dos factors que han començat a incidir en una menor rotació contractual. En primer lloc, per l'augment de la contractació indefinida i especialment dels contractes temporals convertits en indefinits. En segon lloc, per una significativa reducció de les modalitats de contractació de més curta durada. Dos factors recolzats al seu torn en unes expectatives econòmiques alcistes a mitjà termini i en el reconeixement de l'equiparació salarial entre treballadors contractats a través d'una ETT i els contractats directament per l'empresa on treballen.

La distribució dels contractes segons tipologia i sexe durant l'any passat i en relació amb el 1998 posa de manifest el creixent protagonisme de la dona en el mercat laboral de la ciutat. La contractació de mà d'obra femenina ha crescut més que la masculina tant en el segment dels contractes temporals com, i molt especialment, en els indefinits. D'aquests, les dones són les principals beneficiàries dels contractes a temps parcial i es reparteixen gairebé al 50 per cent els temporals convertits en indefinits. Per contra, els indefinits ordinaris continuen sent un reducte masculí, com és majoritàriament femenina la contractació temporal a temps parcial i per interinatge.

Assalariats i comptes de cotització del règim general de la Seguretat Social						
Període	Assalariats			Comptes de cotització		
	Barcelona	RMB	Catalunya	Barcelona	RMB	Catalunya
31 des.1991	767.767	1.362.510	1.804.920	74.047	145.251	216.306
31 des.1992	735.427	1.318.814	1.753.094	71.894	139.571	200.788
31 des.1993	680.265	1.223.867	1.631.986	68.026	132.160	191.359
31 des.1994	659.431	1.232.726	1.660.670	72.430	146.609	213.181
31 des.1995	663.865	1.263.463	1.705.443	74.123	153.563	224.702
31 des.1996	674.151	1.300.405	1.756.657	75.388	158.818	232.716
31 març 1997	686.474	1.329.823	1.806.656	76.141	161.359	237.049
30 juny 1997	700.075	1.361.691	1.870.743	76.231	162.658	241.649
30 set.1997	702.640	1.366.763	1.870.013	75.016	160.035	238.194
31 des.1997	706.616	1.375.197	1.857.480	75.778	163.396	237.988
31 març 1998	721.099	1.413.250	1.916.256	76.095	163.774	241.233
30 juny 1998	734.492	1.449.956	1.984.912	76.151	165.204	246.517
30 set.1998	732.439	1.449.244	1.980.238	75.151	162.891	243.299
31 des.1998	745.462	1.469.393	1.981.904	76.277	165.376	244.514
31 març 1999	751.652	1.488.329	2.020.932	74.094	161.733	238.821
30 juny 1999	769.568	1.531.496	2.098.329	74.194	163.557	243.775
30 set.1999	774.230	1.539.375	2.097.625	73.048	160.898	239.910
31 des.1999						

Font (de totes les dades d'aquest apartat): INSS. Dades facilitades pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

Variació (%)	30 st. 1999/ 30 st. 1998	31 ds. 1998/ 31 ds. 1997	31 ds. 1997/ 31 ds.1996
Assalariats			
— Barcelona	5,7	5,5	4,8
— RMB	6,2	6,8	5,8
— Catalunya	5,9	6,7	5,7
Comptes			
— Barcelona	-2,8	0,7	0,5
— RMB	-1,2	1,2	2,9
— Catalunya	-1,4	2,7	2,3

A l'espera de poder disposar de les dades de tancament d'any desagregades per àmbits, la valoració que es fa a continuació de la creació d'ocupació segons el nombre d'actius afiliats a la Seguretat Social durant el 1999 té un caràcter necessàriament provisional. No obstant això i a menys que les dades del quart trimestre amaguin alguna sorpresa, la provisionalitat d'aquesta anàlisi no li ha de restar fiabilitat.

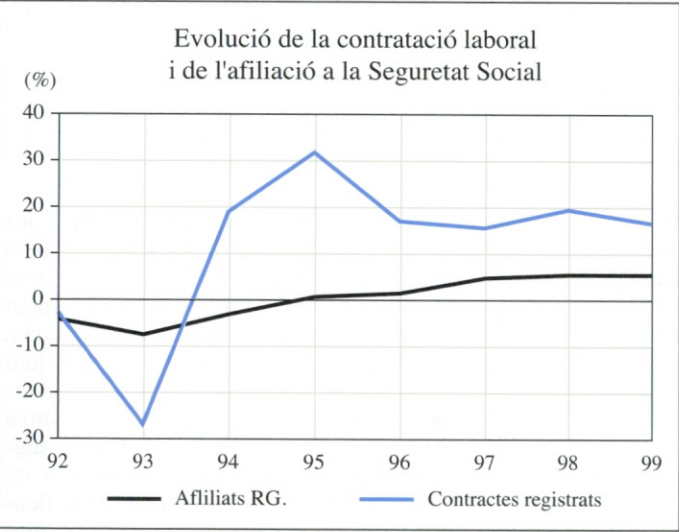
La tendència expansiva del nombre d'actius afiliats al Règim General de la Seguretat Social se situa novament a l'entorn del sis per cent.

De manera coincident amb l'evolució de l'atur registrat, les dades disponibles confirmen un any més que la creació neta d'ocupació es concentra majoritàriament durant el primer semestre. Les de la segona meitat de l'any informen bàsicament de si aquesta creació d'ocupació es consolida o no. Enguany, les dades provisionals de final d'any referides al conjunt d'Espanya avancen que la nova ocupació s'ha consolidat. Atès que la creació d'ocupació durant l'estiu al conjunt de Catalunya —especialment a Barcelona i a l'entorn metropolità— ha augmentat més que un any enrere, no sembla agosarat estimar un creixement pel conjunt de l'any de l'ordre del sis per cent, lleu-ment superior al creixement interanual del setembre. Un aug-ment que reflecteix el manteniment de la tendència fortament expansiva iniciada el 1997.

Les dades d'afiliació corresponents al tercer trimestre de 1999 presenten una evolució més expansiva a la ciutat central i al conjunt de la regió metropolitana que no pas a la resta de Catalunya. Mentre el saldo del trimestre ha estat clarament positiu a Barcelona i la regió metropolitana —en conjunt el nombre d'afiliats s'ha incrementat en gairebé vuit mil— el de la resta de Catalunya, més penalitzat per l'estacionalitat de molts llocs de treball, ha registrat una pèrdua de més de 8.500 assalariats. Es tracta d'un comportament relativament típic que s'accentua en èpoques de fort creixement de l'ocupació i que obeeix a les diferències existents entre les corresponents estruc-tures productives. D'altra banda, és una evolució perfectament congruent amb la diferència que es dona entre el descens rela-tivament sostingut de l'atur durant tot l'any a la ciutat central i la reducció, concentrada bàsicament en el primer semestre, que caracteritza l'evolució d'aquesta variable a la resta del territori.

Distribució sectorial dels assalariats							
Sectors	Barcelona			Regió Metropolitana			(%) RMB/ Catalunya set. 1999
	des.1997	des.1998	set. 1999	des.1997	des.1998	set. 1999	
0. Agricultura, ramaderia i pesca	335	311	306	1.394	1.416	1.462	22,2
1. Energia i aigua	7.949	7.235	7.042	9.074	8.384	8.312	62,5
2. Extr.minerals no energ. Química	22.948	23.337	24.207	66.034	67.509	69.078	75,6
3. Metal·lúrgia	49.054	48.342	48.777	153.192	159.718	166.105	80,0
4. Altra ind. manufacturera	47.759	47.318	47.567	167.745	171.804	176.613	66,8
5. Construcció	33.907	37.450	41.641	84.044	98.543	111.505	61,9
6. Comerç i reparacions	116.079	121.166	122.279	242.087	258.978	266.924	73,4
7. Hosteleria	36.282	37.819	39.346	60.375	64.246	70.303	62,3
8. Transport i comunicacions	49.681	49.879	52.085	74.065	77.501	82.035	77,8
9. Finances i assegurances	43.270	43.521	43.063	53.886	54.331	54.167	80,3
10. Serveis immob. i a les empreses	118.176	138.709	155.214	164.990	191.733	215.153	82,9
11. Administració pública	49.047	51.028	50.679	72.790	76.341	76.082	67,7
12. Sanitat, ensenyament i serv.soc.	86.596	90.694	90.921	152.149	159.793	159.751	76,9
13. Serveis personals i domèstics	45.256	47.965	50.383	72.861	77.744	80.410	78,2
NC No classificats	277	688	720	511	1.352	1.475	65,4
Total	706.616	745.462	774.230	1.375.197	1.469.393	1.539.375	73,4

Font (de totes les dades d'aquest apartat): INSS. Dades facilitades pel Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya

L'expansió de l'ocupació durant els mesos d'estiu tant a Barcelona com a l'entorn metropolità contrasta amb el retrocés —de caràcter estacional— que pateix a la resta de Catalunya.

Aquest comportament divergent de les dades del tercer trimestre i possiblement també de les del quart han afavorit una relativa homogeneïtzació del creixement interanual entre els diferents àmbits. Mentre la taxa de creixement del nombre d'ocupats assalariats que treballen en empreses localitzades o amb seu a Barcelona a final d'estiu és superior a la de final de 1998, a la resta de la regió metropolitana i de Catalunya les taxes de creixement, sent lleument superiors a la de Barcelona, mostren una lògica desacceleració en relació amb les d'un any abans.

Abans d'entrar en el detall sectorial de les dades d'afiliats al Règim General de la Seguretat Social ens sembla interessant ressaltar una qüestió que, potser per evident, acostuma a passar desapercebuda. Ens referim a la relació existent entre contractació laboral i nombre d'assalariats. D'una banda, el sentit comú porta a pensar que un augment de la contractació laboral —especialment si és un augment important i sostingut— s'ha de traduir igualment en un augment del nombre d'ocupats assalariats. Les dades disponibles obliguen a matisar aquesta hipòtesi de sortida. Com il·lustra el gràfic, han estat necessaris creixements superiors al vint per cent de mitjana anual durant el trienni 94-96 del nombre de contractes per aconseguir capgirar la tendència descendent del nombre d'ocupats.

Durant el trienni posterior, amb la implantació d'un nou contracte indefinit, les dues trajectòries han evolucionat més en paral·lel. Es manté però, un diferencial important com a conseqüència del percentatge tan elevat que representa la contractació temporal sobre el total. En aquest sentit, el fet que el nombre de contractes formalitzats durant el 1999 superi àmpliament el total d'ocupats assalariats és un indicador incontestable del grau de precarietat que, malgrat els incentius a la contractació indefinida, domina les relacions laborals al nostre país.

Distribució sectorial dels comptes de cotització							
Sectors	Barcelona			Regió Metropolitana			(%) RMB/ Catalunya set. 1999
	des.1997	des.1998	set. 1999	des.1997	des.1998	set. 1999	
0. Agricultura, ramaderia i pesca	62	58	61	350	341	354	19,9
1. Energia i aigua	97	92	90	197	187	187	44,0
2. Extr.minerals no energ. Química	758	732	716	2.803	2.768	2.744	65,4
3. Metal·lúrgia	2.428	2.331	2.174	10.505	10.288	9.989	73,2
4. Altra ind. manufacturera	5.036	4.860	4.637	17.296	15.606	15.262	68,6
5. Construcció	3.847	4.141	4.352	13.475	15.005	16.036	57,1
6. Comerç i reparacions	21.738	21.364	20.357	47.202	47.065	45.577	68,0
7. Hosteleria	5.964	5.942	5.472	12.512	12.672	11.939	58,5
8. Transport i comunicacions	3.188	3.118	3.009	6.771	6.924	6.871	65,8
9. Finances i assegurances	1.115	1.076	1.049	1.871	1.823	1.772	62,8
10. Serveis immob. i a les empreses	13.216	13.937	14.082	20.482	21.801	22.108	75,8
11. Administració pública	388	408	385	1.182	1.209	1.129	35,1
12. Sanitat, ensenyament i serv.soc.	5.533	5.645	4.742	10.152	10.483	8.804	71,8
13. Serveis personals i domèstics	12.293	12.155	11.502	18.326	18.422	17.347	75,8
NC No classificats	115	418	420	272	782	779	60,3
Total	75.778	76.277	73.048	163.396	165.376	160.898	67,1

Pel que fa a la disminució del nombre de comptes de cotització que mostren les dades d'ençà començament d'any, possiblement s'hagi d'imputar a una depuració estadística de les bases de dades. Si no és així, es fa difícil explicar que en una conjuntura tan expansiva en creació de llocs de treball es redueixi el nombre de comptes amb menys de sis assalariats sense que es produeixi un augment equivalent en les agrupacions superiors. Per contra, la categoria que creix notablement i de manera inexplicable és la dels comptes sense assalariats.

El detall sectorial confirma la permanència de les tendències dominants en els darrers trimestres. Així, el vuitanta per cent dels llocs de treball creats a Barcelona d'ençà principi d'any han estat en activitats terciàries, bàsicament serveis immobiliaris i a les empreses. La construcció, per la seva banda, s'imputa el quinze per cent i un escàs cinc per cent és ocupació directa en empreses industrials. La situació a la resta de la regió metropolitana és sensiblement diferent i més equilibrada. El terciari concentra la meitat del nous llocs de treball, mentre que les empreses industrials i el sector de la construcció han generat el 27 i el 21 per cent respectivament de la nova ocupació. A més dels serveis a les empreses, també han destacat com a generadors d'ocupació el comerç, l'hosteleria i les empreses de transports i comunicacions.

Resumen / *Summary*

Síntesis de la coyuntura

Evolución de la economía de Barcelona y región metropolitana durante 1999.

A comienzos de 1999, cuando la mayoría de los indicadores económicos presentaban indicios claros de desaceleración del crecimiento, parecía que la economía metropolitana iniciaba una fase de consolidación del crecimiento acumulado. Esta situación obligaba a una previsión sobre el crecimiento de 1999 más ajustada a la tendencia del quinquenio anterior y en todo caso, inferior o cerca del 3,5 por ciento. Una tasa de crecimiento que si bien los resultados de principios de año parecían validar, se reveló conservadora a medida que los principales indicadores iniciaban una trayectoria más expansiva durante la segunda mitad del año.

El PIB de Barcelona y región metropolitana repite tasa de crecimiento por tercer año consecutivo gracias al dinamismo de la demanda interna.

Los resultados de 1999 correspondientes a los principales indicadores de coyuntura reflejan la solidez del crecimiento protagonizado por la economía del área de Barcelona y por extensión, la de Cataluña. El crecimiento del PIB se ha estimado, por tercer año consecutivo, en la senda del cuatro por ciento. En la línea del estimado para el conjunto de España y superando claramente el crecimiento medio del conjunto de la Unión Europea.

Los factores que han protagonizado la expansión de la actividad económica de Barcelona y región metropolitana han sido los mismos que en el resto de Cataluña y España. Destaca en primer lugar el consumo privado, con una aportación al crecimiento del PIB superior a la de un año antes. En la misma línea se sitúa la formación bruta de capital que, a pesar de mostrar signos de desaceleración en el apartado de la inversión empresarial, ha repetido como el componente más dinámico de la demanda interna. En sentido contrario, el sector exterior ha continuado restando crecimiento al PIB por segundo año consecutivo. La recuperación de las exportaciones no ha bastado para compensar el crecimiento sostenido de las importaciones.

Asimismo, la tendencia descendente de los tipos de interés reales ha favorecido el creciente protagonismo de la construcción, al tiempo que la pérdida de dinamismo de la industria se ha visto compensado por una mayor actividad terciaria. Un cambio que induce un mayor crecimiento de la actividad económica de la ciudad central en comparación con la del resto del territorio.

Cerrado el ejercicio, el resultado global de las principales macromagnitudes de la economía del área de Barcelona se compara favorablemente con el previsto a principios de año, cuando las perspectivas de crecimiento de los países de la UE se veían condicionadas por las crisis financieras de las economías emergentes de Asia y América, además de Japón y Rusia. En estos momentos, cuando todos los indicios apuntan a una lenta recuperación del crecimiento de las principales economías europeas, el factor de incertidumbre se llama inflación.

Economic outlook

Barcelona and metropolitan region economy evolution in 1999.

At the beginning of 1999 when the majority of economic indicators presented clear deceleration in growth rates it seemed that the metropolitan economy was beginning a consolidation phase of accumulated growth. This situation meant that the prediction for growth for 1999 was more adjusted to the previous five-year period and in any case lower than or near 3.5%. This growth rate seemed reasonable at the beginning of the year but was proved conservative as the main indicators began a more expansive movement in the second half of the year.

Barcelona and the metropolitan region GDP repeats the growth rate for the third consecutive year due to the dynamism of internal demand.

The 1999 results corresponding to the main climate indicators reflect the solidity of growth led by the economy in the Barcelona area and consequently followed by that of Catalonia. GDP growth has been estimated, for the third consecutive year in the area of four per cent. This is similar to that estimated for the whole of Spain and clearly goes beyond the average growth of the European Union as a whole.

The principal factors in the expansion of economic activity in Barcelona and the metropolitan region have been the same as in the rest of Catalonia and Spain. Most notable is private consumption, with a contribution to GDP growth greater than that of the previous year. Of similar importance is gross capital formation that, in spite of showing signs of deceleration in the business investment sector, has once again been the most dynamic component of internal demand. On the other hand, the overseas sector has continued reducing GDP growth for the second consecutive year. Recovery in exports has not been enough to compensate for the sustained growth of imports.

Likewise, the downward trend in real interest rates has favoured the growing importance of construction at a time when a loss of dynamism in the industry has been compensated by greater tertiary activity. This change has prompted a greater economic growth in the city of Barcelona than in the rest of the territory.

On the closure of the financial year the global result of the main macro-indices in the Barcelona area economy compare favourably with that predicted at the beginning of the year, when the growth perspectives for UE countries were considered to be conditioned by the financial crises of the emerging economies in Asia and America as well as in Japan and Russia. At the moment when all indices point to a slow growth recovery in the main European economies, the uncertain factor is called inflation.

Transportes / Transport						
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1998/97 (%)
Tránsito de pasajeros / Passenger traffic						
Aeropuerto Airport						
— Total (miles) Total (thousands)	IV.99 4th.Q	4.217	8,1	17.422	7,6	7,5
— Interior (miles) Domestic (thousands)	IV.99 4th.Q	2.297	4,9	9.049	4,3	4,5
— Internacional (miles) International (thousands)	IV.99 4th.Q	1.850	14,4	8.080	14,2	13,0
Puerto. Total (miles) Port. Total (thousands)	IV.99 4th.Q	298	67,2	1.378	29,4	22,6

Categoría	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Total aeropuerto	8	8
Pasajeros internacional	13	15
Total puerto	23	29

Puerto. Tráfico de mercancías / Port. Freight traffic						
— Total (miles Tm) Total (thousands of tons)	IV.99 4th.Q	7.371	15,5	27.877	12,7	-0,7
— Salidas (miles Tm) Outflow (thousands of tons)	IV.99 4th.Q	2.522	15,6	9.783	7,8	-3,5
— Entradas (miles Tm) Inflow (thousands of tons)	IV.99 4th.Q	4.849	15,4	18.093	15,6	1,1
— Carga general (miles Tm) General freight (thousands of tons)	IV.99 4th.Q	4.001	18,3	15.324	17,2	11,2
— Contenedores (miles Teus) Containers (thousands of TEUs)	IV.99 4th.Q	331	18,5	1.235	12,8	12,7

Categoría	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Total puerto	1	13
Carga general	11	17
Contenedores	13	13

Transporte público de pasajeros / Passenger Public Transport						
Servicio urbano (miles) Urban service (thousands)	IV.99 4th.Q	137.240	1,1	509.517	1,9	3,6
— Red Metro y FGC (miles) Underground (Metro and FGC) (thousands)	IV.99 4th.Q	76.497	2,2	285.943	2,0	8,5
— Autobús (miles) Bus (thousands)	IV.99 4th.Q	54.206	-0,7	200.311	0,9	-3,6
Servicio ferroviario de cercanías (miles) Railway suburban service (thousands)	IV.99 4th.Q	33.214	0,4	123.825	3,0	5,2
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1998/97 (%)

Categoría	1997/1996 (%)	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Total urbano	-2	4	2
Cercanías	5	5	3

La evolución de la actividad industrial a lo largo del año ha seguido una tendencia moderadamente expansiva, a remolque del consumo privado y del aumento de las exportaciones.

La evolución del PIB industrial catalán pone de relieve que 1999 ha sido un año de crecimiento moderado para el sector, inferior al del año anterior y también al del conjunto de la economía. Una evolución condicionada por el comportamiento del sector exterior. La revisión a la baja de las expectativas de crecimiento de las principales economías europeas a principios de año y la fuerte competitividad de los productos de las devaluadas economías asiáticas, frenaron el crecimiento de las exportaciones catalanas a sus mercados tradicionales. Una pérdida compensada en parte por la expansión de la demanda interna hasta que las exportaciones recuperaron su senda alcista.

Throughout the year the evolution of industrial activity has followed a trend of moderate expansion, prompted by private consumption and an increase in exports.

GDP evolution in Catalan industry highlights 1999 as a year of moderate growth in the sector, lower than that of the previous year and also than that of the economy as a whole. It is an evolution conditioned by the behaviour of the export sector. The downturn in growth expectations in the main European economies at the beginning of the year and strong competition from devalued Asian economies, withheld the growth in Catalan exports to their traditional markets. This loss was partly compensated by an increase in internal demand until exports recovered their upward path.

Turismo, consumo y precios / Tourism, consumption and prices

Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1998/97 (%)
Consumo de energía y matriculación de vehículos / <i>Energy consumption and auto registrations</i>						
Electricidad de uso cial.-ind. (Gwh) <i>Electricity (commercial / industrial uses) (Gwh)</i>	III.99 <i>3rd.Q</i>	845,0	-17,3	3.554,3	-7,7	5,4
Electricidad de uso doméstico (Gwh) <i>Electricity (domestic use) (Gwh)</i>	III.99 <i>3rd.Q</i>	294,4	-2,2	1.385,2	-2,9	6,8
Gas canalizado (millones termias) <i>Piped gas (millions of therms)</i>	III.99 <i>3rd.Q</i>	433,7	4,7	3.005,7	12,1	4,7
Matriculación de vehículos (prov.) <i>Auto registrations (province)</i>	III.99 <i>3rd.Q</i>	66.743	4,6	264.252	14,8	25,7

Indicador	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Electricidad cial-ind.	5,4	-7,7
Gas	4,7	12,1
Vehículos (prov.)	25,7	14,8

Visitantes y pernoctaciones hoteleras / Visitors and hotel overnight stays						
Total pernoctaciones (miles) <i>Hotel overnight stays (thousands)</i>	nv.-dc.99 <i>nv.-dc.99</i>	1.107	5,3	7.542	1,9	6,2
Visitantes según motivo de la visita (miles) <i>Visitors by purpose (thousands)</i>	nv.-dc.99 <i>nv.-dc.99</i>	498	15,7	3.123	5,2	5,2
—Negocios (miles) <i>—Business (thousands)</i>	nv.-dc.99 <i>nv.-dc.99</i>	225	30,4	928	-8,0	-8,7
—Turismo (miles) <i>—Tourism (thousands)</i>	nv.-dc.99 <i>nv.-dc.99</i>	184	0,3	1.518	10,1	21,0
—Ferias, congresos y otros (miles) <i>—Fairs, conventions and others (thousands)</i>	nv.-dc.99 <i>nv.-dc.99</i>	88	119,0	677	31,9	-7,8

Indicador	1997/1996 (%)	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Pernoctaciones	5,3	1,9	6,2
Visitantes	15,7	5,2	5,2

I.P.C. (Variación acumulada e interanual) / C.P.I. (consumer prices index)(annual variation)						
Barcelona (prov.) (%) <i>Barcelona (province) (%)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	0,7	—	—	3,4	1,9
Cataluña (%) <i>Catalonia (%)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	0,7	—	—	3,5	1,8
España (%) <i>Spain (%)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	0,5	—	—	2,9	1,4
U.E. (armonizado) (%) <i>E.U. (harmonized) (%)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	0,6	—	—	1,7	1,0

Indicador	des.96	des.97	des.98	des.99
Barcelona (prov.)	3,4	1,9	1,9	1,9
Cataluña	3,5	1,8	1,8	1,8
España	2,9	1,4	1,4	1,4
U.E. (armonizado)	1,7	1,0	1,0	1,0

El tráfico de mercancías por el puerto marca un nuevo máximo histórico —casi 28 millones de toneladas anuales— producto de un crecimiento generalizado e intenso de la mayoría de componentes.

El aumento cercano al trece por ciento que ha registrado el tráfico de mercancías por el puerto durante 1999 se debe en gran parte a las importaciones de productos energéticos —gas natural y gasoil— y a la carga general. Con la excepción del descenso de las exportaciones de cemento y clínker —para satisfacer la fuerte demanda del sector de la construcción— la tónica general de la mayoría de los productos ha sido de crecimiento del tráfico portuario. Una evolución lógica atendiendo al entorno expansivo de la economía y que también obedece a la situación de estancamiento del tráfico total registrado un año antes.

El crecimiento de la actividad comercial del puerto pone de manifiesto, una vez más, el papel estratégico de esta infraestructura en el proceso de internacionalización de la economía catalana. Además del importante aumento del tráfico de productos energéticos —impulsado por una demanda interna expansiva y por la tendencia alcista de los precios del petróleo— la evolución más significativa del tráfico de mercancías es la de la carga general. El desarrollo de las actividades logísticas en el entorno más inmediato del puerto junto con la creciente internacionalización del tejido industrial catalán son algunos de los factores que explican el aumento sostenido del tráfico de contenedores y del creciente peso del tráfico exterior.

Goods traffic in the port reaches a new historic maximum —almost 28 million tons annually— a result of a intense general growth in most areas.

The increase by nearly thirteen per cent registered in goods traffic through the port in 1999 is mainly due to the import of energy products —natural gas and diesel— and general loading. With the exception of the decrease in cement and clinker exports —to satisfy the enormous demand of the construction sector— the general trend in most products has been a growth in port traffic. This is a logical progression with respect to the expansive economic environment that also is in keeping with the total satgnation of traffic registered the year before.

The growth in the port's commercial activity once again brings to light the strategic role of this infrastructure in Catalan economy's internationalisation process. As well as the important increase in energy products —stimulated by growing internal demand and an upward trend in oil prices— the most significant development in goods transport is that of general loading. The development of logistics activities in the area immediately adjacent to the port along with the growing internationalisation of the Catalan industrial fabric are some of the factors that explain the sustained increase in container traffic and the growing importance of overseas transport.

Mercado de trabajo / Labor Market						
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1998/97 (%)
Ocupación / Employment						
Residentes activos Active residents	31dc.99 dc.31	668.520	-0,5	—	—	-0,6
Residentes activos (RMB) Active residents (metropolitan area)	31dc.99 dc.31	1.856.450	-0,5	—	—	-0,9
Contrataciones registradas Registered employment contracts	IV.99 4th.Q	222.943	-2,1	791.822	16,5	19,4
Contratos indefinidos Indefinite time contracts	IV.99 4th.Q	31.528	23,2	116.149	30,5	47,6

Contrataciones

Período	Variación (%)
1997/1996	15,5
1998/1997	19,4
1999/1998	17,4

Paro registrado / Registered unemployment						
Total parados registrados Registered unemployment	31dc.99 dc.31	44.171	-11,6	—	—	-15,2
Paro masculino Male unemployment	31dc.99 dc.31	19.944	-12,7	—	—	-18,5
Paro femenino Female unemployment	31dc.99 dc.31	24.227	-10,6	—	—	-12,1
Paro juvenil (16-24 años) Youth unemployment (aged 16-24)	31dc.99 dc.31	3.488	-31,8	—	—	-32,6
Parados sin ocupación anterior With no previous employment	31dc.99 dc.31	4.503	-18,1	—	—	-22,6

Categoría	dc.1998/dc.1997 (%)	dc.1999/dc.1998 (%)
Total	-15,2	-15,2
Masculino	-18,5	-18,5
Femenino	-12,1	-12,1
Juvenil	-32,6	-32,6

Tasas de paro registrado / Registered unemployment rate						
Barcelona Barcelona	31dc.99 dc.31	6,6	—	—	—	7,4
Región Metropolitana (RMB) Metropolitan area	31dc.99 dc.31	6,8	—	—	—	7,8
Cataluña Catalonia	31dc.99 dc.31	6,5	—	—	—	7,4
España Spain	31dc.99 dc.31	9,7	—	—	—	11,0
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1998/97 (%)

Período	Barcelona (%)	R.M.B. (%)	Catalunya (%)	España (%)
des. 96	10,0	10,5	10,8	13,5
des. 97	9,5	9,8	10,0	12,5
des. 98	8,5	8,8	9,0	11,0
de 99	7,4	7,8	7,4	11,0

Junto a la creciente especialización en el tráfico de mercancías con una parte significativa de valor añadido, el puerto busca también potenciar y consolidar su oferta de servicios a los viajeros. El aumento del número de pasajeros que llegan o salen de la ciudad por vía marítima se ha acentuado durante 1999 con un crecimiento cercano al treinta por ciento. En sólo cuatro años, el tráfico de pasajeros por el puerto se ha doblado. Un hecho imputable tanto a la ampliación de la oferta de servicios regulares de ferris como al aumento de los cruceros.

El hecho de que el número de pasajeros de cruceros que han pasado por la ciudad se haya doblado en sólo tres años confirma el creciente atractivo turístico de la ciudad.

Ciertamente, cuando se dice que Barcelona forma parte ya del reducido grupo de ciudades europeas más visitadas, se entiende el espectacular aumento que ha registrado el turismo de los cruceros en nuestra ciudad. El medio millón largo de pasajeros de cruceros que han pasado por el puerto de Barcelona durante 1999 representa un aumento del 17 por ciento en relación a un año antes. Un incremento especialmente destacable porque sigue a un quinquenio marcado por un crecimiento anual acumulativo superior al 25 por ciento.

Along with the growing specialisation in goods traffic with its significant added value, the port is also looking to promote and consolidate its range of services to travellers. The increase in the number of passengers who arrive or leave the city by sea intensified in 1999 with a growth of close to thirty per cent. Passenger traffic in the port has doubled in just four years. This fact can be attributed both to services offered by regular ferry services and to an increase in cruises.

The fact that the number of cruise passengers visiting the city has doubled in only three years confirms the city's place as a growing tourist attraction.

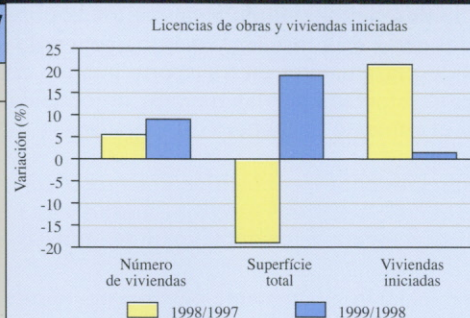
When it is said that Barcelona now forms part of the limited group of most-visited European cities this is certainly with reference to the spectacular increase registered in cruise tourism in our city. The good half million visitors who passed though the port of Barcelona in 1999 represent an increase of 17 per cent with relation to the year before. This increase is especially noteworthy because it follows a five-year period marked by an accumulative annual growth higher than 25 per cent.

Construcción y mercado inmobiliario / *Construction and real estate market*

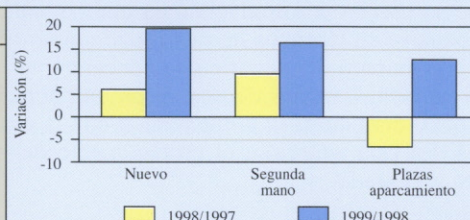
Indicadores	Período	Valor absoluto y tasa interanual (%)		Últimos 12 meses y tasa interanual (%)		1998/97 (%)
Construcción y licencias de obras / <i>Construction and building permits</i>						
Viviendas iniciadas <i>Started dwellings</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	1.460	-4,2	6.558	1,5	21,5
Proyectos visados (prov.) <i>Approved projects (province)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	12.195	17,2	51.872	13,3	-0,1
Obra nueva prevista en las licencias: <i>Planned new construction:</i>						
— Superficie total (m²) <i>Total area (sq. m.)</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	496.826	81,9	1.361.223	19,0	-19,0
— Número de viviendas <i>Number of dwellings</i>	IV.99 <i>4th.Q</i>	2.622	73,4	6.663	9,0	5,5

Licencias de obras y viviendas iniciadas

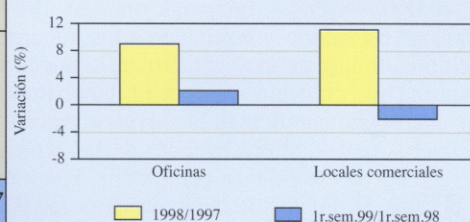
Indicador	1998/1997 (%)	1999/1998 (%)
Número de viviendas	5,5	9,0
Superficie total	-19,0	19,0
Viviendas iniciadas	21,5	-0,1

Precios del mercado residencial / <i>Housing prices</i>						
Viviendas nuevas (pta./m²) <i>New housing (pta/sq.m.)</i>	2n.sem.99 2nd.half	318.328	22,0	305.614	19,6	6,1
Segunda mano-oferta (pta./m²) <i>Second hand housing (pta/sq.m.)</i>	2n.sem.99 2nd.half	n.d.	n.d.	286.904	16,4	9,5
Precio de alquiler(pta/m²/mes) <i>Transaction price</i>	III.99 3rd.Q	985	11,9	1.032	17,8	18,4
Plazas de aparcamiento (miles pta.) <i>Parking lots (thousands of pta)</i>	2n.sem.99 2nd.half	2.760	15,0	2.705	12,7	-6,6

Precios de alquiler de locales de negocios / <i>Business premises rental prices</i>						
Locales de negocio (alquiler mensual): <i>Business premises (monthly rent):</i>						
— Oficinas (total ciudad) (pta./m²/mes) <i>Office (whole city) (pta/sq.m./month)</i>	1r.sem.99 1st.half	1.120	2,1	—	—	9,0
— Locales comerciales (pta./m²/mes) <i>Commercial premises (pta/sq.m./month)</i>	1r.sem.99 1st.half	1.170	-2,1	—	—	11,1
Indicators	Period	Absolute value and interannual rate (%)		Last 12 months and interannual rate (%)		1998/97 (%)

El negocio hotelero de la ciudad se sustenta cada vez más en el crecimiento de la actividad turística y en la capacidad de organizar ferias, congresos y convenciones.

El dinamismo del turismo de cruceros y el aumento del número de visitantes que asisten a ferias, congresos, convenciones y viajes de incentivos, han sido dos de los factores decisivos para cerrar el año turístico con signo positivo. El incremento inferior al dos por ciento que representan los 7,5 millones de pernотaciones realizadas a lo largo de 1999 en los hoteles de la ciudad es un indicador del proceso de desaceleración del crecimiento del volumen de actividad —no de la cifra de negocio— que vive el sector, como resultado de un relativo estancamiento de la oferta de plazas hoteleras durante la segunda mitad de la década. Una situación que, con la entrada de nuevos operadores, parece que empieza a cambiar.

Se mantiene el crecimiento del número de pasajeros, al mismo tiempo que se reactiva el tráfico de mercancías por el aeropuerto.

El aumento de la actividad turística —sumando al turismo de entrada el protagonizado por los residentes en la ciudad y área de influencia— es también uno de los factores explicativos del crecimiento sostenido del número de pasajeros que utilizan el aeropuerto. Mientras el tráfico interior crece moderadamente —por la misma competencia de otros medios de transporte— el tráfico internacional mantiene crecimientos de dos dígitos. En conjunto, el 7,6 por ciento de aumento del total de pasajeros sigue a un quinquenio de crecimiento ininterrumpido superior al diez por ciento anual.

The city hotel business relies more and more on the growth of tourist activity and on the capacity to organise fairs, congresses and conventions.

The dynamism of cruise tourism and the increase in the number of visitors who attend fairs, congresses, conventions and go on incentive trips were the two decisive factors in the closure of the tourist year on a positive note. The increase of lower than 2 per cent represented by the 7.5 million overnight stays in the city's hotels, is an indicator of the growth deceleration process in operation volume —not in business figures— that the sector is experiencing as a result of a relative stagnation in the hotel rooms available during the second half of the decade. This situation seems to be changing with the arrival of new operators.

Passenger number growth is maintained while goods traffic through the airport is reactivated.

The increase in tourist activity —adding incoming tourism to that of residents of the city and its area of influence— is also one of the factors explaining the sustained growth of passenger numbers using the airport. While national traffic grows moderately —at the same rate as other means of transport— international traffic is still growing by two digit figures. Altogether, 7.6 per cent of the total passenger increase sustains a five-year period of uninterrupted growth of more than ten per cent annually.

Si la expansión ha sido la tendencia dominante en los desplazamientos largos, el transporte público también ha evolucionado en la misma línea. El aumento de los volúmenes de ocupación y del gasto en consumo y ocio ha generado un incremento de los desplazamientos en transporte público colectivo. Una evolución reforzada por las mejoras introducidas en el servicio y por el aumento de número de visitantes.

El crecimiento espectacular por tercer año consecutivo del parque de vehículos metropolitano frena el aumento del número de usuarios del transporte público.

La evolución globalmente positiva del número de usuarios del transporte público no puede evitar la desaceleración del crecimiento que se ha producido a lo largo del año. Una evolución que sorprende por producirse en una coyuntura especialmente expansiva en términos de movilidad y sólo se entiende porque el crecimiento demográfico se concentra casi en exclusiva en las periferias, menos densas y con una dotación de transporte público deficitaria en comparación con la de los centros urbanos. En esta situación, el protagonismo del vehículo privado está asegurado.

La construcción ha sido, un año más, uno de las actividades productivas más dinámicas de la región metropolitana. Las más de 40.000 viviendas iniciadas durante 1999 —de ellas casi 6.600 en Barcelona— equivalen a los máximos históricos conseguidos un año antes y confirman la buena coyuntura que ha vivido la construcción residencial. Una situación caracterizada por una abundante demanda solvente gracias a los bajos tipos de interés reales, al crecimiento de las rentas salariales y a la presión del efecto riqueza derivado de la notable revalorización de activos. Los datos de licencias de obras y proyectos visados auguran el mantenimiento de tan favorable coyuntura a lo largo del año en curso.

El crecimiento sostenido de la actividad constructora ha tenido un efecto especialmente importante en el mercado laboral metropolitano, regularizando y generando numerosos puestos de trabajo.

La coincidencia de una coyuntura expansiva con una normativa laboral que favorece el empleo estable ha propiciado la legalización de una parte importante de la actividad sumergida de la construcción. Además del aumento del número de empresas que se desprende de los registros del IAE y de la Seguridad Social, el número de ocupados del sector ha registrado un crecimiento anual del 15 por ciento, parecido al del 1998. Los casi 150.000 trabajadores directos de la construcción en la región metropolitana superan en más de 50 por ciento el número de efectivos de cinco años atrás.

Dominant growth trends have been in long-haul travel but public transport has also evolved along the same lines. Growth in employment and consumer and leisure expenditure has generated a collective increase in journeys made on public transport. This progress is reinforced by improvements introduced in the service and by the increase in visitor numbers.

Strong competition from private transport —vehicle licensing in the metropolitan area has grown at a two-figure rate for the third consecutive year— inhibits the growth in the number of public transport users.

The generally positive development in the number of public transport users has not been able to stop the growth deceleration which has taken place throughout the year. This development is surprising because it has happened in an especially expansive climate in terms of mobility and is only understood because demographic growth is almost exclusively concentrated in the peripheries. These areas are less densely-populated and have a deficient public transport in comparison with the urban centres. Under these circumstances, the importance of the private vehicle is assured.

Construction has been one of the most dynamic production activities in the metropolitan region for yet another year. The more than 40,000 residences begun in 1999, of which nearly 6,600 are in Barcelona, equal the historic records set the previous year and confirm the good situation residential construction has experienced. This situation is characterised by abundant solvent demand thanks to low real interest rates, the increase in salaried incomes and the pressure of the wealth-effect derived from the notable revaluation of assets. Data from construction work licenses and endorsed projects envisage such a favourable climate to be maintained throughout the present year.

Sustained growth in the construction business has had an especially important effect on the metropolitan employment market, stabilising and generating numerous jobs.

The coincidence of a climate of growth and employment legislation that favours stable employment has prompted the legalisation of an important part of undeclared work in construction. As well as the increase in the number of companies registered in local taxation and Social Security books the number of jobholders in the sector has registered an annual growth of 15 per cent, similar to that of 1998. A number of nearly 150,000 direct construction workers in the metropolitan region exceeds the workforce number of five years previously by more than 50 per cent.

La trayectoria alcista de la construcción residencial durante la segunda mitad de los noventa está directamente relacionada con la mejora de las condiciones de acceso a una vivienda en propiedad. Una mejora sustentada en la contención de los precios de venta y en la reducción de los tipos de interés hipotecarios. Desde finales de 1998 esta situación favorable para la demanda se ha visto alterada por el repunte de los precios. Un crecimiento que a lo largo del último año se ha agudizado con incrementos medios superiores al 15 por ciento en el mercado libre de las principales poblaciones de la región metropolitana. Una tendencia que previsiblemente se mantendrá a lo largo del 2000, aunque con menos intensidad, pero a la que habrá que añadir el impacto del repunte de los tipos de interés. Una conjunción de factores que reducirá la demanda efectiva por el endurecimiento de las condiciones financieras para acceder a una vivienda en propiedad.

El incremento de los precios de consumo durante el pasado año —con independencia de la causas que lo han provocado— introduce un cierto grado de incertidumbre en las expectativas de renta disponible de las familias que dependen básicamente de salarios o pensiones. El efecto incentivador del consumo perseguido por la reforma del IRPF se ha diluido en buena parte por la desviación de la inflación y por las expectativas de incremento de la carga financiera que habrán de soportar las familias con créditos hipotecarios.

Si bien una parte de las tensiones inflacionistas de la segunda mitad del año pueden imputarse al aumento del precio del petróleo, no parece que esta causa pueda explicar el aumento del diferencial de precios entre Cataluña y España.

El aumento del IPC hasta el 3,5 por ciento a final de año en el caso de Cataluña equivale a superar en medio punto la tasa de inflación española por segundo año consecutivo. Un análisis de la evolución por componentes revela que, a excepción de los gastos de vivienda y transporte, el diferencial es imputable a la práctica totalidad de los productos que forman la “cesta de la compra”. Lo cierto es que este diferencial se ha manifestado básicamente en los últimos dos años. Esto lleva a pensar que se trata de un repunte inflacionista asociado a un crecimiento de la demanda de consumo en un entorno de elevada utilización de la capacidad productiva, como es el caso de algunos sectores industriales incluida la construcción. Una situación extensible también a muchos servicios en los que la demanda ha superado las expectativas de la oferta o que operan en un marco de escasa competencia.

Siguiendo la tendencia de los años 1995-1998, el crecimiento económico de 1999 ha propiciado también una mejora significativa de los indicadores del mercado de trabajo de Barcelona y región metropolitana. El paro ha continuado retrocediendo gracias a la creación de nuevos puestos de trabajo y a la regularización de ocupación sumergida. Un proceso acelerado por la política de bonificaciones a la contratación estable y también por la creciente aceptación de los contratos a tiempo parcial.

The upward trend in residential construction during the second half of the nineties is directly related to an improvement in the purchase conditions of an owned residence. This improvement is sustained by the contention of sale prices and reduction in mortgage interest rates. Since 1998 this situation in favour of the buyer has been altered by the recovery in prices. Throughout the year this growth has been intensified by average increases higher than 15 per cent in the free market of the region's main metropolitan urban areas. This trend is likely to be maintained throughout the year 2000, although with less intensity, and the impact of interest rate recovery will have to be added to it. This combination of factors will reduce real demand because of a toughening in financial conditions in purchasing an own residence.

Last year's retail price increases —regardless of their causes— have given rise to a degree of uncertainty in the available income expectations of families depending basically on salaries or pensions. The incentive-effects of consumption followed by income tax reform have been diluted mainly by an inflation shift and expectations of an increase in the financial burdens that families with mortgage loans will have to maintain.

Part of the inflationary tension in the second half of the year may be a result of the increase in oil prices but this is not at all responsible for the price differential increase between Catalonia and Spain.

An increase in RPI of up to 3.5 per cent at the end of the year in Catalonia is equivalent to exceeding the Spanish inflation rate by half a point for the second consecutive year. An analysis of evolution by parts shows that, with the exception of housing and transport costs, the differential is attributable to practically all the products that make up the average cost of shopping. What is for certain is that this differential has basically manifested itself in the last two years. This suggests that it is an inflationary upturn associated with consumption demand growth in an environment of high production capacity use, as in the case of some industrial sectors including construction. This situation is also extended to many services in which demand has exceeded supply expectations or that operate within a framework of scarce competition.

Continuing the trend of the years from 1995 to 1998, economic growth in 1999 has also brought about a significant improvement in the Barcelona and metropolitan area employment market indicators. Unemployment has continued receding thanks to the creation of new jobs and control of the undeclared work; a process accelerated by an incentive policy in the creation of stable jobs and a growing acceptance of part-time contracts.

Aproximadamente la mitad de los afiliados activos a la Seguridad Social en la región metropolitana trabajan en Barcelona.

Según datos provisionales de activos afiliados a la Seguridad Social, el número de ocupados en el conjunto de la región metropolitana al finalizar 1999 ha crecido cerca de un cinco por ciento, superando la cifra de 1,9 millones. Un incremento ligeramente inferior al del año anterior pero nuevamente superior al crecimiento del PIB. Esto da una aparente pérdida de productividad que no es tal porque se comparan términos que no son estrictamente homogéneos.

En lo que se refiere al desempleo, que durante el último año ha disminuido a un ritmo del uno por ciento mensual, la evolución reciente presenta síntomas claros de desaceleración. Un hecho previsible dado que el peso del paro juvenil sobre el total es cada vez más marginal y que la tasa de paro —ligeramente superior al cinco por ciento en el caso de los hombres— se ha reducido a la mitad en los últimos cinco años.

De los distintos datos estadísticos del mercado laboral de la ciudad destaca la media mensual de 9.700 contratos indefinidos formalizados a lo largo de 1999.

Un elemento determinante en el proceso de reducción de las cifras de paro ha sido el fuerte crecimiento de los contratos indefinidos, que ha terminado el año con un aumento del 30,5 por ciento, el doble que el de los contratos temporales. El proceso de consolidación de plantillas favorecido por el aumento de la contratación indefinida está en la base de la moderación del crecimiento de la contratación temporal.

Por último, y para rebajar el tono triunfalista de estos datos, recordar que la población activa estimada según la EPA parece haber entrado en una fase de estancamiento con tendencia a la baja. Un proceso que se inicia en Barcelona y entorno metropolitano pero que ya se extiende al conjunto de Cataluña. Una evolución sorprendente en una coyuntura comparativamente favorable para el empleo y teniendo en cuenta los valores relativamente bajos de las tasa de actividad, que sólo en el mejor de los casos, empiezan a ser comparables con los de la Unión Europea.

Approximately half the active people registered in the Social Security in the metropolitan region work in Barcelona.

According to provisional data on active people registered in the Social Security the number of people employed in all the metropolitan region at the end of 1999 has grown nearly five per cent, exceeding the figure of 1.9 million. This is an increase slightly lower than the previous year but again higher than the increase in GDP. Although giving an apparent loss in productivity, that is not the case since terms that are not strictly homogeneous are being compared.

With regards to unemployment, that last year decreased at a rhythm of one per cent every month, the recent progression shows clear signs of deceleration. This is predictable given that the weighting of youth unemployment as part of the total is more and more marginal and the unemployment rate —slightly higher than five per cent for men— has reduced by half in the last five years.

From the different statistics on the city's employment market the average of 9,700 indefinite contracts per month throughout 1999 is notable.

A determining factor in the reduction in the unemployment figures has been the strong growth in indefinite contracts that finished the year with an increase of 30.5 per cent, double that of temporary contracts. The workforce consolidation process, favoured by an increase in indefinite contracts, is the basis for a check in the growth of temporary contracts.

Finally, and to lower the triumphant tone of this information, it is to be remembered that the estimated active population according to the PPS seems to have entered a stagnation phase with a downward trend. This process began in Barcelona and the metropolitan area but now has spread to the whole of Catalonia. This development is surprising in the comparatively favourable employment climate and taking into account the relatively low activity rate values that in only the best circumstances are beginning to be comparable with those of the European Union.